

Ajuts a la investigació 2017

El grau de compliment dels acords en els processos de mediació familiar:

Estudi de casos gestionats pel Centre de
Mediació de Dret Privat de Catalunya
(Generalitat de Catalunya) l'any 2015

Autors/es

Maria Munné

Marina Romeo

Immaculada Armadans

Dolors Andorrà

Manuela Gil

Hugo Kruger

(col·laborador en pràctiques)

Ana Doral

(col·laboradora en pràctiques)

2018

El Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada ha editat aquesta recerca respectant el text original dels autors, que en són responsables de la correcció lingüística.

Les idees i opinions expressades en la recerca són de responsabilitat exclusiva dels autors, i no s'identifiquen necessàriament amb les del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada.

Avís legal

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement_no Comercial_Sense Obra derivada 4.0. Internacional (CC BY-NC-ND 4.0) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució i la comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya, Centre d'Estudis Jurídics i formació Especialitzada) i no se'n faci un ús comercial. Aquesta obra no es pot transformar per generar obres derivades. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>

© **Generalitat de Catalunya**
Centre d'Estudis Jurídics
i Formació Especialitzada

ÍNDEX

1. Introducció.....	7
2.Objectius.....	8
3. Marc teòric.....	9
3.1 Marc legal.....	9
3.1.1 Context i antecedents	11
3.1.2 El Centre de Mediació de Dret Privat a Catalunya.....	13
3.1.2.1 Accés de les persones al procés mediador.....	15
3.1.3 La mediació: definició i principis.....	16
3.1.4 El procés i l'acord de mediació.....	17
3.1.5 La persona mediadora.....	20
3.1.6 Objecte de la mediació familiar.....	21
3.2 Marc conceptual.....	23
3.2.1 Objectius de la mediació familiar.....	24
3.2.2 Model integrador de mediació eficaç (MIME).....	25
4. Hipòtesis (preguntes de recerca).....	28
5. Metodologia.....	28
5.1 Fase 1 Anàlisi d'expedients.....	29
5.1.1 Participants.....	29
5.1.2 Procediment.....	30
5.1.3 Instrument: full d'anàlisi.....	31
5.2 Fase 2 Percepció de les parts i la persona mediadora.....	32
5.2.1 Participants.....	32
5.2.2 Procediment.....	33
5.2.3 Instrument.....	35
5.2.3.1 Qüestionari a les parts.....	35
5.2.3.2 Qüestionari a la persona mediadora.....	36
5.3 Planificació i recursos.....	37
5.3.1 Cronograma.....	37
5.3.2 Equip de treball.....	39
5.3.3 Recursos.....	39
6. Resultats.....	40
6.1 Fase 1 Anàlisi d'expedients.....	40
6.1.1 Dades sobre el procés.....	41
6.1.2 Temes tractats en la mediació.....	44
6.1.2.1 Guarda i custòdia.....	45
6.1.2.2 Potestat parental.....	46
6.1.2.3 Acords econòmics.....	48
6.1.3 Visió de futur.....	50
6.2 Fase 2 Anàlisi del grau de compliment.....	52
6.2.1 Dades personals i de la parella.....	53
6.2.2 Característiques de la ruptura i la separació/divorci.....	56
6.2.3 Característiques de la mediació.....	69
6.2.4 Característiques de la persona mediadora.....	73
6.2.5 Resultats de la mediació.....	79
6.2.6 Comparacions respostes persona mediadora.....	93
7. Conclusions.....	96
7.1 Específiques del marc legal.....	96
7.2 Específiques del marc conceptual.....	97
7.3 Específiques de la fase1: anàlisi d' expedients.....	98

7.4 Específiques de la fase 2: anàlisi del grau de compliment.....	99
8. Propostes i recomanacions.....	104
9.Referències bibliogràfiques.....	112
10.Llistat de figures i gràfiques.....	115
Annexos (es presenten en un document a part)	

Sumari

Títol: El grau de compliment dels acords en els processos de mediació familiar.

Subtítol: Estudi de casos gestionats pel Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya (Generalitat de Catalunya) l'any 2015.

Resum

Aquesta recerca té per objectiu analitzar les variables implicades en el compliment dels acords en la mediació familiar. La finalitat d'aquest projecte es facilitar l'establiment d'actuacions que pot impulsar el Centre de Mediació per tal de vetllar per l'eficàcia de la mediació i l'increment del grau de compliment dels acords, a partir d'identificar les principals causes que el faciliten. L'estudi considera el marc legal i conceptual del compliment dels acords en els processos de la mediació familiar. Posa especial atenció en els factors antecedents i de context reguladors dels processos de la mediació familiar en relació a l'actuació professional de la persona mediadora. Aquests factors faciliten la voluntat de les parts en el compliment dels acords, tal i com assenyala Serrano en el Model Integrador de Mediació Eficaç (MIME) (Serrano, 2008), model a partir del qual es fonamenta conceptualment aquesta recerca. Les dades amb les que s'ha realitzat la recerca han estat el conjunt d'expedients de mediació iniciats a l'any 2015 i finalitzats amb acord en les cinc demarcacions territorials de Catalunya (Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona, Terres de l'Ebre). El total d'expedients que han format part de l'estudi han estat 465. El disseny de la recerca s'estructura en dues grans fases. La Fase I correspon a l'anàlisi dels expedients de mediació iniciats a l'any 2015 i finalitzats amb acord. La Fase II correspon a l'anàlisi de la percepció de les parts i de la persona mediadora en relació al grau de compliment dels acords. L'informe finalitza assenyalant les principals conclusions de la recerca, així com establint un seguit de recomanacions finals.

Descriptors principals: Compliment, acords, processos, mediació, persones mediadores, causes, resultats, satisfacció, eficàcia.

Título: El grado de cumplimiento en los procesos de Mediación familiar

Subtítulo: Estudio de casos gestionados por el Centro de Mediación del Derecho Privado de Catalunya (Generalitat de Catalunya) en el año 2015

Resumen

Esta investigación tiene el objetivo de analizar las variables implicadas en el cumplimiento de los acuerdos en la Mediación Familiar. La finalidad de este proyecto es facilitar la implantación de actuaciones que puede impulsar el Centro de Mediación para velar por la eficacia de la mediación y el incremento del grado de cumplimiento de los acuerdos, a partir de identificar las principales causas que lo facilitan. El estudio considera el marco legal y conceptual del cumplimiento de los acuerdos en los procesos de mediación familiar. Pone especial atención en los factores antecedentes y de contexto que regulan estos procesos, en relación a la actividad profesional de la persona mediadora, que facilitan la voluntad de las partes en el cumplimiento de los acuerdos, tal y como señala Serrano en el Modelo Integrador de Mediación Eficaz (M.I.M.E) (Serrano 2008), a partir del cual se fundamenta conceptualmente esta investigación. Los datos con los que se ha realizado esta investigación han sido el conjunto de expedientes de mediación iniciados en el año 2015 y finalizados con acuerdo en las cinco demarcaciones territoriales de Catalunya (Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona, y Terres de l'Ebre). El total de expedientes que han formado parte del estudio han sido 465. El diseño de la investigación se estructura en dos grandes fases. La Fase I corresponde al análisis de los expedientes iniciados en el año 2015 i finalizados con acuerdo. La Fase II corresponde al análisis de la percepción de las partes y de la persona mediadora en relación al grado de cumplimiento de los acuerdos. El informe finaliza señalando las principales conclusiones de la investigación, así como estableciendo un conjunto de recomendaciones finales.

Palabras clave: Cumplimiento, acuerdos, procesos, mediación, personas mediadoras, causas, resultados, satisfacción, eficacia.

Title: Compliance in the processes of Family Mediation

Subtitle: Study of cases managed by the Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya (Generalitat de Catalunya) in 2015.

Abstract

This research has the objective of analyzing the variables involved in the fulfillment of the agreements in the Family Mediation. The purpose of this project is to facilitate the implementation of actions that the Mediation Center can promote to ensure the effectiveness of mediation and increase the degree of compliance with the agreements, identifying the main causes that facilitate compliance. The study considers the legal and conceptual framework of compliance with agreements in family mediation processes, paying special attention to the background and context factors that regulate these processes. In this sense, analyze , the professional activity of the mediating person, which facilitates the willingness of the parties to comply with the agreements, as Serrano points out in the Integrative Mediation Effective Model (MIME) (Serrano 2008) on which this research is based conceptually. This research has been carried out with the set of mediation files initiated in 2015 and finalized with agreement in the five territorial demarcations of Catalonia (Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona and Terres de l'Ebre). The total of files that have been part of the study have been 465. The design of the research is structured in two major phases. Phase I corresponds to the analysis of the files Phase I corresponds to the analysis of the files initiated in 2015 and finalized with agreement. Phase II corresponds to the analysis of the perception of the parties and the mediator in relation to the degree of compliance with the agreements. The report ends pointing out the main conclusions of the research, as well as establishing a set of final recommendations.

Key words: Compliance, agreements, processes, mediation, mediators, causes, results, satisfaction, effectiveness

1. Introducció

El present informe descriu la recerca realitzada durant aquest any 2017 sobre les variables implicades en el compliment dels acords en la mediació familiar. En concret, la recerca desenvolupada s'ha centrat en els casos de l'àmbit familiar que han estat resolts amb acord i que, a més, han estat gestionats pel Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya durant l'any 2015.

La mediació és un procés de gestió de conflictes voluntari i confidencial, conduït per una tercera persona, imparcial i neutral, que ajuda les parts a què, per elles mateixes, arribin a acords mútuament satisfactoris. Arribar a acords en una mediació significa que les parts han pogut pactar entre elles els elements necessaris per gestionar el conflicte i evitar, en molts casos, el procediment judicial. Amb independència de si les parts arriben a un acord o no, el Centre de Mediació s'encarrega de gestionar tots els expedients.

Aquesta recerca va un pas més enllà de la finalització amb acord, atès que s'endinsa en el desenvolupament dels acords assolits, per tal de dotar d'eines a l'activitat mediadora en general, i de manera específica al Centre de Mediació, obtenint indicadors sobre la qualitat del procés mediador familiar. La informació obtinguda en aquesta recerca és l'inici d'un treball per a la millora de l'execució pràctica, eficaç i satisfactòria dels processos de mediació.

Les dades amb les quals s'ha realitzat aquesta recerca, facilitades pel Centre de Mediació en l'àmbit del Dret Privat, han estat el conjunt d'expedients de mediació iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord en les cinc demarcacions territorials (Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona i Terres d'Ebre). El total d'expedients va ser de 521, si bé finalment han estat objecte d'estudi 465, tal i com s'explica detalladament a l'apartat 5.

El present estudi s'estructura en dues grans fases investigadores. A la primera fase es desenvolupa una anàlisi dels expedients de mediació iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord (subapartat 5.1). D'entre aquests expedients, a la segona fase, s'analitza la percepció de les parts i de la persona mediadora en relació al grau de compliment dels acords (subapartat 5.2).

Els resultats obtinguts (capítol 6) s'analitzen a la llum del marc legal i del marc conceptual de partida. Tal i com veurà en el subapartat 3.1, es presenta el marc legal vigent de la mediació familiar a Catalunya, detallant aquells aspectes que regula la legislació i que tenen incidència en el compliment dels acords de mediació. El marc conceptual (subapartat 3.2) aporta el model teòric que fonamenta el qüestionari administrat, el Model Integrador de Mediació Eficax (MIME) (Serrano, 2008).

L'informe finalitza assenyalant les principals conclusions de la recerca, així com establint un seguit de recomanacions finals.

2. Objectius

L'objectiu general plantejat per l'equip de treball és analitzar les variables implicades en el compliment dels acords en la Mediació Familiar, assolits en els processos de mediació iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord i gestionats pel Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya (CMDPC).

Per tal d'assolir-lo, s'han establert els següents objectius específics:

- 1) Analitzar els temes tractats en els expedients de mediació iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord.
- 2) Conèixer el grau de compromís futur establert per les parts en els expedients de mediació iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord.
- 3) Conèixer les circumstàncies de la seva relació i de la posterior separació des de la perspectiva de les parts i de la persona mediadora.
- 4) Conèixer l'opinió sobre les característiques de la mediació i de la persona mediadora des de la perspectiva de les parts i de la persona mediadora.
- 5) Analitzar el grau en què les parts mediades coincidien sobre els resultats de la mediació, la valoració del procés mediador i dels acords assolits.

La finalitat d'aquest projecte és identificar les principals causes que faciliten el compliment, proporcionant així l'establiment d'actuacions que pot impulsar el Centre de Mediació per tal de vetllar per l'eficàcia de la mediació i l'increment del grau de compliment dels acords.

3. Marc teòric

S'ha considerat pertinent estructurar aquest apartat en dos grans subapartats. Per una banda, es presenta el marc legal vigent dels processos de mediació analitzats en aquesta recerca. Posteriorment, es descriu el marc conceptual del procés mediador, en concret, el Model Integrador de Mediació Eficax (MIME), desenvolupat per Serrano (2008), atès que a partir d'ell es fonamenta conceptualment la nostra recerca.

3.1 Marc legal

El marc legal d'aquesta recerca es basa en la normativa vigent en mediació tant del marc jurídic català, estatal com europeu. En concret, en relació amb:

Marc legal vigent català:

- La Llei 15/2009, de 22 de juliol de mediació en l'àmbit del dret privat.
- El Decret 135/2012, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.
- El Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit de dret privat.

Marc legal vigent estatal:

- La Ley 5/2012, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles.
- El Real Decreto 980/2013, de 13 de diciembre, por el cual se despliegan determinados aspectos de la Ley 5/2012, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles.

Marc legal vigent europeu:

- La Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2008, sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils.

S'ha considerat pertinent iniciar el marc legal presentant el context i antecedents de l'actual regulació de la mediació a Catalunya. Posteriorment, es fa especial menció al precepte específic per la mediació familiar que s'articula en l'article 233.6 i en l'article 233.9 del Pla de parentalitat que incorpora el llibre II del Codi Civil de Catalunya, relatiu a la persona i a la família (Llei 25/2010, de 29 de juliol). A continuació, s'especifica l'objectiu i les funcions del Centre de Mediació en l'àmbit del Dret Privat en matèria de mediació familiar objecte d'aquesta recerca.

Aquesta introducció a la legislació i al Centre ens permetrà detallar, a continuació, els aspectes que tenen incidència en el compliment dels acords en els processos de mediació familiar i del marc legal que els regulen. En aquest sentit, finalitzarem el subapartat legal exposant el concepte de la mediació i els elements que configuren els acords en mediació. Es descriuran els elements regulats en la mediació familiar, la figura de la persona medidora, el seu posicionament, les seves tasques i funcions, i finalment es detallarà l'objecte del procés de mediació familiar.

3.1.1 Context i antecedents

Catalunya ha apostat per la mediació de manera decidida des de fa més de vint anys. La Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya, va constituir el primer esforç d'un legislador autonòmic en l'aportació de la definició i la normativa de la mediació en l'àmbit familiar, sent la primera Llei de mediació familiar de tot l'Estat, i la segona a Europa, al darrera de França.

Anys després, en el marc europeu, a partir de la publicació de la Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2008, sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils, es va elaborar una nova normativa amb la qual s'ampliava l'objecte de la mediació a aquells conflictes del dret privat que hagin de mantenir relacions continuades de les parts en un futur: la Llei 15/2009, de 22 de juliol de mediació en l'àmbit del Dret Privat i el Decret 135/2012, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret

privat. Tot i així, dins de la tipologia de conflictes gestionats pel Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya (CMDPC), el tipus de conflicte més nombrós és el relacionat amb la dissolució de les parelles amb fills. Aquest tipus de conflicte és el que apareix amb més freqüència, tal i com es veurà a l'analitzar el conjunt d'expedients de mediació iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord (subapartat 5.1.1).

En l'àmbit del dret de família els acords a què arriben les parts es recullen en un conveni regulador, el qual pot ser de divorci, separació, extinció de parella de fet o de guarda i custòdia. Aquest conveni ha de recollir les mesures que regiran després de la separació, tant en l'ordre econòmic com en les relacions amb els fills; en aquest cas, el conveni haurà d'incloure un pla de parentalitat. El pla de parentalitat és definit per la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya (2009) com:

un instrument dirigit a ordenar les qüestions principals que poden afectar el fill o fills comuns en cas de trencament de la relació de parella dels progenitors quan tenen fills comuns. És un dels continguts bàsics del conveni regulador, incorporat pel Llibre II (que entra en vigor l'1 de gener), que ha de presentar-se tant si el procés és de mutu acord com si és contenciós (art. 233-2.2.a CCCat) per tal de preveure com s'exerciran les responsabilitats parentals (art. 233-8.2).

En concret, la Llei 25/2010, de 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya relatiu a la persona i a la família, quan estableix, en relació amb el pla de parentalitat, els aspectes que aquest ha de contenir, assenyala (art. 233.9):

- 1) *El pla de parentalitat ha de concretar la forma en què tots dos progenitors exerceixen les responsabilitats parentals. Han de fer-se constar els compromisos que assumeixen respecte a la guarda, la cura i l'educació dels fills.*
- 2) *En les propostes de pla de parentalitat han de constar els següents aspectes:*

- a) *El lloc o llocs on viuran els fills habitualment. Ha d'incloure regles que permetin determinar a quin progenitor li correspon la guarda a cada moment.*
- b) *Les tasques que ha de responsabilitzar-se cada progenitor en relació amb les activitats quotidianes dels fills.*
- c) *La forma en què han de fer-se els canvis en la guarda i, si escau, com han de repartir-se els costos que generin.*
- d) *El règim de relació i comunicació amb els fills durant els períodes en què un progenitor no els tingui amb ell.*
- i) *El règim d'estades dels fills amb cadascun dels progenitors en períodes de vacances i en dates especialment assenyalades per als fills, per als progenitors o per a la seva família.*
- f) *El tipus d'educació i les activitats extraescolars, formatives i de temps lliure, si escau.*
- g) *La forma de complir el deure compartir tota la informació sobre l'educació, la salut i el benestar dels fills.*
- h) *La forma de prendre les decisions relatives al canvi de domicili i a altres qüestions rellevants per als fills.*

3.1.2 El Centre de Mediació de Dret Privat a Catalunya

El Centre de Mediació Familiar de Catalunya del Departament de Justícia de Catalunya es va crear en virtut de la Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya, i va iniciar el seu funcionament el mes de juliol de l'any 2002. L'objecte de les mediacions gestionades a l'empara de la Llei 1/2001 eren les relacions familiars en crisi de parella i també els "*conflictes per raó d'aliments entre parents o d'institucions tutelars*" (art. 10).

L'any 2009 es va aprovar la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, que va suposar una actualització de la llei anterior i una millora d'aquells aspectes que la pràctica havia mostrat ineficients. També es va incrementar l'objecte de la mediació regulada a tots els supòsits de tipus

familiar i a altres situacions de l'àmbit civil. Amb la nova llei, el Centre de Mediació Familiar passa a ser el Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya.

En l'actualitat, el Centre és un òrgan adscrit al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, competent en matèria de dret civil depenent del centre directiu, que en té atribuïda la competència, i té atribuïdes les funcions sobre mediació que li atorga la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, d'acord amb l'article 1.1 del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.

L'objecte del Centre és promoure i administrar la mediació regulada per la Llei 15/2009 i facilitar-ne l'accés (art. 23 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat). Entre les seves funcions destaquen, molt especialment, les relatives als seguiments dels acords, objectiu estretament relacionat amb l'objecte d'aquesta recerca. En aquest sentit, l'article 2.1 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, relatiu a les funcions del Centre de mediació del dret Privat de Catalunya, assenyala, entre d'altres, les següents funcions:

c) Gestionar el Registre general de persones mediadores en l'àmbit familiar i el Registre general de persones mediadores en els àmbits del dret privat.

g) Donar curs a les mediacions provinents de les autoritats judicials i administratives competents i fer-ne el seguiment.

i) Fer el seguiment del procediment de mediació i arbitrar les qüestions organitzatives que se suscitin i no formin part de l'objecte sotmès a mediació.

j) Vetllar pel compliment dels terminis de procediment de mediació i arbitrar amb relació a les actuacions corresponents per evitar dilacions que perjudiquin a les parts.

3.1.2.1 Accés de les persones al procés mediador

El Centre de Mediació contempla dues vies per accedir a un procés de mediació:

1) Per iniciativa pròpia:

Les persones interessades en sotmetre's a un procediment de mediació poden presentar la sol·licitud, en imprès normalitzat, de forma individual per una de les parts en conflicte, o de forma conjunta per totes les parts davant del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya o per altres institucions amb qui el Centre així ho hagi convingut, és a dir, amb altres institucions amb les quals el Centre hagi signat un conveni pel funcionament d'un servei d'Orientació mediadora (SOM) o d'un Servei d'Informació Mediadora (SIM).

2) Per derivació judicial:

L'autoritat judicial, en qualsevol fase del procediment judicial, pot derivar les parts implicades en el conflicte al Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya i indicar l'objecte de la mediació. En la mediació feta per derivació de l'autoritat judicial, la persona mediadora ha de comunicar a aquesta autoritat, en el termini de cinc dies hàbils des de l'acabament de la mediació, s'hi s'ha arribat a un acord o no (art. 19.4 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat i art. 29, del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat).

sigui per una via o per l'altra, els usuaris de la mediació han de presentar una sol·licitud en imprès normalitzat on cal facilitar les dades identificatives, els motius i les causes de conflicte, la voluntat de sol·licitar el reconeixement de benefici de justícia gratuïta i, si s'escau, l'inici dels tràmits per al seu reconeixement, com així s'estableix a l'art. 27, del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat .

Les persones mediadores son retribuïdes per les parts, d'acord amb les tarifes que fixa el Departament competent en matèria de Dret Civil. Quan una de les parts tingui reconegut el benefici de justícia gratuïta, correspon al Centre retribuir a les persones mediadores la totalitat o la part proporcional de la tarifa, segons correspongui.

3.1.3 La mediació: Definició i principis

L'article 1 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat defineix la mediació com:

el procediment no jurisdiccional de caràcter voluntari i confidencial que s'adreça a facilitar la comunicació entre les persones, per tal que gestionin per elles mateixes una solució dels conflictes que els afecten, amb l'assistència d'una persona mediatadora que actua d'una manera imparcial i neutral. La mediació com a mètode de gestió de conflictes, pretén evitar l'obertura de processos judicials de caràcter contenciós posar fi als ja iniciats o reduir-ne l'abast.

A partir de la definició es constata que els principis que guien la mediació són: el principi de voluntarietat, el d'imparcialitat i neutralitat de la persona mediatadora. A tots aquests principis, la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat afegeix el principi de confidencialitat (art. 7), el caràcter personalíssim (art. 8), i la bona fe de les parts i de la persona mediatadora (art. 9). Tots ells tenen una repercussió fonamental al llarg de tot el procés de mediació, si bé s'ha considerat definir els principis de voluntarietat i d'imparcialitat i neutralitat del mediador, atès que es troben estretament relacionats amb l'objectiu d'aquesta recerca.

En relació al principi de voluntarietat, tal i com assenyala l'article 16.1 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, les parts són lliures d'acollir-s'hi o no, i també de desistir-ne en qualsevol moment. Aquest principi assegura que l'acord de les parts és lliure i voluntari, i no ha d'estar subjecte a cap tipus de coerció per part ni del mediador, ni dels seus representants legals.

En relació al principi d'imparcialitat i neutralitat de la persona mediatadora, l'article 6.1 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, explicita que:

La persona mediatadora exerceix la seva funció amb imparcialitat i neutralitat, tot garantint la igualtat entre les parts. Si cal, ha d'interrompre el procediment de mediació mentre la igualtat de poder i

la llibertat de decidir de les parts no estigui garantida, especialment com a conseqüència de situacions de violència. En tot cas, s'ha d'interrompre o, si escau, paralitzar l'inici de la mediació familiar, si hi ha implicada una dona que ha patit o pateix qualsevol forma de violència masclista en l'àmbit de la parella o en l'àmbit familiar objecte de la mediació.

3.1.4 El procés i l'acord de mediació

Les fases que configuren el procés de mediació queden establertes en el capítol V del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, i en el capítol VI relatiu al desenvolupament del procediment de mediació.

El Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, estableix en l'article 34.1:

un màxim de 6 sessions en les mediacions en què participin fins a 4 parts, si bé el Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya, amb caràcter excepcional, pot autoritzar, a petició conjunta de les parts i de la persona mediadora, l'increment del nombre de sessions quan la complexitat i naturalesa de l'assumpte i, si escau, el nombre de parts ho aconsellin.

A més, segons l'article 17.1 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat:

La durada de la mediació depèn de la naturalesa i la complexitat del conflicte, però no pot excedir els seixanta dies hàbils, comptadors des del dia de la reunió inicial. Mitjançant una petició motivada de la persona mediadora i de les parts, l'òrgan o l'entitat competent en pot prorrogar la durada fins a un màxim de trenta dies hàbils més, en consideració a la complexitat del conflicte o al nombre de persones implicades.

El nombre i la durada de les sessions, tot i que dependrà de l'objecte del conflicte i del nombre de persones implicades, s'estableix en un màxim de 6

sessions (article 34.1 del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat), amb una durada màxima de 90 minuts cadascuna, llevat de procediments especials (article 34.4 del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat).

Mitjançant una petició motivada de la persona mediadora i de les parts, l'òrgan o l'entitat competent en pot prorrogar la durada fins un màxim de 30 dies hàbils més (art. 34.5. del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol).

En relació amb l'acord del procés de mediació, el Llibre Blanc de la Mediació (2011) el defineix com "*el pacte, o conjunt de pactes, que posen fi a una controvèrsia existent entre dues o més parts*" (Llibre Blanc de la Mediació 2011, p. 157). En la sessió final de la mediació, del conjunt d'acords assolits, segons l'article 18 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat :

- 1) (...) *se n'ha d'estendre una acta, en la qual han de constar exclusivament i d'una manera clara i concisa els acords assolits.*
- 2) *Si és impossible arribar a cap acord, s'ha d'estendre una acta en què tan sols s'ha de fer constar aquest fet.*
- 3) *La persona mediadora i les parts signen l'acta, de la qual reben un exemplar que, si escau, traslladen als advocats respectius.*

A més, el punt 3 de l'article 18 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, afegeix que en aquesta sessió final s'ha d'estendre una acta en tants exemplars com parts subjectes al procediment, mitjançant l'imprès formalitzat, on consti l'exclusiva expressió dels acords adoptats. En cap cas aquesta acta pot contenir referències a fets, manifestacions o escrits sorgits durant el procediment.

Les parts i la persona mediadora han de fer arribar un exemplar al Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya, en un termini màxim de 5 dies hàbils, per tal que es pugui donar la mediació per acabada i arxivar l'expedient, tal i com assenyala l'article 36 del Decret 135/2012, del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.

L'eficàcia i executabilitat dels acords del procés de mediació "*queda condicionada a la disponibilitat de les matèries objecte de la mediació, a la*

formalització jurídica dels acords i a allò que prevegi la legislació vigent” (art. 38.1 del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat). I *“els advocats de les parts poden traslladar l'acord assolit mitjançant la mediació al conveni regulador o al document o protocol corresponent, per tal que s'incorpori al procés judicial en curs o per tal que s'iniciï, perquè sigui ratificat i, si escau, aprovat*” (art. 38.2 del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat).

Tal i com s'estableix en l'article 38.3 del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, *“en les mediacions derivades judicialment, amb procés judicial en tràmit, els acords tenen el valor i l'eficàcia que preveu la legislació processal”*.

Per últim, assenyalar que els acords respecte a matèries i persones que necessiten una protecció especial, així com en determinades matèries d'ordre públic, han de donar prioritat a l'interès superior del menor i de les persones, d'acord amb el que estableix l'article 19 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat. Aquests acords tenen caràcter de propostes i necessiten, l'aprovació de l'autoritat judicial.

3.1.5 La persona mediadora

La persona mediadora és la persona que facilita l'acord, assisteix a les parts per acostar-les, crea un ambient propici per a la seva comunicació i assegura que les parts actuïn en igualtat de condicions, equilibrant-les si això és necessari.

La tasca de la persona mediadora troba el seu límit en la conciliació, és a dir, no pot suggerir solucions, ni proposar-les. En aquest sentit, tal i com recull l'article 13 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, la persona mediadora exerceix la seva funció afavorint una comunicació adequada entre les parts, i per tant:

- a) *Facilita el diàleg, promou la comprensió entre les parts i ajuda a cercar solucions al conflicte.*

- b) *Vetlla perquè les parts prenguin llurs pròpies decisions i tinguin la informació i l'assessorament suficients per assolir els acords d'una manera lliure i conscients.*
- c) *Fa avinent a les parts la necessitat de vetllar per d'interès superior en joc.*

El Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya “gestiona el Registre general de persones mediadores en l'àmbit familiar i el Registre general de persones mediadores en els àmbits del dret privat” (art. 5, del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol). Les dades objecte d'inscripció en el Registre general de persones mediadores en l'àmbit familiar són públiques, i els requisits per formar part del registre del Centre de Mediació del Dret Privat de Catalunya són (article 17.2 del Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat):

- a) *Tenir una titulació universitària oficial.*
- b) *Acreditar una formació i una capacitació específiques en mediació i en l'especialització corresponent, d'acord amb el que estableix l'article 18.*
- c) *Estar col·legiada en el respectiu col·legi professional o pertànyer a una associació professional de l'àmbit de la mediació acreditada pel departament competent en matèria de dret civil, o prestar serveis com a mediador o medidora per a l'Administració.*

3.1.6 Objecte de la mediació familiar

Atès que en aquesta recerca tan sols es tenen en compte les mediacions de l'àmbit familiar, donat que és l'àmbit que apareix amb més freqüència en els expedients de l'any 2015 iniciats el mateix any i finalitzats amb acord, a continuació es descriuen les diferents matèries que inclou la mediació familiar (art. 2.1 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat):

- a) *Aquelles matèries regulades pel Codi civil de Catalunya que en situacions de nul·litat matrimonial, separació, hagin d'ésser acordades en el corresponent conveni regulador.*
- b) *Els acords a assolir per les parelles establertes al trencar-se la convivència.*
- c) *La liquidació dels règims econòmics matrimonials.*
- d) *Els elements de naturalesa dispositiva en matèria de filiació, adopció i acolliment i també les situacions que sorgeixin entre la persona adoptada i la seva família biològica, entre els pares biològics i els adoptants, com a conseqüència d'haver exercit el dret de conèixer les dades biològiques.*
- e) *Els conflictes derivats de l'exercici de la potestat parental i del règim i la forma 'exercici de la custòdia dels fills'.*
- f) *Els conflictes relatius a la comunicació i a la relació entre progenitors, descendents, avis, nets i altres parents i persones de l'àmbit familiar.*
- g) *Els conflictes relatius a l'obligació d'aliments entre parents.*
- h) *Els conflictes sobre la cura de les persones grans o dependents amb les quals hi hagi una relació de parentiu.*
- i) *Les matèries que siguin objecte d'acord pels interessats en situacions de crisi familiars, si el supòsit presenta vincles amb més d'un ordenament jurídic.*
- j) *Els conflictes familiars entre persones de nacionalitats diferents de l'espanyola residents a l'Estat espanyol.*
- k) *Els conflictes entre persones de la mateixa nacionalitat, però diferent de l'espanyola residents a l'Estat espanyol.*
- l) *Els conflictes familiars entre persones de nacionalitats diferents a l'espanyola i residents a l'Estat espanyol*
- m) *Els requeriments de cooperació internacional en matèria de dret de família.*

- n) La liquidació de béns en situació de comunitat entre els membres d'una família.*
- o) Les qüestions relacionals derivades de la successió d'una persona.*
- p) Els conflictes sorgits en els relacions convivencials d'ajuda mútua.*
- q) Els aspectes convivencials en els acolliments de persones grans, i també en els conflictes per a l'elecció de tutors, l'establiment del règim de visites a les persones incapacitades i les qüestions econòmiques derivades de l'exercici de la tutela o de la guarda de fet.*
- r) Els conflictes de relació entre persones sorgits en el si de l'empresa familiar.*
- s) Qualsevol altre conflicte en l'àmbit del dret de la persona i de la família susceptible d'ésser plantejat judicialment.*

Per finalitzar, assenyalar que en aquest subapartat corresponent al marc legal (subapartat 3.1), s'ha presentat el marc institucional i la normativa que regeix l'exercici de les mediacions objecte d'aquesta recerca. La regulació de la pràctica mediadora incideix en la seva definició, en les característiques del seu procés, limitant el temps i el nombre de sessions, definint la figura de la persona mediadora, la seva formació i els requisits per formar part del registre de professionals vinculats al Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya. A més, la legislació vigent estableix l'objecte del procés mediador i els principis que el regulen, tenint en compte molt especialment els principis de voluntarietat i la imparcialitat i neutralitat.

3.2 Marc conceptual

A continuació es presenten les bases conceptuals d'aquesta recerca. Per a això, en primer lloc s'analitzen l'objectiu dels processos de Mediació familiar. En segon lloc, es presenta el model en què s'assenta conceptualment aquesta recerca, el Model Integrador de Mediació Eficaz (MIME), desenvolupat per Serrano (2008).

3.2.1 Objectius de la mediació familiar

Dins de la comunitat científica i aplicada de l'àmbit de la mediació, existeix un ampli consens a entendre la mediació familiar com un procés de construcció i de reconstrucció del vincle familiar sobre els eixos de l'autonomia i de la responsabilitat de les parts afectades per un conflicte. En aquest procés intervé una tercera persona imparcial, independent, qualificada i sense cap poder de decisió, que és la persona mediadora familiar. L'objectiu d'aquesta figura és facilitar, a través de la realització d'entrevistes confidencials, la represa de la comunicació entre les parts i l'autogestió del conflicte dins de l'àmbit privat familiar, tenint en consideració la peculiaritat de les situacions, la seva diversitat i l'evolució de les relacions familiars (Ortuño, 2013).

Respecte als objectius de la mediació familiar, aquests es relacionen amb la possibilitat que es dona a les parts de ser protagonistes de la solució dels seus conflictes, deixant enrere una concepció culpabilística de la ruptura, que obligava a exposar públicament la intimitat del conflicte (Ortuño, 2013).

Segons Sánchez (2012), una mediació serà reeixida des del mateix moment en què permeti a les parts apropar les seves posicions i els ajudi a millorar la seva comunicació. En la sessió final del procés de mediació, tal i com ja s'apuntava en el subapartat 3.1.4, segons estableix l'article 18 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, es redacten un conjunt d'acords assolits, és a dir, allò que les parts han pactat com a solució als aspectes de controvèrsies de la disputa. Podria dir-se, llavors, que l'establiment d'un acord pactat, que satisfaci els interessos de les parts que han participat voluntàriament del procés de mediació i eviti la iniciació d'un procés judicial o posi fi a un ja iniciat, és el resultat desitjable de la mediació.

Ara bé, pot donar-se el cas en l'acord o acords pactats voluntàriament, que no es compleixin o bé, si les parts estan dotades d'un títol executiu, que es vegin en l'obligació de fer-los complir forçosament (López d'Argumedo i Fernández de la Mela, 2014). És llavors quan el compliment de l'acord o acords de mediació marcarà la fi última i determinarà si el procés va ser eficaç o no (Serrano, Lopes, Rodríguez, i Mirón, 2006).

El compliment dels acords no és l'únic factor que autors com ara Serrano, Lopes, Rodríguez, i Mirón (2006), Lopes (2017) i Pruitt, Peirce, McGillicuddy, Welton, i Castrianno (1993) han tingut en compte a l'hora de valorar l'eficàcia de la mediació.

En el següent apartat es presentaran les diferents aproximacions conceptuals, que conflueixen en un model integrador que presenta els diferents factors que segons Serrano (2008) expliquen l'eficàcia de la mediació.

3.2.2 Model integrador de mediació eficaç (MIME)

A partir de la revisió de la literatura científica, es constata que l'efectivitat de la mediació ha estat explicada d'una manera parcial per part dels autors. Els tres grups de factors que permetrien explicar l'efectivitat de la mediació han estat:

- 1) Determinades característiques de les persones mediadores (Serrano i Méndez, 1999).
- 2) La naturalesa de la ruptura (Pruitt i Carnevale, 1993; Pruitt, Peirce, Zubek, Welton i Nochajski, 1990).
- 3) La manera en què les parts afronten el procés de la mediació (Monteiro, Serrano, i Rodríguez, 2012; Pruitt, Pierce, McGillicuddy, Welton, i Castrianno, 1993; Serrano, Lopes, Rodríguez, i Mirón, 2006).

En relació a les característiques del mediador, han estat Bowling i Hoffman (2000), Lundberg i Moloney (2010) i Serrano (2008) els qui han constatat empíricament que aspectes com ara: el grau d'empatia, la capacitat de generar confiança, el maneig de les pròpies emocions, les tècniques d'autocura (que utilitzarien els mediadors per contrarestar l'alta demanda emocional del seu treball), influeixen en la voluntat de compliment dels acords (Bowling i Hoffman, 2000; Serrano, 2008), la satisfacció del procés mediador (Lundberg i Moloney, 2010), i en el conjunt de resultats de la mediació (Serrano, 2008).

Per la seva banda, Monteiro, Serrano i Rodríguez (2012) han constatat empíricament que els factors de personalitat de les persones mediadores són el millor predictor d'un acompliment eficaç en la negociació. Rudd, Ogle,

Holtzworth-Munroe, Applegate i D'onofrio (2015), per la seva part, han inclòs les condicions en què la figura de la persona mediadora realitza la mediació, i el llenguatge en què es construeixen els acords.

Recentment, a tots aquests aspectes centrats en la figura de la persona mediadora, s'ha afegit l'impacte dels factors personals relatius a les parts i de les característiques de la ruptura (Serrano, Lopes, Rodríguez, i Mirón, 2006).

És així com Serrano (2008), a partir d'integrar les diferents aportacions teòriques, desenvolupa un model explicatiu de l'eficàcia de la mediació, el Model Integrador de Mediació Eficaz (MIME) (figura 1), que presenta l'avantatge d'integrar les diferents aportacions per construir un model multicausal de la mediació:

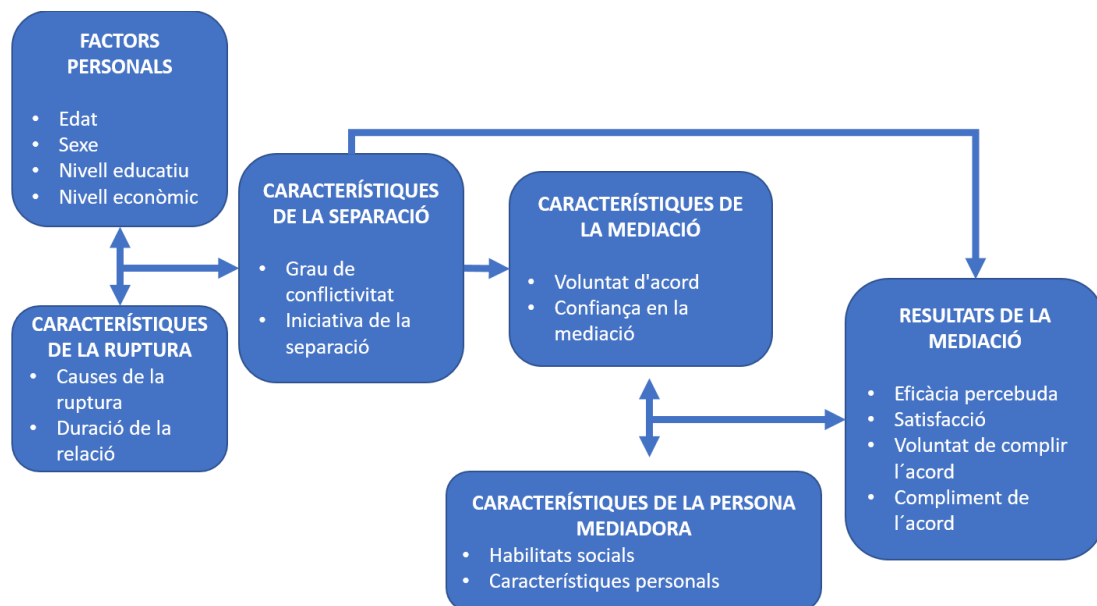

Figura 1. Model integrat de Mediació Eficaz (MIME) (Serrano, 2008)

El Model es configura a partir de les dimensions relatives a:

Factors personals. Es refereix a les característiques sociodemogràfiques de les parts, com edat, nivell d'educació, situació socioeconòmica, etc.

Característiques de la ruptura. Aquí s'inclouen les raons que donen els participants sobre la ruptura de la seva relació de parella o del seu matrimoni. Serrano considera que *“pot aportar informació rellevant per*

entendre no solament l'elaboració que es fa de la ruptura, sinó també de la conflictivitat que porta aparellada" (Serrano, 2008, 63).

Característiques de la separació. Aquesta dimensió inclou el grau de conflictivitat i els problemes més importants tinguts en l'última fase de convivència.

Característiques de la mediació. Aquesta dimensió inclou la manera en què fan front al conflicte els participants. Analitza tant la ferma voluntat d'arribar a un acord, la qual cosa implica una actitud clarament de compromís amb el procés mediador, com la confiança dipositada tant al començament de la mateixa com al llarg del procés mediador.

Característiques de la persona mediadora. Serrano (2008) estableix la importància de l'acció de la persona mediadora, de les seves habilitats i de la manera d'afrontar la mediació (Serrano, Lopes, Rodríguez, i Mirón, 2006). L'autor subratlla dos aspectes per al bon funcionament de la mediació: el paper central i prioritari de la persona mediadora i l'especial rellevància que adquireixen certes habilitats socials.

Resultats de la mediació. L'autor es refereix a ells com "*els criteris que expressen l'èxit de la mediació*" (Serrano, 2008, 61). Els criteris assenyalats en el model sobre els quals ha d'obtenir-se informació són: la percepció d'eficàcia de la mediació per resoldre el conflicte; la satisfacció global amb l'acord aconseguit; la satisfacció amb cadascun dels termes de l'acord; la voluntat de complir l'acord; i el grau de compliment de l'acord.

A continuació, a partir del model descrit per Serrano (2008), es presenta la recerca desenvolupada. Prèviament a la presentació del disseny d'aquesta, es concretaran les preguntes d'investigació que l'han servit de guia.

4. Hipòtesis (preguntes de recerca)

Aquesta recerca no contempla hipòtesis de partida, sinó que parteix d'un seguit de preguntes que guien la recerca.

En aquest sentit, les preguntes són:

1. El grau de conflictivitat de la ruptura, té un efecte amb el grau de satisfacció global en l'acord assolit, així com en la voluntat de compliment dels acords?
2. La confiança en el procés mediador, té un efecte amb el grau de satisfacció global en l'acord assolit, així com en la voluntat de compliment dels acords?
3. Les habilitats socials de la persona medidora, té un efecte amb el grau de satisfacció global en l'acord assolit, així com en la voluntat de compliment dels acords?

5. Metodologia

El present estudi s'estructura en dues grans fases: d'una banda, l'anàlisi dels expedients de mediació iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord (fase 1), i de l'altra, d'entre aquests expedients, l'anàlisi de la percepció de les parts i de la persona mediadora sobre el grau de compliment dels acords (fase 2).

Per facilitar la lectura del present informe, a continuació es presenta el disseny de la recerca atenent a ambdues fases.

5.1 Fase 1: Anàlisis d'expedients

5.1.1 Participants

L'univers d'aquest estudi el conformen els 521 expedients de mediació, iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord, en el marc del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya (CMDPC) del conjunt de demarcacions territorials:

Barcelona: MEBA (305 expedients)

Tarragona: META (96 expedients)

Lleida: MELLE (21 expedients)

Girona: MEGI (97 expedients)

Terres de l'Ebre (2 expedients)

D'aquests 521 expedients, han estat descartats 11 per pertànyer a l'àmbit del Dret Civil (incapacitacions, herències, etc.) i 45 per no respondre als criteris propis de la mediació, atès que a partir del seu anàlisi es va determinar que corresponien a constatacions de fets i no a acords entre les parts.

Cal assenyalar que, si bé en la memòria de progrés lliurada el juny de 2017 consten un total de 497 expedients, en l'informe actual s'han tingut en compte 521 expedients. Els 24 expedients afegits corresponen tots ells a la demarcació de Barcelona, i van incloure a l'univers de l'estudi amb posterioritat a causa d'una actualització de la base de dades.

L'anàlisi s'ha desenvolupat sobre els 465 resultants. Per demarcació (figura 2) observem que el 59,5% (n=277) es van desenvolupar a la província de Barcelona, el 20% (n=96) a la de Tarragona, el 15,2% (n= 71) a la de Girona i el 4,5% (n= 21) a la de Lleida.

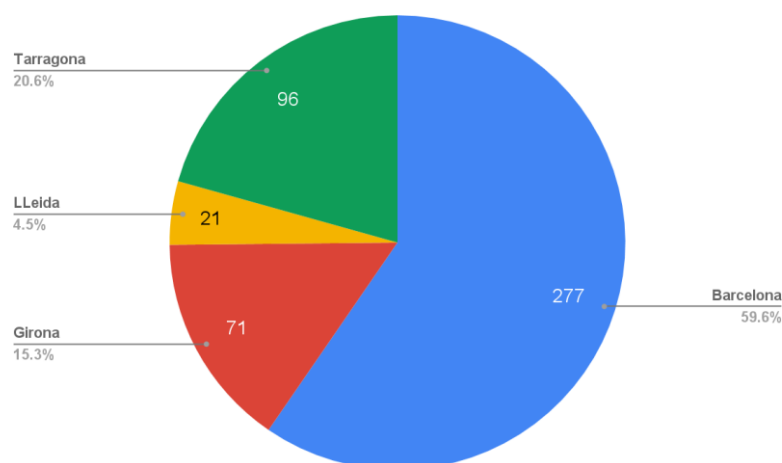

Figura 2. Nombre d'expedients per demarcació. Representa el percentatge d'expedients que van acabar en acord l'any 2015, per demarcació geogràfica

5.1.2 Procediment

Per tal de procedir a la recollida del conjunt d'expedients de mediació, iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord, cadascuna de les demarcacions provincials del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya (CMDPC) va extreure dels seus arxius els expedients que acomplien amb el criteri investigador. Posteriorment, els expedients es van traslladar al Centre de Mediació de Dret Privat a Barcelona.

L'equip del Centre de Mediació i de la Universitat de Barcelona es van encarregar de centralitzar els expedients i d'extreure'n les dades, tot complint el Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, així com en l'article 7.1 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat de mediació, per tal de garantir la confidencialitat.

5.1.3 Instrument: Full d'anàlisi

A partir de l'anàlisi en profunditat dels expedients iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord, i per tal d'explotar les dades obtingudes i sistematitzar la informació present en ells, es va dissenyar un full d'anàlisi Excel. Les variables considerades han estat:

- Dades sobre el procés mediador: identificació de l'expedient (demarcació i nombre); nombre de sessions realitzades; derivació judicial i ús del dret a justícia gratuïta.
- Dades sobre la persona mediadora: nom i cognoms, contacte i filiació (col·legi professional o associació de mediadors).
- Dades sobre les parts: nom i cognoms, contacte, lloc de naixement, nombre i edat dels fills.
- Temes tractats en la mediació: temes relacionats amb la custòdia dels fills (custòdia, vacances, règim de visites i adjudicació de l'habitatge), temes relacionats amb la potestat parental (escolarització, activitats extraescolars, salut, acords sobre comunicació i relació, permisos per viatjar i sortir a l'estranger), i temes econòmics (aliments, manutenció, despeses extraordinàries i liquidació de béns mobles i immobles).
- Tancament de la mediació: compromís futur de les parts.

5.2 Fase 2: Percepció de les parts i de la persona mediadora

5.2.1 Participants

Si bé es va contactar via correu electrònic i via telefònica amb totes les parts implicades (les dues parts de la parella i la persona mediadora) dels 465 expedients iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord, únicament s'ha obtingut resposta de 21 expedients, tots ells corresponents a parelles heterosexuales. Per demarcació (figura 3), s'observa que el 57% (n= 12) es van desenvolupar a la província de Barcelona, el 33% (n= 7) a la de Tarragona, el 5% (n= 1) a la de Girona i el 5% (n= 1) a la de Lleida. A més, en relació als expedients en

què les tres parts han participat (figura 4), el 67% (n= 8) són de Barcelona; el 22% (n= 4), de Tarragona; el 6% (n= 1), de Girona i el 6% (n= 1), de Lleida.

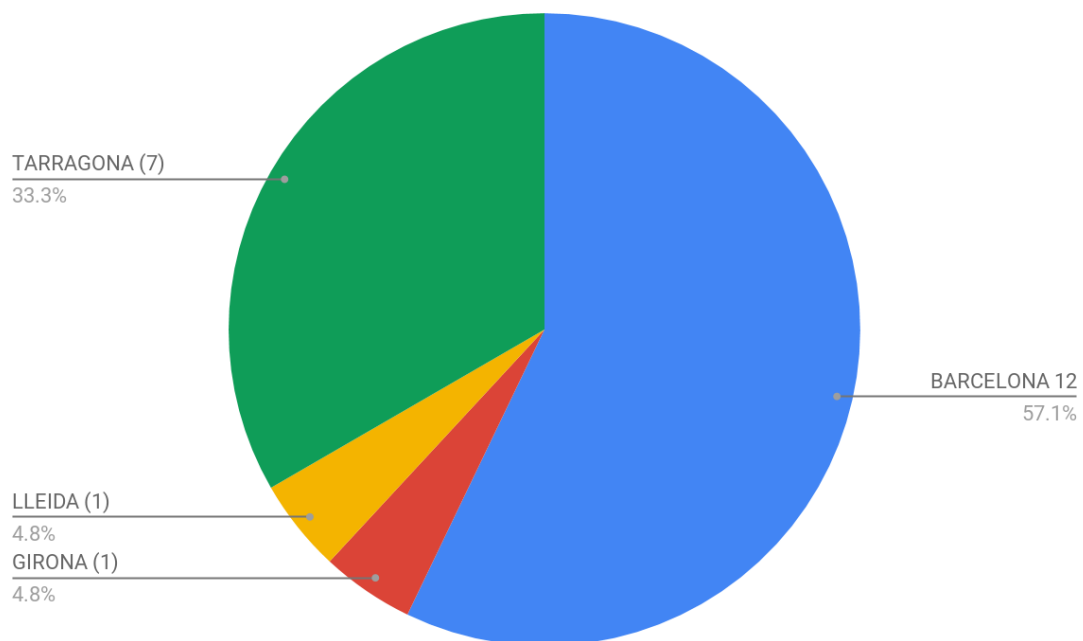

Figura 3. Casos amb resposta de les dues parts per demarcacions

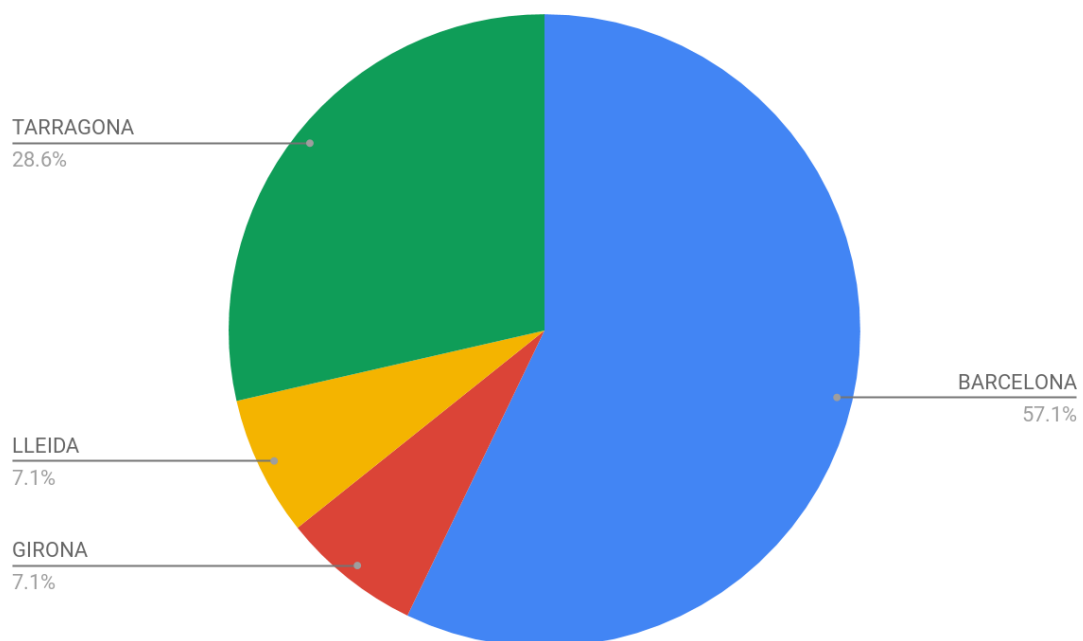

Figura 4. Casos amb resposta de les dues parts, més la persona medidora per demarcacions.

5.2.2 Procediment

Cada expedient iniciat l'any 2015 i finalitzat amb acord ha comportat obtenir informació de les dues parts i de la persona mediadora. S'ha protocol·litzat el procediment d'administració dels qüestionaris de la següent manera:

- 1) S'ha contactat telefònicament amb cadascuna de les parts mediades per separat.
- 2) Quan d' un mateix expedient ambdues parts havien contestat el qüestionari, es contactava per correu electrònic amb la persona mediadora.
- 3) S'han realitzat com a màxim tres contactes.
- 4) Les entrevistes a les persones mediadores s'enviaven *online*, i en aquells casos en què no s'ha obtingut resposta, se'ls ha trucat telefònicament.
- 5) S'han realitzat com a màxim cinc contactes.

Atès el procediment descrit, l'equip investigador va considerar oportú administrar el qüestionari tant en format entrevista, com en format text (via *online*).

El treball de camp va començar el mes de juliol del 2017 amb les enquestes a les parts. Aquesta fase es va dur a terme entre el 17 de juliol i el 9 d'octubre del 2017. Per tal d'incrementar la taxa de resposta, es va enviar un correu electrònic per concertar amb les parts dia i hora per a la trucada. Dels 5 correus enviats, únicament es van obtenir 5 respostes, de les quals només 3 van acabar contestant el qüestionari.

A la Taula 1 es presenten les trucades fetes a les parts i el percentatge de resposta.

	META	MEBA	MELLE
Total Trucades	288	261	18
Total contestades	22	31	0
Percentatge d'èxit	8%	12%	0%

Taula 1. Trucades fetes a les parts segons demarcació i taxa de resposta

Cal assenyalar que la baixa taxa de resposta respon a diversos factors. Per una banda, al fet que les úniques dades vàlides per contactar amb les parts fossin les que constaven en el propi expedient del 2015, i que aquestes no estiguessin actualitzades. En segon lloc, al caràcter retrospectiu de la recerca, ja que comportava als participants del procés mediador recordar fets succeïts dos anys enrere. En tercer lloc, el fet de requerir la percepció de totes les parts del procés (la parella i la persona mediadora), va comportar descartar del procés investigador les respostes d'una de les parts quan l'altre declinava respondre o no havia pogut ser contactada.

En el cas de les persones mediadores, l'enquesta es va administrar inicialment via correu electrònic i, després d'un recordatori, es va reforçar amb trucades per a realitzar les entrevistes. Aquesta fase es va dur a terme entre l' 1 de setembre i el 8 de novembre.

5.2.3 Instrument

Els qüestionaris administrats a mediador i mediats es van elaborar segons el qüestionari validat per Serrano i Méndez (2006) que parteix del Model Integrador de Mediació Eficaç (MIME), analitzat a l'apartat 3.2.2 donat que, tal i com s'apunjava, és a partir d'aquell que es fonamenta conceptualment aquesta recerca.

5.2.3.1 Qüestionari administrat a les parts

El qüestionari té 91 ítems, i a efectes d'aquesta recerca es va administrar la darrera versió del qüestionari desenvolupat per l'equip de recerca liderat pel

Dr. Gonzalo Serrano l'any 2017, en el marc del departament de psicologia social i bàsica (Universidad de Santiago de Compostela).

Les preguntes estan orientades a conèixer les condicions prèvies al procés de mediació: circumstàncies de la relació i de la posterior separació; aspectes generals de l'acord que van signar, opinió de les parts sobre la figura mediadora que va conduir el seu procés i, finalment, dades sociodemogràfiques de les parts. Tot això va precedir d'una introducció en la qual s'expliquen, de forma succinta, les característiques de l'estudi en el qual se'ls demana participar.

Les dimensions que formen part del qüestionari són:

- Núm. d'expedient.
- Dades sobre el matrimoni o parella de fet, i sobre la separació.
- Característiques de la separació o divorci.
- Mediació: característiques de la persona mediadora, valoració del procés i resultats de la mediació.
- Dades personals.
- Finalització i agraïment

5.2.3.2 Qüestionari administrat a la persona mediadora

El qüestionari administrat a la persona mediadora té 65 ítems. Aquest qüestionari es desprèn de l'anterior, atès que resulta una adaptació de l'administrat a les parts. En aquest es pregunten únicament els blocs en els quals es tracten les característiques de la separació, i aquells que fan referència al procés i a la finalització de la mediació.

Les preguntes van orientades a conèixer com valora la persona mediadora la seva actuació i com va percebre les parts durant el procés. Per aquest motiu, ha estat necessari adaptar les preguntes originals del qüestionari de Serrano al punt de vista de la persona mediadora, si bé, en essència, són les mateixes que s'apliquen a les parts. Les dades descriptives complertes es poden consultar a l'annex 3 i també s'aporta un resum de les dades més importants

respecte la persona mediadora, en l'últim apartat de comparació de freqüència de respostes.

Les dimensions que formen part del qüestionari de la persona mediadora són:

- Núm. d'expedient.
- Dades sobre el matrimoni o parella de fet, i sobre la separació.
- Característiques de la separació o divorci.
- Mediació: valoració del procés i resultats de la mediació.
- Finalització i agraïment.

5.3. Planificació i recursos

En aquest apartat es presenten, per una banda, el cronograma seguit en el procés investigador (subapartat 5.3.1). Posteriorment, es detalla l'equip de treball (subapartat 5.3.2) i el recursos requerits pel desenvolupament de la recerca (subapartat 5.3.3).

5.3.1 Cronograma

Les fases de treball que configuren aquesta recerca es poden estructurar en tres grans etapes.

La primera etapa correspon a:

1a etapa	
desembre 2016-gener 2017	Estudi i determinació del marc teòric preexistent. Recollida de les dades que ja es disposen.
febrer 2017	Establiment d'un grup de treball per dissenyar l'enquesta.
març/maig 2017	Anàlisi en profunditat dels expedients finalitzats amb acord l'any 2015.
juny 2017	Disseny de l'enquesta i determinació dels destinataris.

Taula 2. Activitats corresponents a la primera etapa de la recerca

La segona etapa correspon a:

2a etapa	
juliol 2017	Llançament de l'enquesta i recollida de dades.
juny 2017	Presentació de la memòria de progrés de la recerca al CEJFE.
juliol-agost-setembre 2017	Treball de camp.

Taula 3. Activitats corresponents a la segona etapa de la recerca

La tercera etapa correspon a:

3a etapa	
setembre/octubre 2017	Transformació i tractament de les dades obtingudes. Anàlisi i interpretació de dades.
novembre 2017	Redacció i elaboració de l'informe final. Conclusions i proposta d'accions de millora.
novembre 2017	Entrega al CEJFE recerca finalitzada.

Taula 4. Activitats corresponents a la tercera etapa de la recerca

El cronograma presentat ha sofert algunes variacions en relació al presentat en la proposta inicial, especialment en quant a la temporalització del període d'administració del qüestionari. Donada la baixa taxa de respostes de les parts mediades, va resultar necessari ampliar el període de treball de camp, a més de reconsiderar la fase pilot del procés investigador. Per altra banda, les dificultats per contactar amb les persones mediadores va requerir ampliar el període de recollida d'informació.

5.3.2 Equip de Treball

Maria Munné

Direcció de l'equip

Marina Romeo

Responsable del projecte

Immaculada Armadans	Coordinació equip de recerca
Dolors Andorrà	Treball de camp
Manuela Gil	Treball de camp
Hugo Kruger	Estudiant en pràctiques (màster universitari de mediació en conflictes, Universitat de Barcelona)
Ana Doral	Estudiant en pràctiques (màster universitari de mediació en conflictes, Universitat de Barcelona)
Míriam Rovirosa	Becària. Responsable dels aspectes formals.

5.3.3 Recursos

Els recursos que s'han emprat per a la recerca han estat:

- El programa informàtic que conté la base de dades de tots els expedients finalitzats el 2015.
- 8 ordinadors, equipaments informàtics i programari.
- 4 telèfons fixos i els telèfons mòbils de cadascun dels membres de l'equip per a efectuar el treball de camp.
- Espais de treball i espais preparats per a dur a terme les reunions de l'equip investigador del Departament de Psicologia Social i Psicologia Quantitativa (Universitat de Barcelona) i del Centre de Mediació del Dret Privat de Catalunya (Generalitat de Catalunya).

6. Resultats

Per a facilitar la lectura dels resultats, es presenten a continuació atenent a les dues fases de la recerca:

- Anàlisi dels expedients iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord (fase 1).
- Anàlisi de la percepció de les parts i de la persona mediatra sobre el procés de mediació i els seus resultats i el grau de compliment dels acords (fase 2).

6.1 Fase 1: Anàlisi d'expedients

Els resultats relatius als expedients inclou, per una banda, les dades sobre el procés mediatr iniciat l'any 2015 i finalitzat amb acord. En concret s'analitza el nombre de sessions realitzades, si han estat casos producte de la derivació judicial i si han fet ús del dret a la justícia gratuïta. Posteriorment s'analitzen els temes tractats en el procés mediatr. L'apartat finalitza analitzant el compromís futur de les parts.

6.1.1 Dades sobre el procés

Del conjunt d'expedients analitzats (n=465), en el 23% dels casos, el procés de mediació es desenvolupa entre 2 i 3 sessions (figura 5).

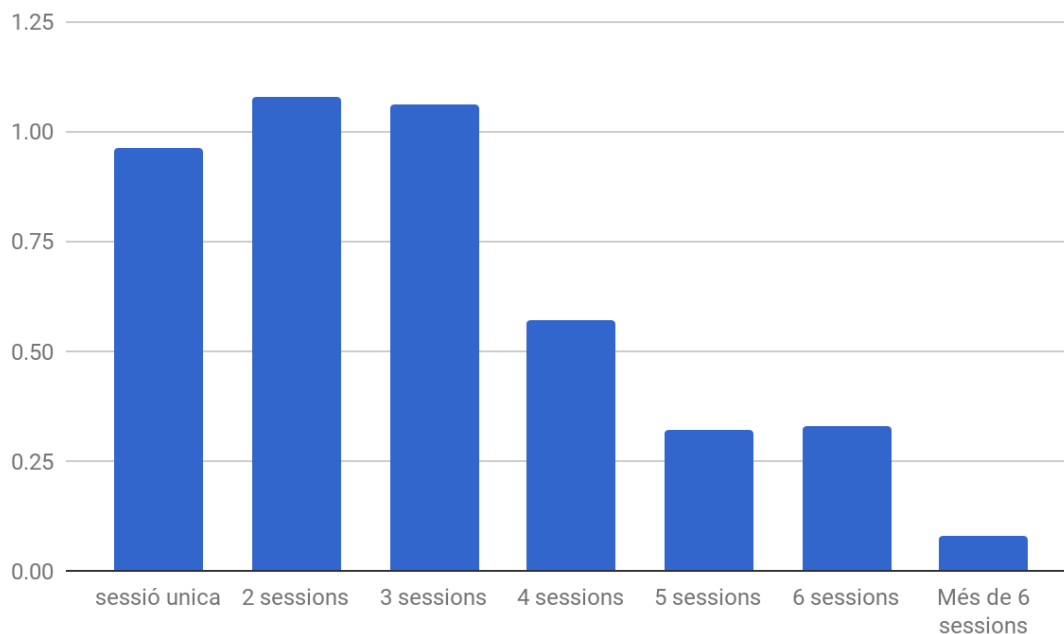

Figura 5. Nombre de sessions per expedient

Per demarcacions s'observa que la **mitjana de sessions** oscil·la entre les 3,35 sessions (demarcació de Barcelona) i 1,45 sessions (demarcació de Girona). La mitjana de la demarcació de Tarragona és de 2,64, i la de Lleida, de 2,38 sessions.

De manera específica, en la demarcació de Barcelona (figura 6) s'observa que, dels 277 expedients desenvolupats, el 26% d'aquests (n= 74) van requerir tres sessions per a la seva resolució. Un 9% (n= 26) es van resoldre en una única sessió, i en un 3% de casos (n= 8) van ser necessàries més de sis sessions.

Dels 96 expedients de la demarcació de Tarragona (figura 6), el 26% (n= 25) de processos van estar tancats en dues sessions. Un 13% (n= 13) de processos es van resoldre en una sessió única, i un 3% (n= 3) van requerir entre 5 i 6 sessions. No hi ha cap cas que superi les sis sessions.

Dels 21 expedients de la demarcació de Lleida (figura 6), el 33% es va tancar en tres sessions (n= 6), el 24% van ser de sessió única (n= 5) i no va haver-hi cap procés que precisés més de cinc sessions.

Per últim, dels 71 expedients de la demarcació de Girona (figura 6), cal assenyalar que el 73% van ser tramitats en una sola sessió (n= 52), el 11% en dues (n= 8) i el 5%, en tres (n= 4).

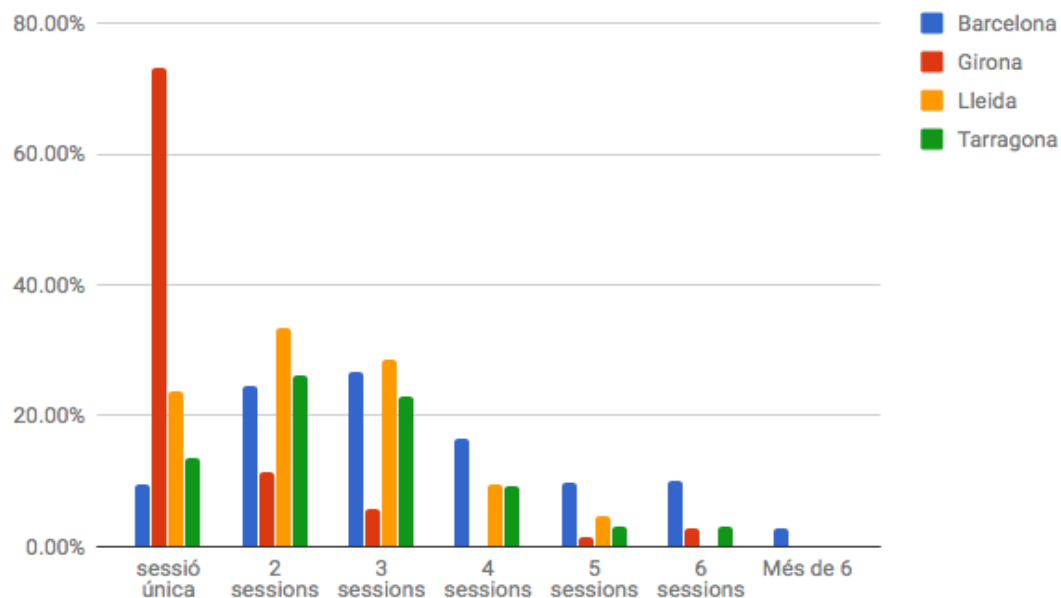

Figura 6. Nombre de sessions que van ser necessàries en cada procés, per demarcacions

Quant al **percentatge de derivacions judicials**, s'observa que del conjunt d'expedients finalitzats amb acord durant l'any 2015 (n= 465), únicament consta en l'expedient de 435 casos. D'entre aquests, 86 expedients (20%) són producte de derivacions judicials (figura 7).

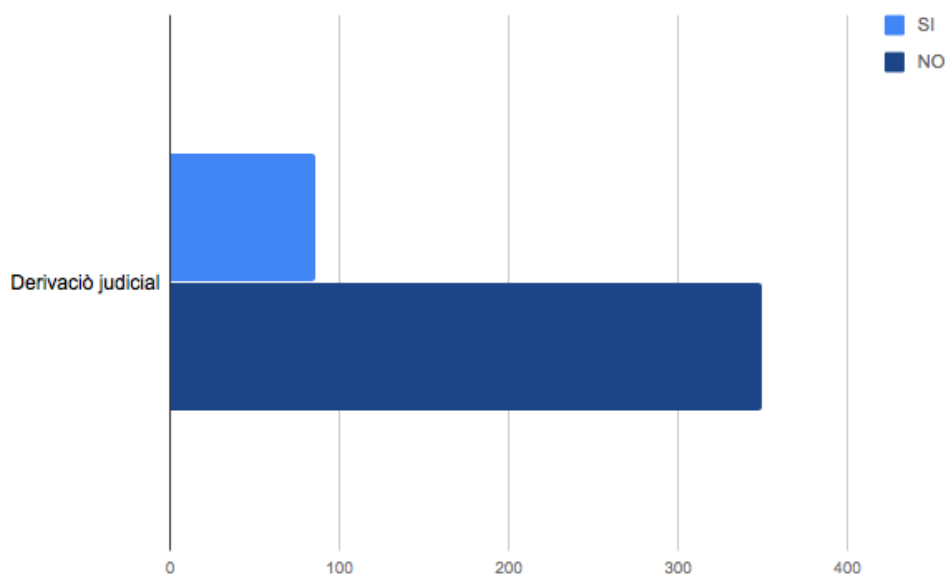

Figura 7. Percentatge de casos que accedeixen a mediació per derivació judicial a Catalunya

L'anàlisi del conjunt de **derivacions judicials** mostra que 62 expedients (23%) corresponen a la demarcació de Barcelona, 17 (23%) a la de Tarragona, 4 (20%) a la de Lleida i 3 (4%) a la de Girona (figura 8).

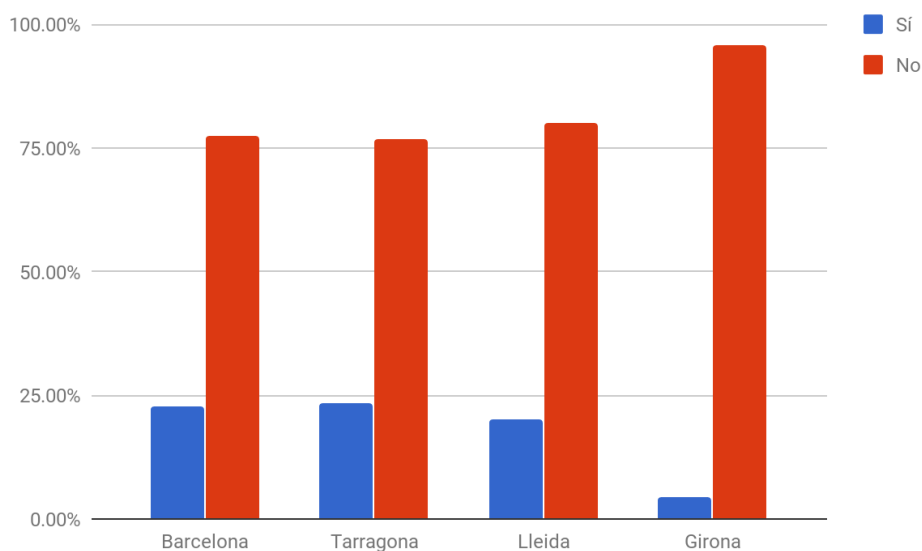

Figura 8. Percentatge de casos que accedeixen a mediació per derivació judicial per demarcacions

Quant al percentatge d'expedients en els quals una o les dues parts van accedir a mediació aprofitant-se al dret de justícia gratuïta (art. 27, del Decret 135/2012, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat), s'observa que del conjunt d'expedients iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord (n= 465), 360 participants (47%) van fer ús de justícia gratuïta.

6.1.2 Temes tractats en la mediació

A partir de l'anàlisi en profunditat dels expedients iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord, s'observa que els temes que explícitament queden recollits en l'acord responen a tres grans blocs temàtics:

- 1) Guarda i custòdia: es dirimeix si la custòdia és compartida o no, i s'estableixen les condicions dels canvis de guarda o el règim de visites, la gestió de les vacances i els dies excepcionals, com són: aniversaris, dia de Nadal, Pasqua, etc., i l'atribució de l'habitatge.
- 2) Potestat parental: s'aborden temes que parlen de la relació i la comunicació (qüestions sobre alimentació, hàbits domèstics, oci, relació entre els progenitors i amb la família extensa dels nens, actuació en cas que apareguin noves parelles, assistència a partits i altres activitats dels nens, etc.). S'estableixen permisos per viatjar i la tinença i gestió de la documentació important dels fills, la vida escolar, les activitats extraescolars i la salut.
- 3) Acords econòmics: s'estableixen acords sobre la pensió d'aliments, despeses ordinàries (despeses previsibles, però ocasionals: material escolar, roba, etc.) i les extraordinàries (despeses no previsibles, com els costos sanitaris que no cobreix la Seguretat Social). Es dirimeixen també temes relacionats amb la liquidació de patrimoni (quant a béns mobles i immobles).

A continuació, s'analitza de manera específica cadascuna d'aquestes temàtiques, si bé cal tenir en compte que, tot i que les assenyalades resulten

ser les temàtiques més habituals sobre les quals versen els acords estudiats, en cap cas són excloents entre si.

6.1.2.1 Guarda i custòdia

Del conjunt d'expedients analitzats (n= 465), el 78% (n= 364) fan explícita la temàtica de la custòdia, ja sigui aquesta compartida o no. En concret, en el 63% (n= 295) d'expedients s'acorda sobre el règim de visites o bé sobre els canvis de guarda. És important assenyalar que en cas que la custòdia sigui compartida no procedeix parlar de règim de visites, però sí es dirimeixen en la mediació molts assumptes sobre com s'han d'efectuar els canvis de guarda entre els dos progenitors. En relació a l'organització de les vacances i dies assenyalats, és una temàtica que apareix reflectida en el 62% del expedients (n=290).

Altres temàtiques tractades són las relatives a l'atribució de l'habitatge (40% n=188), tal i com es pot veure a la figura 9.

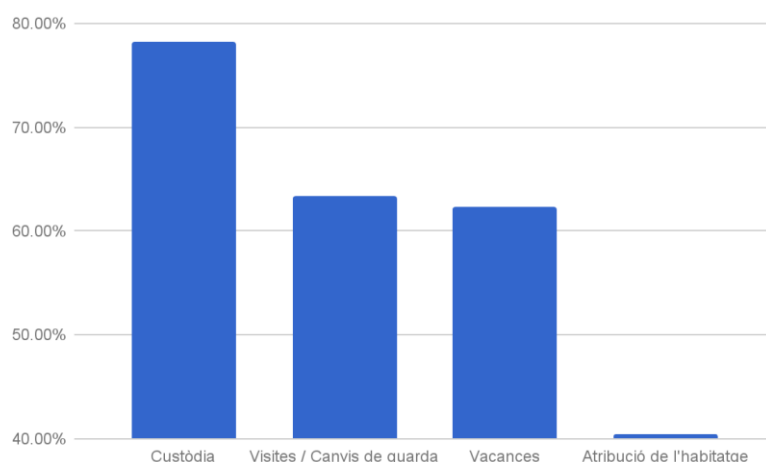
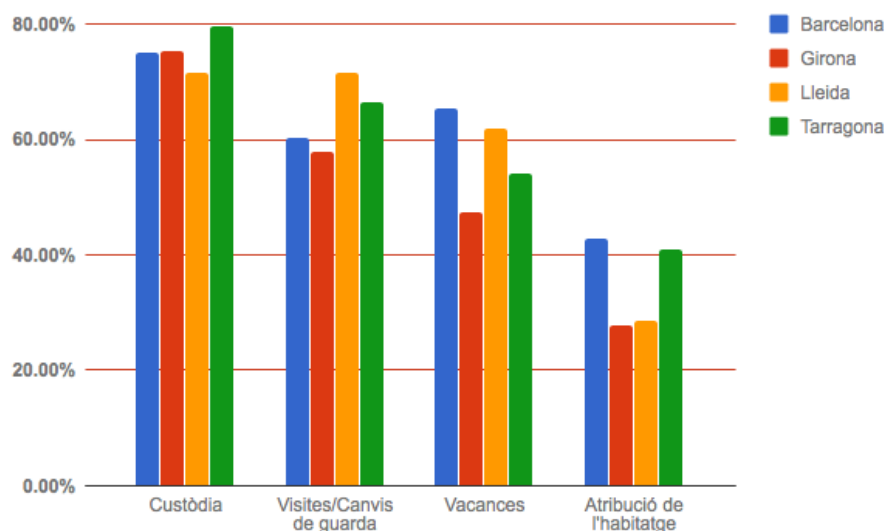

Figura 9. Temes relacionats amb la custòdia presents en els acords de mediació

Si s'analitza comparativament per demarcacions (figura 10), s'observa que la custòdia és la temàtica que resulta més freqüent en els expedients d'acord de la demarcació de Tarragona (79%, n= 78). El règim de visites i canvis de guarda és la temàtica més freqüent a la demarcació de Lleida (71%, n= 15), i

l'organització de les vacances té una major presència a la demarcació de Barcelona (65%, n= 184

).

Figura 10. Temes relacionats amb la custòdia: percentatge d'aparició explícita en els acords de mediació per demarcacions

6.1.2.2 Potestat parental

Quant a les temàtiques relacionades amb la potestat parental (figura 11), els temes més tractats en els acords de mediació familiar iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord, són els que tenen a veure amb la comunicació i la relació entre els membres de la família, tant dels progenitors entre si, com entre pares i fills (35%, n= 201). Dintre d'aquesta temàtica s'inclouen acords de molt diversa índole, com ara l'assistència a activitats d'oci, festivals, actuacions i partits, relacions amb noves parelles/famílies, relació amb la família extensa dels fills, acords sobre rutines domèstiques, deures dels fills, alimentació, horaris, formes de comunicació, respecte entre progenitors, etc.

En concret, un 24% (n=136) versen sobre les activitats extraescolars, un 20% (n=112) sobre l'educació i escolarització dels fills, un 16% (n=94) sobre la salut dels fills i un 6% (n=34) tenen a veure amb permisos i documentació per viatjar o sortir a l'estranger.

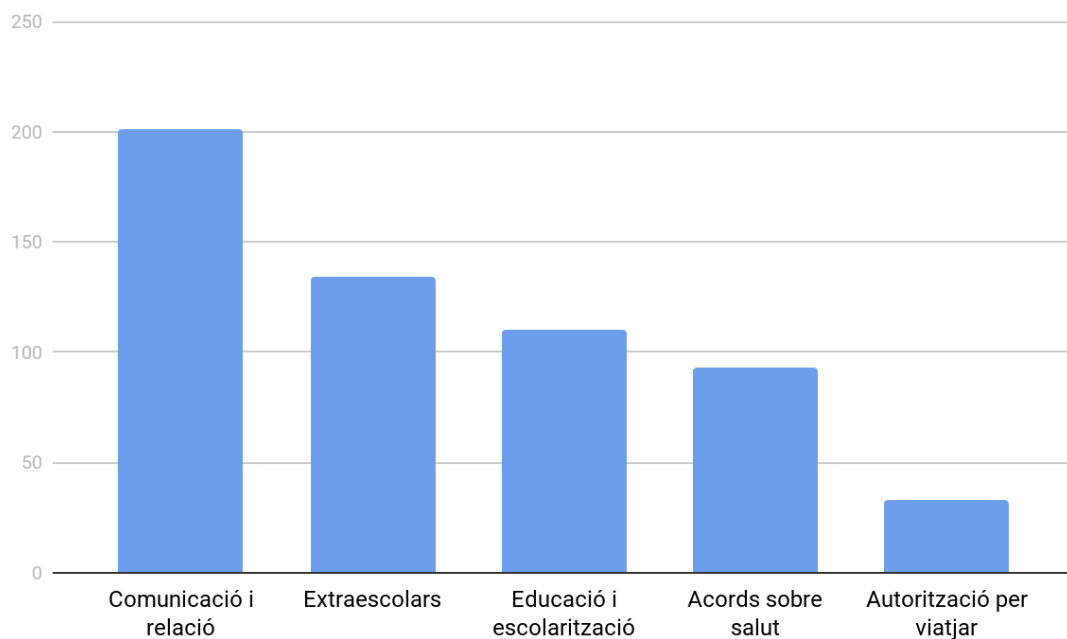

Figura 11. Temàtiques relacionats amb la potestat parental presents en els acords de mediació

Per demarcacions (figura 12), els acords sobre comunicació i relació (49%, n= 136), sobre les activitats extraescolars (31%, n= 87), salut (23%, n= 65) i autoritzacions per sortir a l'estranger (8%, n= 21) són els assumptes més tractats a la demarcació de Barcelona. Els acords relatius a educació i escolarització (28%, n= 6) i autoritzacions per sortir a l'estranger (n=2, 9,5%), són els més presents a la demarcació de Lleida (28%, n= 6).

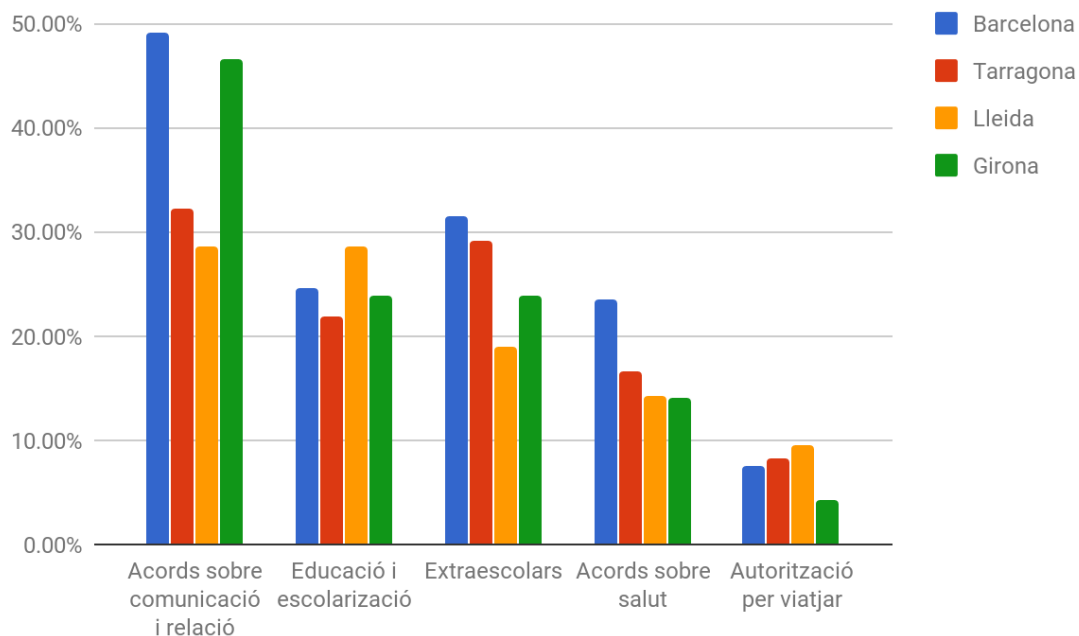

Figura 12. Temes relacionats amb l'exercici de la potestat parental: percentatge d'aparició explícita en els acords de mediació per demarcacions

6.1.2.3 Acords econòmics

Els acords de caire econòmic estan directament associats a la custòdia i la parentalitat, atès que estableixen aspectes com ara: la pensió d'aliments o les despeses de mantenció, així com les despeses ordinàries i extraordinàries dels fills menors d'edat o dependents. Si bé trobem altres acords econòmics associats a la dissolució de la relació matrimonial dels progenitors que inclouen la liquidació de béns mobles i/o immobles.

Dels expedients analitzats, el 79% (n= 367) estableixen acords econòmics associats a la custòdia i a la parentalitat, i el 32% (n= 150) tenen a veure amb la relació matrimonial dels progenitors (figura 13).

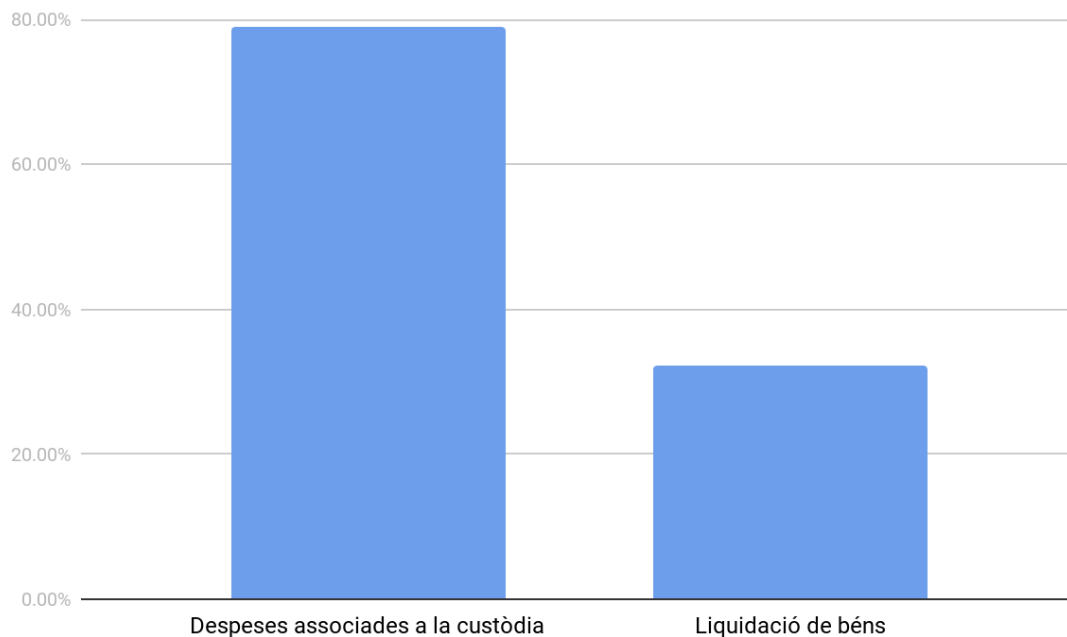

Figura 13. Acords de tall econòmic presents en els acords de mediació aconseguits a Catalunya en 2015

Per demarcacions (figura 14) s'observa un volum elevat d'acords econòmics relacionats amb la custòdia i la parentalitat en les quatre demarcacions, si bé Girona presenta el percentatge més alt en quant a les despeses associades a la custòdia (83%, n= 59). Pel que fa a la liquidació de béns mobles i/o immobles, Barcelona és la demarcació que presenta més casos (35% n= 98), si bé aquesta temàtica resulta molt menys freqüent en totes les demarcacions (35% superior - 22% inferior).

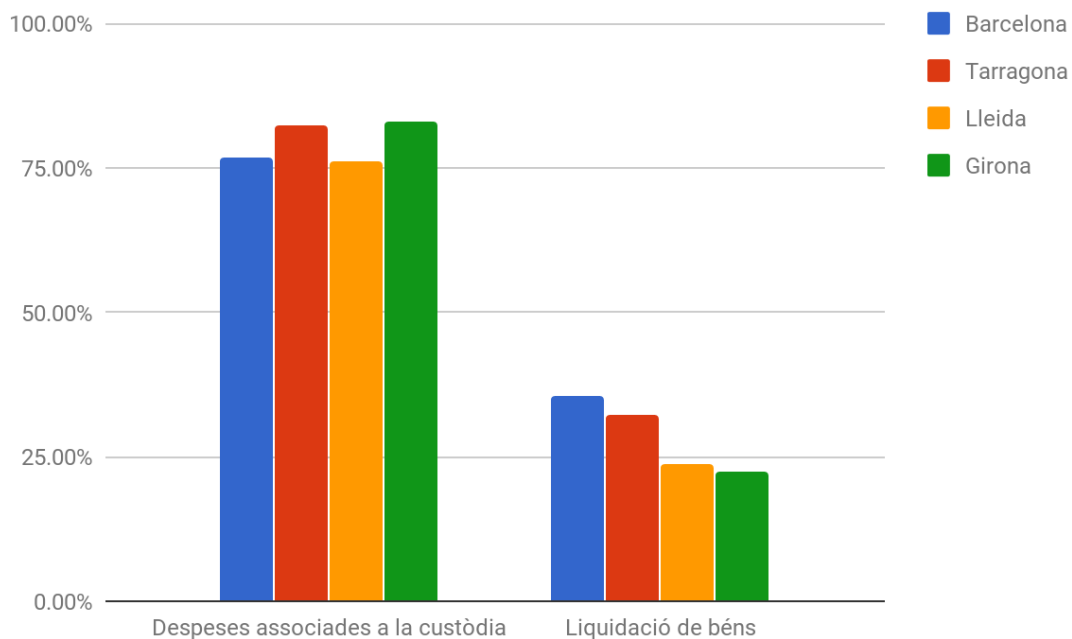

Figura 14. Acords econòmics: percentatge d'aparició explícita en els acords de mediació per demarcacions

6.1.3 Visió de futur

Del conjunt d'expedients de 2015 finalitzats amb acord (n= 465), el 23% (n= 106) fa un esment explícit a com actuar en cas de problemes futurs derivats dels acords. En el 54% (n= 57) dels expedients les parts es comprometen a tornar a mediació, en el 21% (n= 22) les parts reconeixen que els acords són revisables, i en el 10% dels expedients (n= 11) els signants es comprometen a no prendre mesures judicials sobre el conflicte (figura 15).

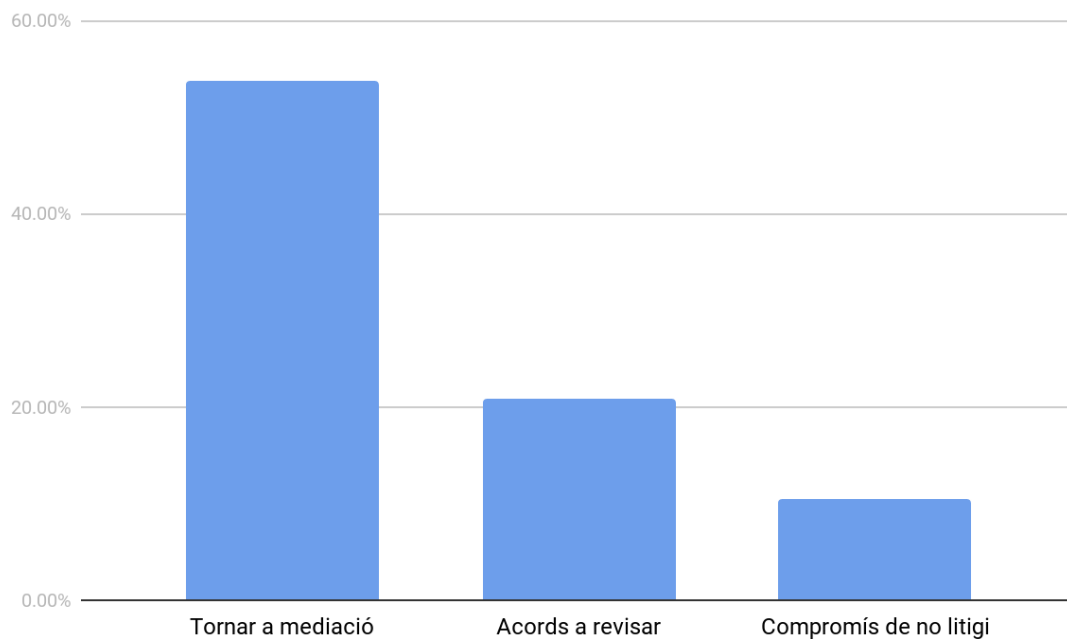

Figura 15. Visió de futur. Percentatge de casos en els quals es fa explícit el compromís de tornar a mediació si fos necessari, i percentatge d'acords revisables

Per demarcacions (figura 16), a Barcelona s'observa el major percentatge d'expedients, tant en els que s'explicita tornar a mediació (60%, n=36), tornar a revisar els acords (24%, n=16), i en el compromís de no litigi (13%, n=9).

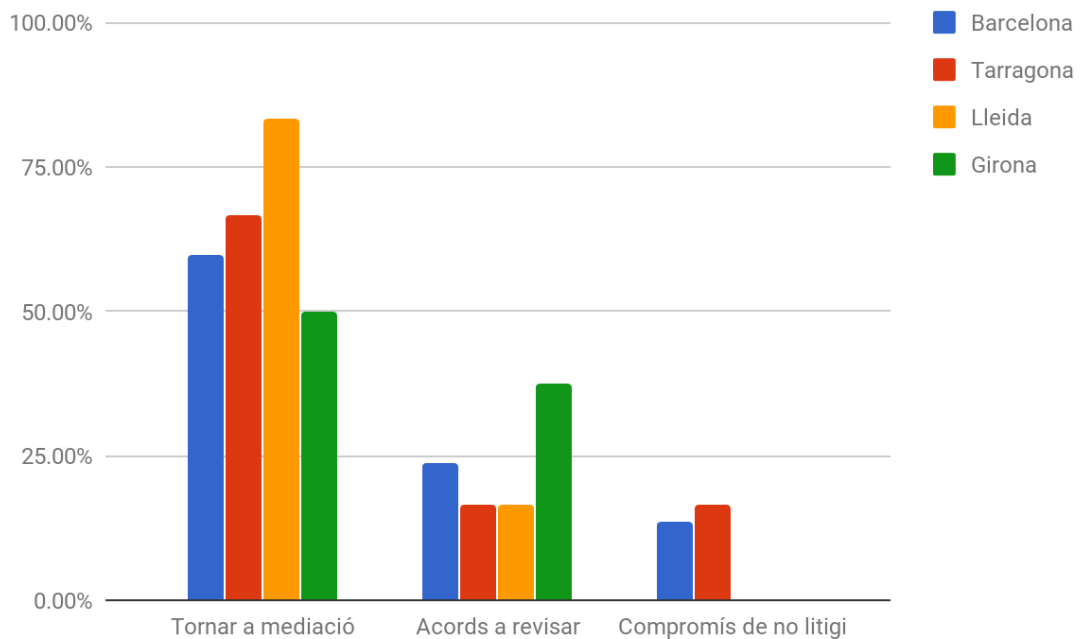

Figura 16. Previsió de futur per demarcacions

6.2 Fase 2: Anàlisi del grau de compliment

En aquest subapartat es presenta l'anàlisi de les variables implicades en els procés de mediació familiar segons la perspectiva de les parts. En concret, en aquelles variables que la literatura científica ha assenyalat com les que incideixen directament en els resultats de la mediació i en el grau de compliment dels acords.

L'estructura d'aquest apartat s'inicia amb la descripció de les respostes obtingudes en cadascuna de les següents dimensions: 1) Dades personals i de la parella 2) Característiques de la ruptura i de la separació/divorci 3) Característiques de la mediació 4) Característiques de la persona mediadora i, finalment, 5) Resultats de la mediació. Aquesta última dimensió ha estat objecte d'una anàlisi amb més profunditat, tal i com es podrà veure.

S'ha considerat oportú que els enquestats únicament responguessin a aquelles qüestions que s'adeqüessin a la seva experiència. És per aquest

motiu que en alguns ítems el total de respostes no es correspon amb el total de persones enquestades.

6.2.1 Dades personals i de la parella

En aquest apartat es presenten les dades referides a les dades personals, característiques sociodemogràfiques de les parts com: edat, nivell d'educació, situació socio-econòmica (taula 5); a més, de dades de la parella, referides a la iniciativa per a escollir el procés de mediació.

Dades personals	Categories/resposta	Home	Dona	Parella
Gènere	home/dona	21	21	
Nivell d'estudis	primari	4	5	
	secundari	12	9	
	superiors	5	5	
	sense resposta		2	
Temps que va estar casat o en parella de fet	mitja (SD)			11,47 (6,82)
Temps que porta separat/da	mitja (SD)			5,28 (4,3)
Professió	no declara	16	16	
	atur		1	
	operari	2		
	administració	1	1	
	turisme i hostaleria		1	
	mestressa de casa		1	
	comerç	1	1	
	funcionari	1		
Dades personals	Categories/resposta	Home	Dona	Parella

Salari brut mensual	menys de 500€	5	5	
	entre 500€ i 1000€	6	8	
	entre 1000€ i 1500€	9	6	
	entre 2000€ i 2500€	0	0	
	més de 2500€	0	0	
Quin és el salari mensual de la parella?	coincideixen	5	7	
	creu que guanyava més	1	2	
	creu que guanyava menys	1	1	
	no sap o no respon	14	11	
Quants fills/es van néixer de la relació de la mediació?	sense fills			1
	1 fill			10
	2 fills			9
	3 fills			1
Edats dels fills/es	mitja (SD)			10 (5,6)
Residència habitual dels fills	amb els dos			7
	amb la mare			12
	amb el pare			1
Tenen més fills d'altres relacions	embaràs en relació actual		1	
	fill/a de relació anterior		1	
	fills/es en nova relació	2	1	
	sense fills/es d'altres relacions	19	18	

Taula 5. Dades personals de les parts (n= 21 parelles)

De les 21 parelles que han respost al qüestionari, totes es caracteritzen per ser heterosexuales, i el període de temps en parella oscil·la entre els 5 i 12 anys. En relació al nivell d'estudis, tant els homes com les dones tenen principalment estudis secundaris (57% d'homes i 43% de dones). Respecte al salari brut, el dels homes oscil·la entre 1.000€ i 1.500€, i el de les dones entre 500€ i 1.000€. Aquesta dada contrasta amb el fet que el 33% de les dones

considera que coincidien amb el salari de la parella, i únicament el 24% dels homes considera tal coincidència.

Respecte a la quantitat de fills/es, el 48% tenen un fill/a (n= 10) i el 43%, dos (n= 9), amb una mitja d'edat de 10 anys. La residència d'aquest és la de la mare en un 57%, i la dels dos pares, en un 33%. El 86% dels enquestats no tenen fills/es d'altres relacions.

En relació a la iniciativa per escollir el procés de mediació, els resultats mostren que en el 67% dels enquestats (n= 42) (figura 17), no hi ha acord respecte de qui va prendre la iniciativa d'acabar amb la relació (figura 17).

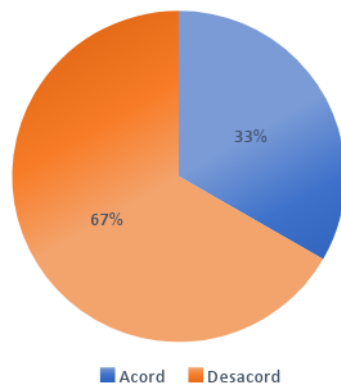

Figura 17. Iniciativa de la mediació

La majoria de persones (67%) van escollir la separació de forma extrajudicial (comú acord i extrajudicial) i un 33%, la via judicial (judicial contenciosa o judicial de mutu acord) (n= 42) (figura 18).

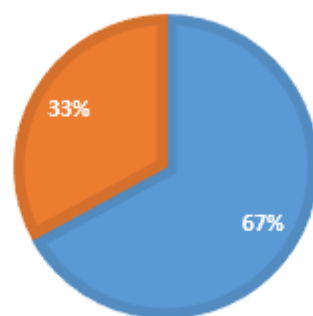

Figura 18. Tipus de procés

6.2.2 Característiques de la ruptura i la separació/divorci

El 80% del enquestats (n= 34, 86%= 18 dones i 76%= 16 homes) van coincidir en què el principal motiu de la ruptura van ser les **dificultats en la comunicació** (figura 19). Ambdós membres de la parella coincideixen a l'hora d'establir el grau d'importància (nivell 3, en escala de 0-4).

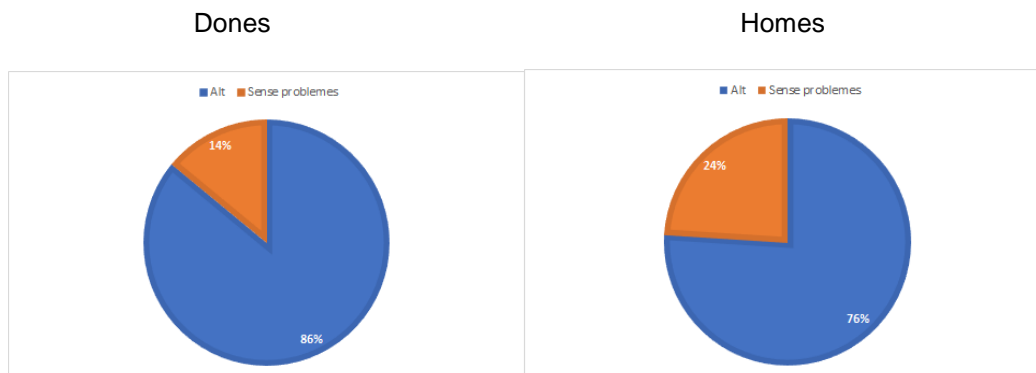

Figura 19. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Percepció de problemes de comunicació.

Els **desacords en assumptes econòmics** són percebuts com a causa de la ruptura pel 52% de les dones (n= 21) i el 48% dels homes (n= 10) (figura 20). Les dones consideren que aquest motiu es troba més relacionat amb la ruptura (nivell 3 o 4, en escala 0-4) que els homes (nivell 1, en escala 0-4) (figura 20). En concret, en dos parelles es constata que quan la dona considerava els desacords en assumptes econòmics com molt importants i com la causa principal de la separació, la parella opinava el contrari.

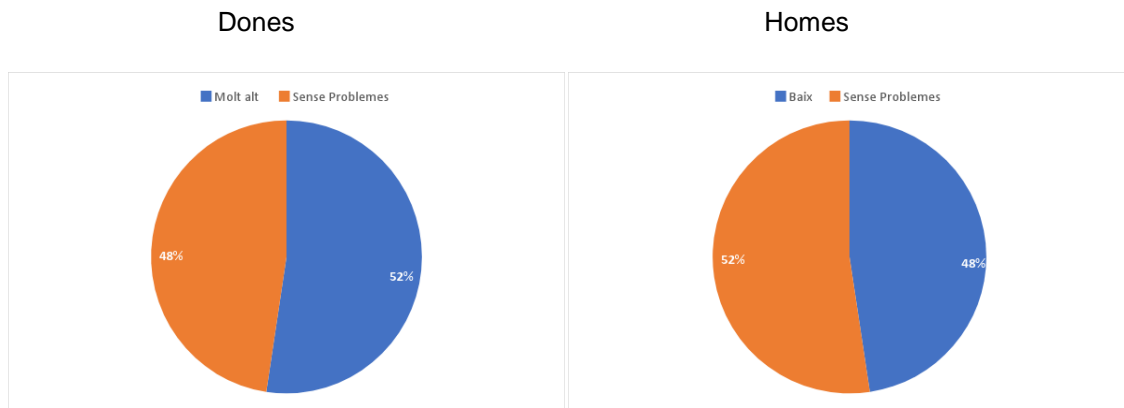

Figura 20. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Desacords en assumptes econòmics

Quan s'analitza si les parts consideren els **problemes econòmics** com a principal causa de la separació, el 38% de les dones (n= 8 dones) i el 57% dels homes (n= 11 homes) consideren que va ser una de les causes (figura 21), si bé consideren que no va ser una de les principals causes de la ruptura (nivell 1, en escala 0-4). En tres expedients, quan l'home opinava que hi havia problemes econòmics (nivell 2 i 3, en escala 0-4), la parella opinava el contrari.

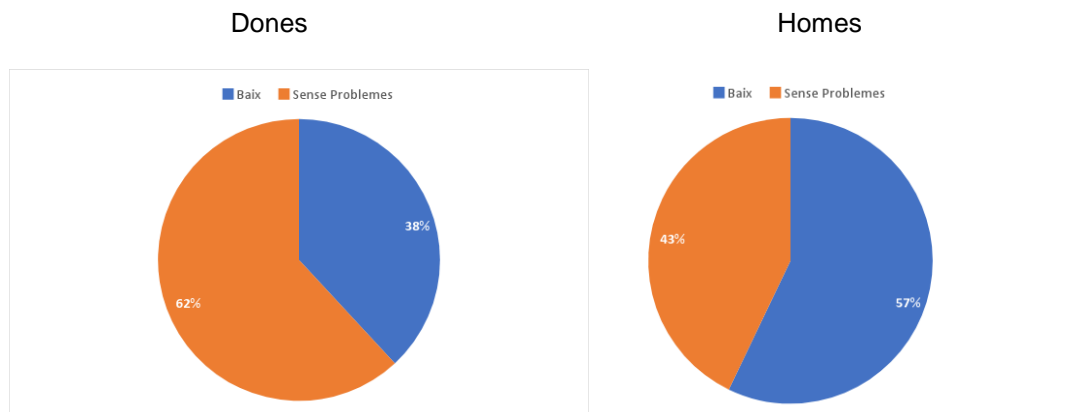

Figura 21. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Percepció de l'existència de problemes econòmics

Més de dues terceres parts d'homes i de dones (79%, n= 33) van estimar que els **problemes d'incompatibilitats personals** eren la causa de la ruptura (figura 22). Ambdós gèneres li donen una importància molt alta (nivell 3 o 4, en escala 0-4), (38%, n= 16 dones i 40%, n= 17 homes). En quatre parelles es constata disparitat d'opinió entre elles, és a dir, quan una persona opinava que hi havia problemes, l'altra no.

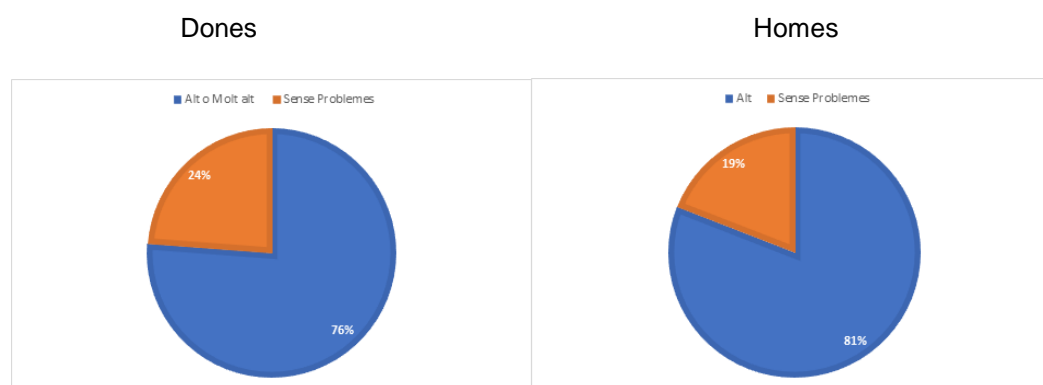

Figura 22. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Incompatibilitats personals

Gairebé la meitat de les dones i dels homes (52% n= 11 dones, 48% n= 10 homes) van estar d'acord en què una de les causes de la ruptura va ser deguda al **desacord en assumptes importants** (figura 23). Ambdós gèneres van percebre aquest motiu mitjanament relacionat amb la ruptura (nivell 2, en escala 0-4), si bé presenta una alta disparitat entre les parelles, donat que 5 parelles estimen de manera inversa.

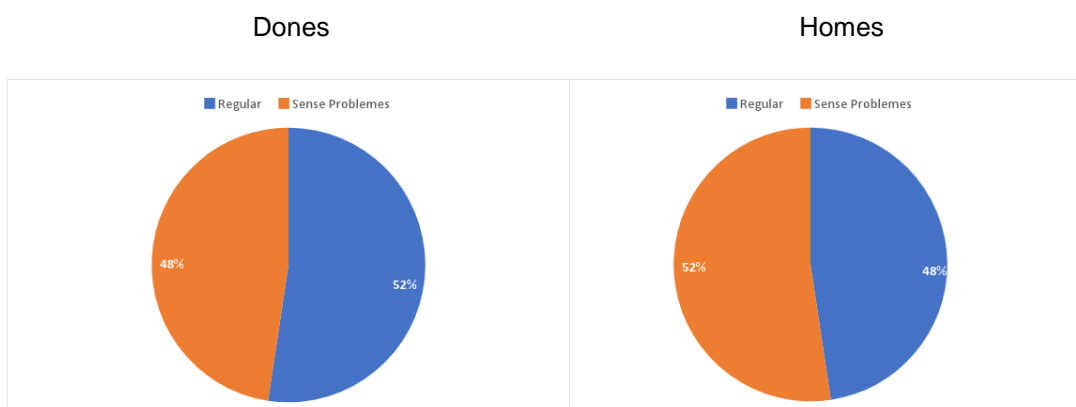

Figura 23. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Desacords en assumptes importants

La majoria d'homes i de dones no atribueix a l' incompliment de les **responsabilitats del rol d'espòs/a** com a motiu de la ruptura (38% n= 16, (figura 24), si bé el 23% de les dones (n= 5) consideren aquest motiu mitjanament relacionat amb la ruptura (nivell 2, en escala 0-4), i el 10% dels homes (n= 2) li atribueixen un cert nivell d'importància (nivell 3, en escala 0-4).

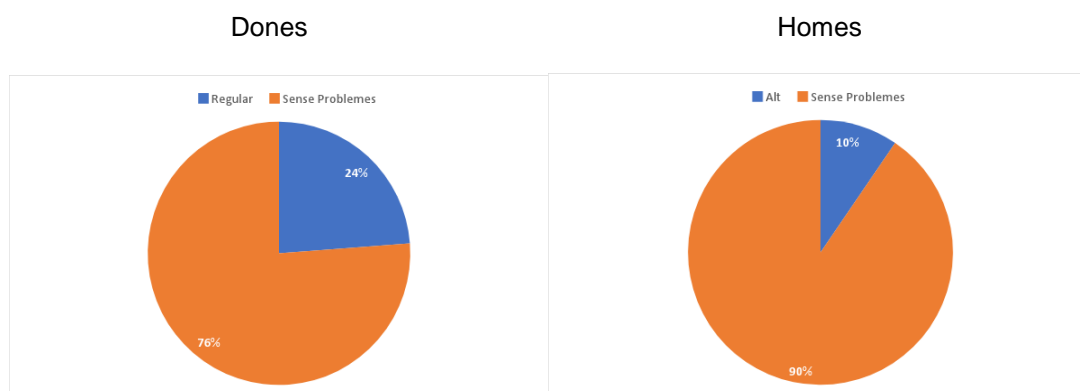

Figura 24. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Incompliment de les responsabilitats del rol d'espòs/a

Més de la meitat de les parelles mediades (57% n= 8 dones i 62% n= 9 homes) van coincidir en què un factor causant de la separació va ser el **deteriorament de les relacions sexuals** (figura 25). Les parelles que van considerar aquest motiu, coincideixen en un nivell d'importància mitjà (nivell 2, en escala 0-4).

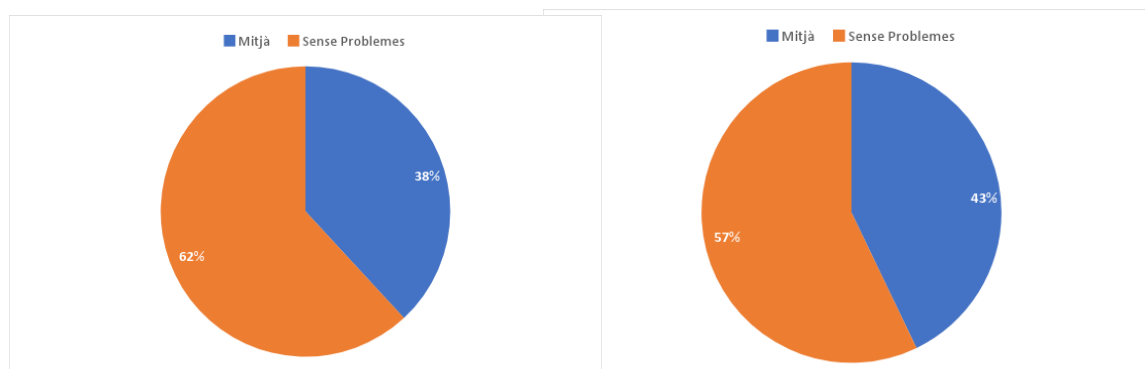

Figura 25. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Deteriorament sexual

El **desamor** té un pes important en el trencament de les parelles (67% n= 14 dones i 76% n=16 homes) (figura 26). A més, ambdues parts el consideren un motiu molt important de la ruptura (nivell 3 o 4, en escala 0-4). En 4 parelles l'home opinava que aquest havia estat un motiu molt important de la ruptura (nivell 3 o 4, en escala 0-4) , mentre que per part de la dona no es considerava especialment rellevant (nivell 2, en escala 0-4).

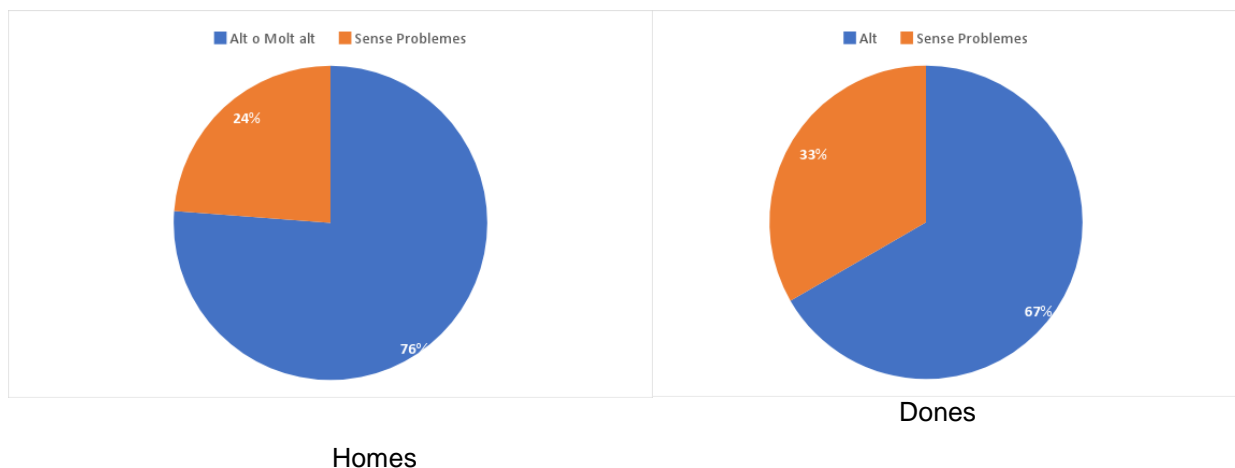

Figura 26. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Desamor entre les parelles

Cap home ha reportat la **gelosia** com causa de la separació, en canvi, en el cas de les dones, una ho assenyala en grau mitjà (nivell 2, en escala 0-4).

Cap de les exparelles atribueix la pròpia **infidelitat** com a causa de la separació. Tot i així, quan analitzem la **infidelitat de la parella**, la majoria d' homes i dones no ho identifica com un factor causal (42% n= 9 dones i 52% n= 11 homes), però hi ha 5 casos (2 reportats per dones i 3 reportats per homes) que són concebuts com a factors causals molt importants, i com a causa de la ruptura (nivell 3, en escala 0-4) (figura 27).

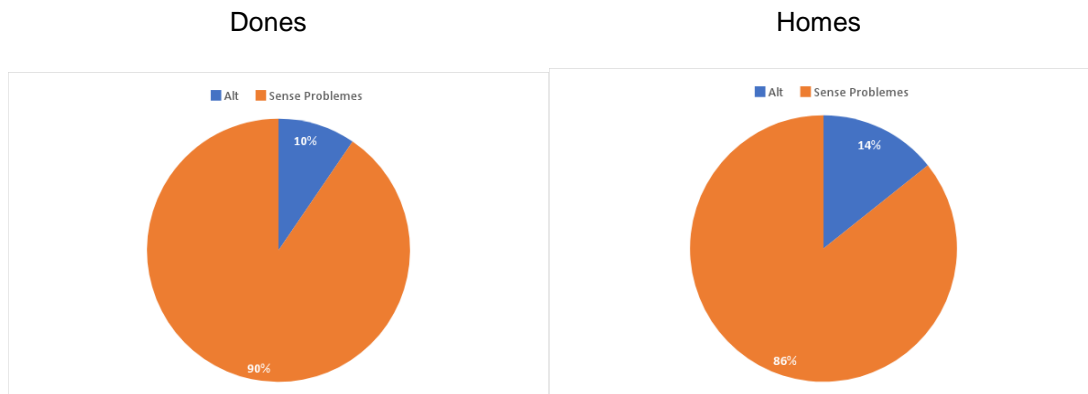

Figura 27. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Infidelitat de la parella

La major part d'homes i dones enquestats, no atribueixen a **conductes agressives** (90% n= 9 dones i 86% n=8 homes) el factor causal de la separació (figura 28). Cal assenyalar que aquelles parelles que han assenyalat aquest motiu de la ruptura no les han valorat com un factor causal important de la ruptura (nivell 1, en escala 0-4).

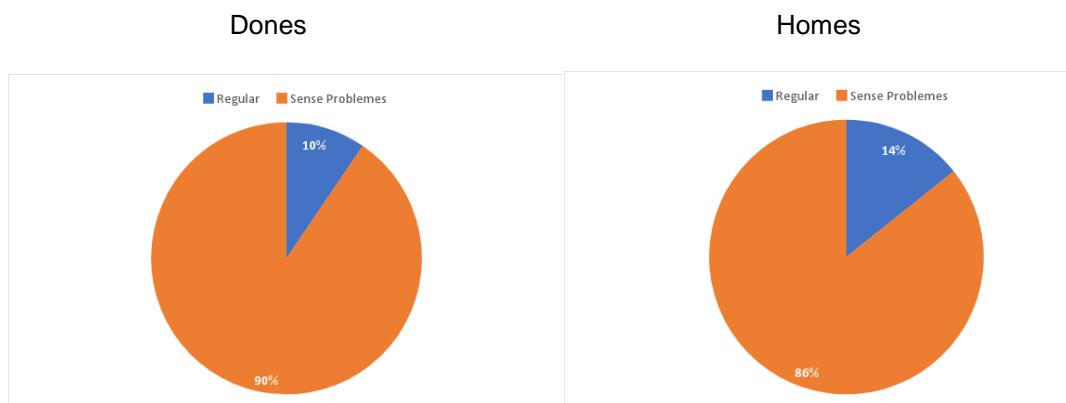

Figura 28. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Conductes agressives

El 97% de les parelles (n= 40, 20 dones i 20 homes) reporta un grau baix o nul de **conflictitat durant l'última etapa de la convivència**. Aquesta percepció resulta coincident entre homes i dones (figura 29).

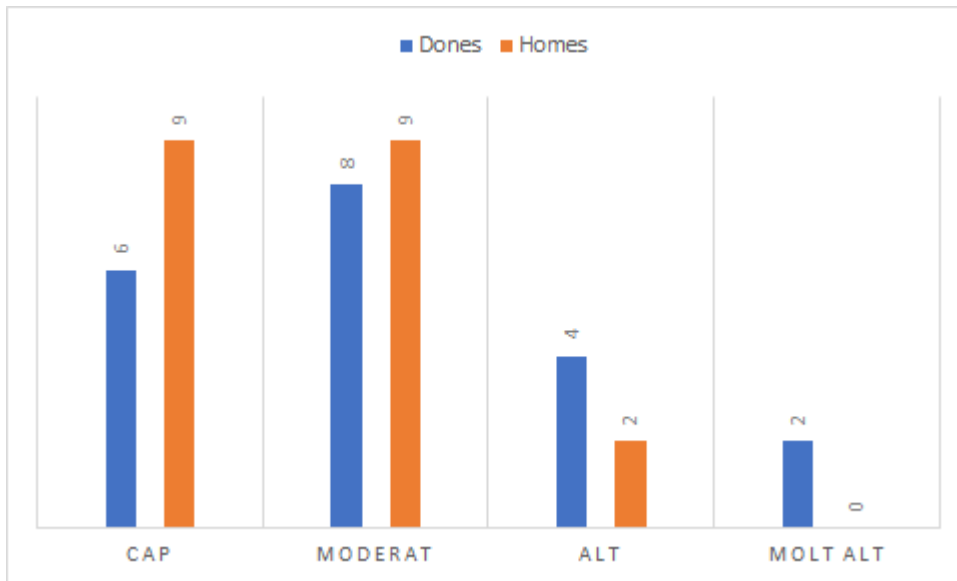

Figura 29. Grau de conflictivitat en l'últim període de convivència

Els **problemes d'alcoholisme i consum d'altres substàncies** no són reportats per cap home. En canvi, 5 dones ho assenyalen com a motiu de la separació, 3 d'aquestes ho assenyalen en un grau mitjà (nivell 2, en escala 0-4) i 2 en grau molt important (nivell 4, en escala 0-4).

La majoria d'homes i dones no atribueix el factor d'**incompliment de rol de pare/mare de la parella** com un factor causal de la separació (figura 30). En 4 casos les dones atribueixen com a motiu important de separació aquest fet (nivell 3, en escala 0-4), i per part dels homes, en 2 casos ho assenyalen en un grau mitjà (nivell 2, en escala 0-4).

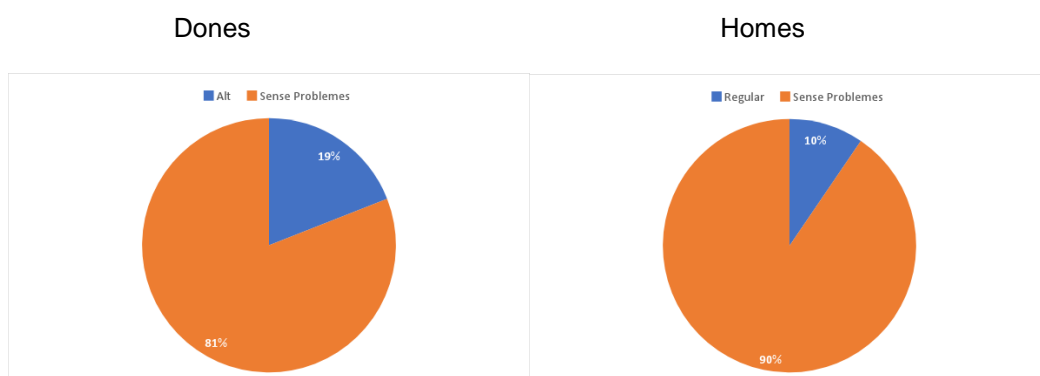

Figura 30. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Incompliment de rol de pare o mare vist per la parella

Dues terceres parts dels homes i de les dones (29% n= 14, 7 homes i 7 dones) estimen que les **desavinences en la criança** no van ser un problema en la ruptura (figura 31). El terç restant que ho va considerar com una causa, ho estima en grau baix o mitjà (nivell 1 o 2, en escala 0-4), i s'aprecia un acord total per part de les exparelles en 67% dels casos n=14).

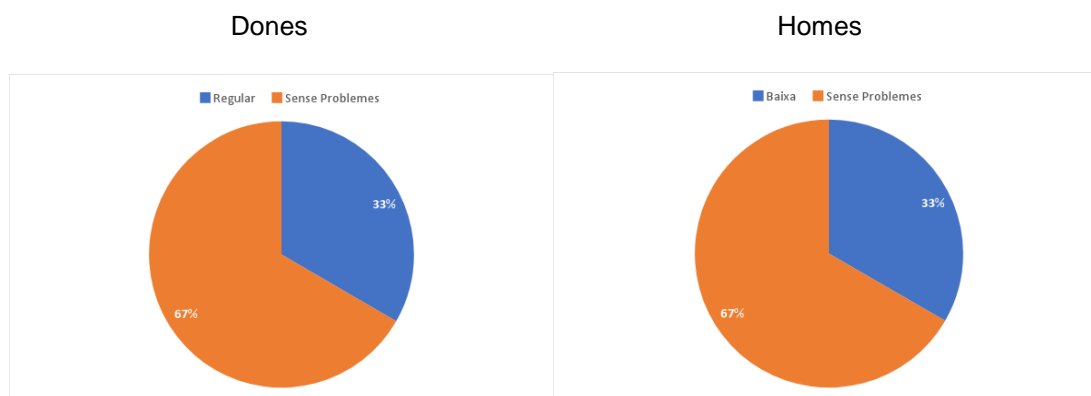

Figura 31. Motiu de la ruptura segons els homes i les dones: Desacords en la criança dels fills i filles

Dels 21 casos analitzats, només 1 parella considera les **intromissions de la família** com motiu molt important de la separació, segons la percepció de la dona (nivell 4, en escala 0-4). En canvi l'home, li dona un nivell baix d'importància (nivell 1, en escala 0-4).

Per últim, es pregunta per **altres causes** de la separació. S'han obtingut les respostes obertes següents:

- Rutina, estrès per problemes econòmics, falta de família amb qui recolzar-se.
- Vicis de la seva exparella, drogues, robatoris per part d'ell.
- Infidelitats i enganys.
- Intervenció d'una tercera persona.
- Van agafar camins diferents.

A continuació presentarem els resultats referits als **aspectes o problemes importants en l'última època de la convivència de la parella**.

Principalment s'assenyalen importants **problemes de comunicació** (nivell 3, en escala 0-4), percebuts tant per part de les dones com dels homes (79% n= 16 dones i 40% n= 17 homes) (figura 32).

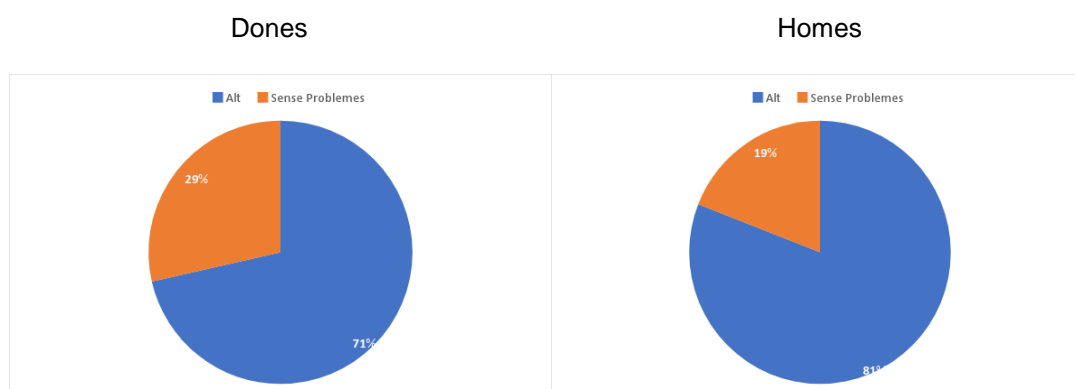

Figura 32. Problemes de comunicació en l'últim període de convivència

Homes i dones coincideixen en importants **problemes d'incomprensió** (nivell 3, en escala 0-4) en la darrera etapa de convivència de la parella (71% n= 15 dones i 66% n= 14 homes) (figura 33).

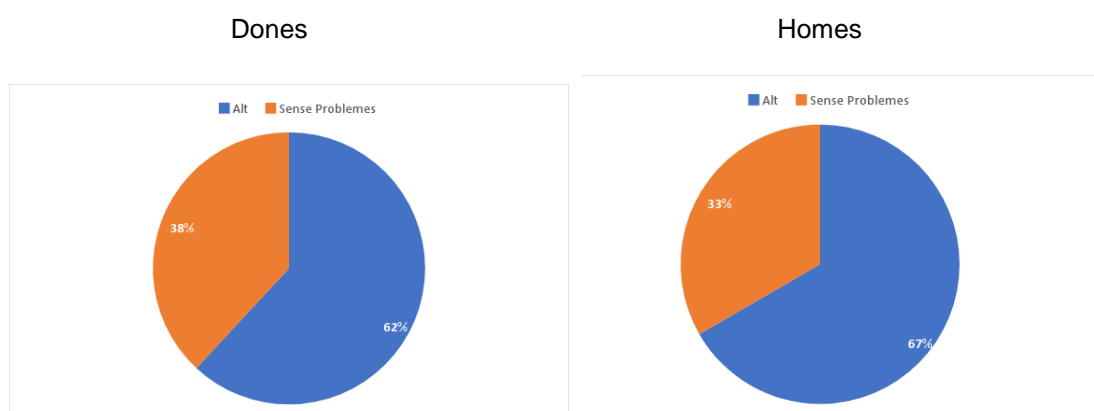

Figura 33. Problemes d'incomprensió en l'últim període de convivència

El 71% de les dones (n= 15) i el 48% dels homes (n=10 homes) perceben alts nivells d'hostilitat durant el darrer període de convivència (nivell 3, en escala 0-4) (figura 34).

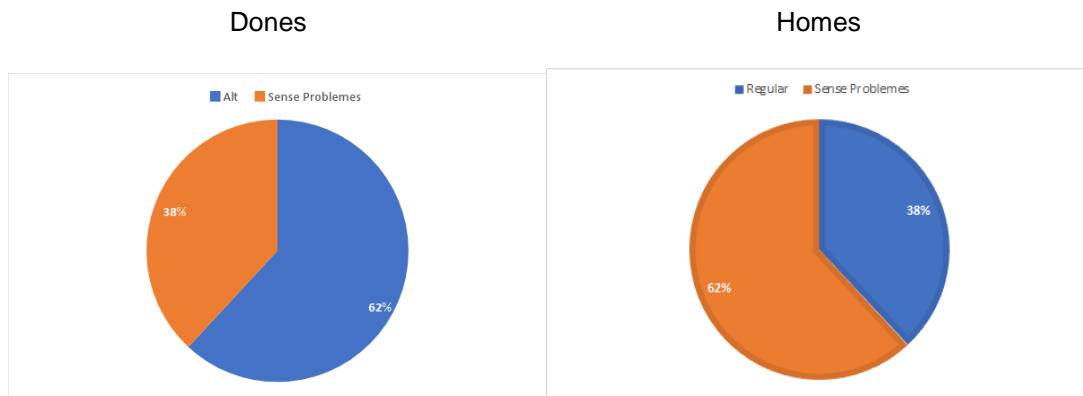

Figura 34. Hostilitat en l'últim període de convivència

En relació a la **violència verbal** (figura 35), la majoria de casos són reportats per dones, que assenyalen un alt grau de violència verbal en el darrer període de convivència (nivell 3, en escala 0-4). En canvi, els homes els consideren en un grau mitjà (nivell 2, en escala 0-4).

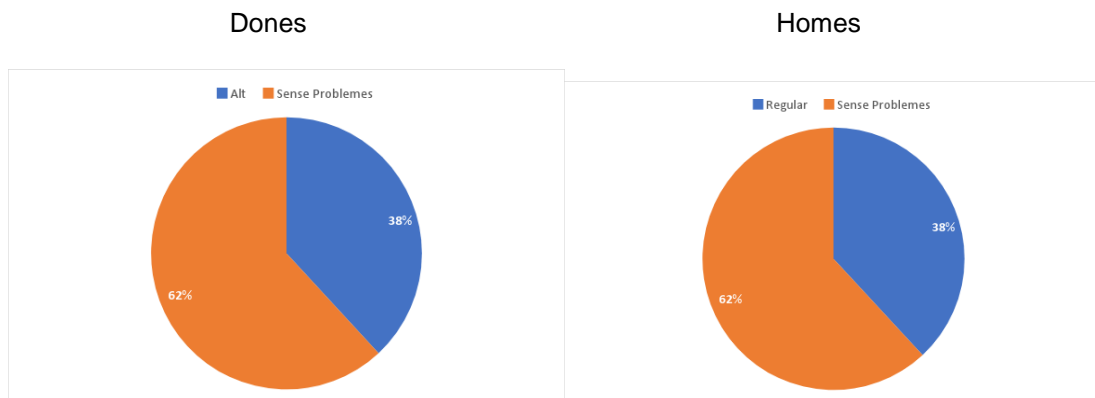

Figura 35. Violència verbal en l'últim període de convivència

Les dades canvien quan parlem de **violència física** a l'última etapa de la convivència (figura 36). 4 homes reporten un grau baix de violència física (nivell 1, en escala 0-4). En canvi, 3 dones expressen violència física en grau molt alt (nivell 4, en escala 0-4). D'aquests set casos, només coincideix una parella i, per tant, 5 persones només expressen la violència per part de la parella: tres homes i dues dones.

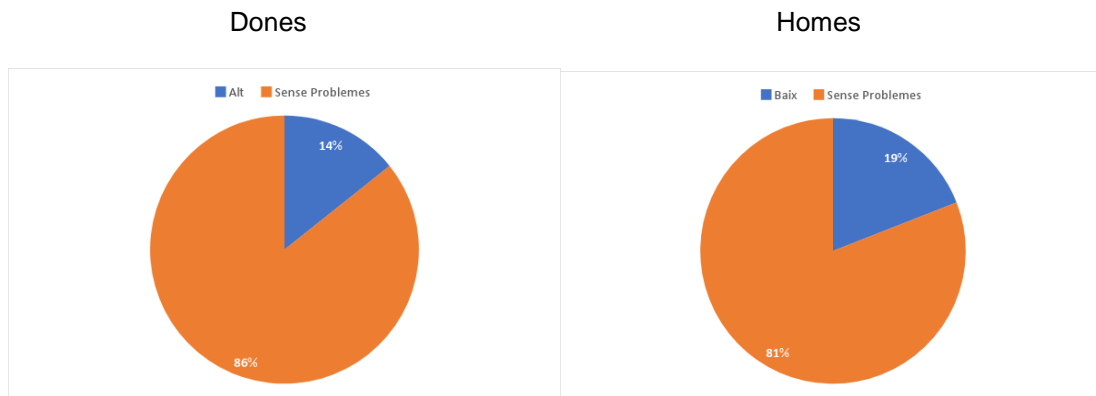

Figura 36. Violència física en l'últim període de convivència

Les **dificultats de convivència** son reportades per el 80% de les dones (n= 17) i el 71% dels homes (n= 15) (figura 37). La majoria de les parelles coincideixen a l'hora de considerar important aquestes dificultats en el darrer període de convivència (nivell 3, en escala 0-4).

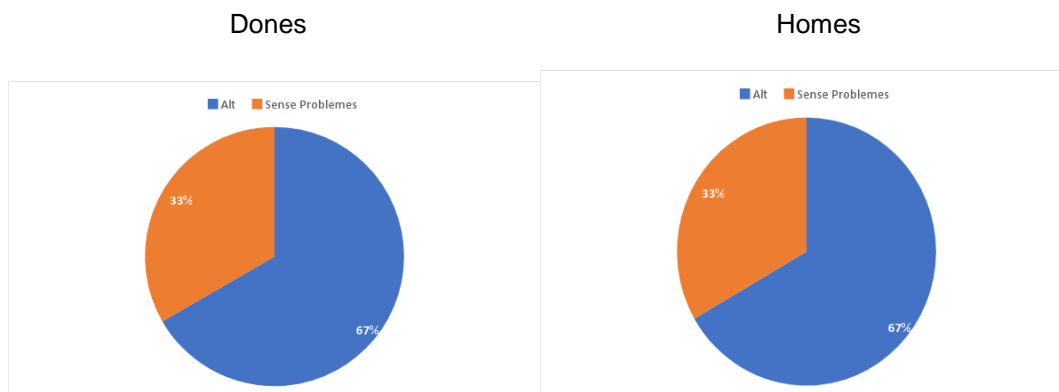

Figura 37. Dificultats de convivència en l'últim període de convivència

El 66% de les dones (n= 14) i el 76% (n= 16) dels homes afirmen que el darrer període de convivència es va caracteritzar per alts nivells de **desinterès** envers l'altre (nivell 3, en escala 0-4) (figura 38).

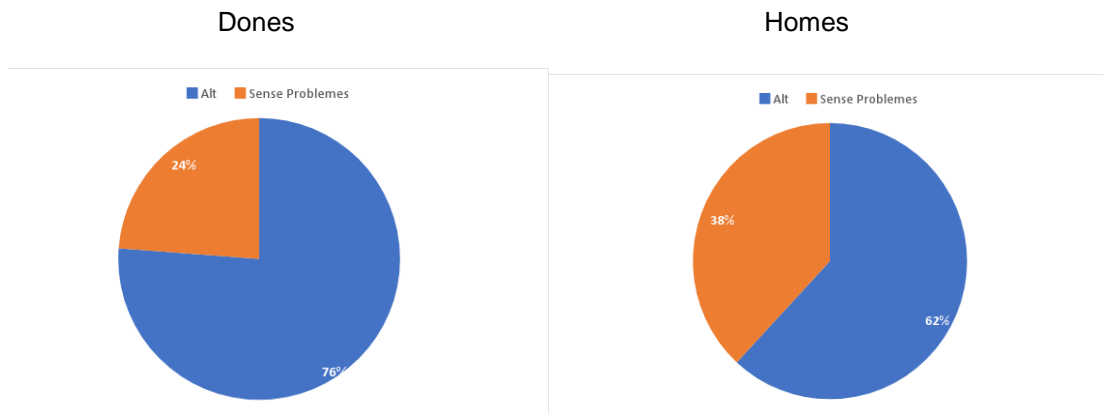

Figura 38. Desinterès envers l'altre durant l'últim període de convivència

En relació a si les parts **consideraven que era necessària la separació o que hi havia una altra solució**, el 50% de les dones (n=10), afirmava estar bastant convençuda que era necessària (figura 39). Per als homes, el percentatge majoritari (37% n=7) afirmava estar completament convençut.

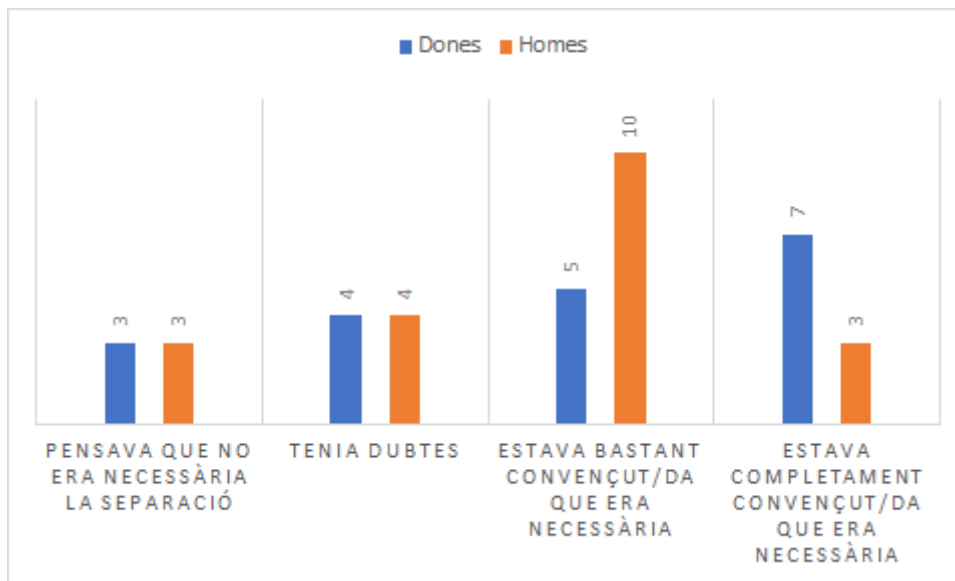

Figura 39. Creença de la necessitat de la separació en l'últim període de convivència

Quan analitzem l'**opinió de la parella sobre la necessitat de separació** (figura 40), s'observa el 38% dels homes (n=8) i que el 24% de les dones pensava que no era necessària.

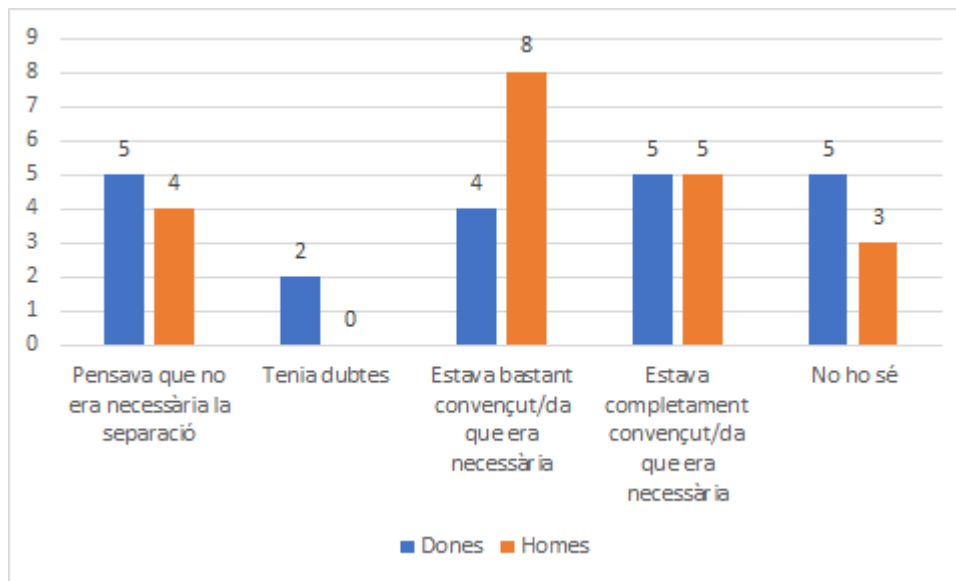

Figura 40. Necessitat de separació en l'últim període de convivència

6.2.3 Característiques de la mediació

De les 42 persones enquestades, únicament una havia utilitzat **prèviament el servei de mediació**. El motiu era també familiar, i va ser a iniciativa de l'advocat.

En relació a les **expectatives d'arribar a un acord** amb l'altre (figura 41), el 71% de les dones (n= 15) i el 62% dels homes (n=13) creien que seria possible arribar a un acord; si bé el 24% dels homes i les dones (n=5) dubtaven.

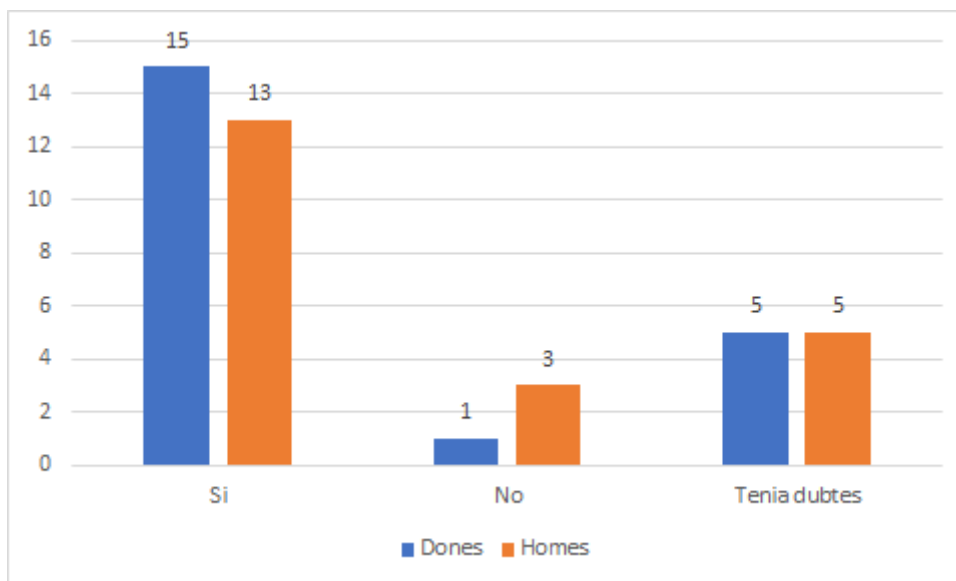

Figura 41. Expectatives pròpies d'arribar a un acord

A més, el 90% dels homes (n=19) i el 57% de les dones (n= 12) consideren que la seva **exparella va acudir voluntàriament** al procés de mediació (figura 42).

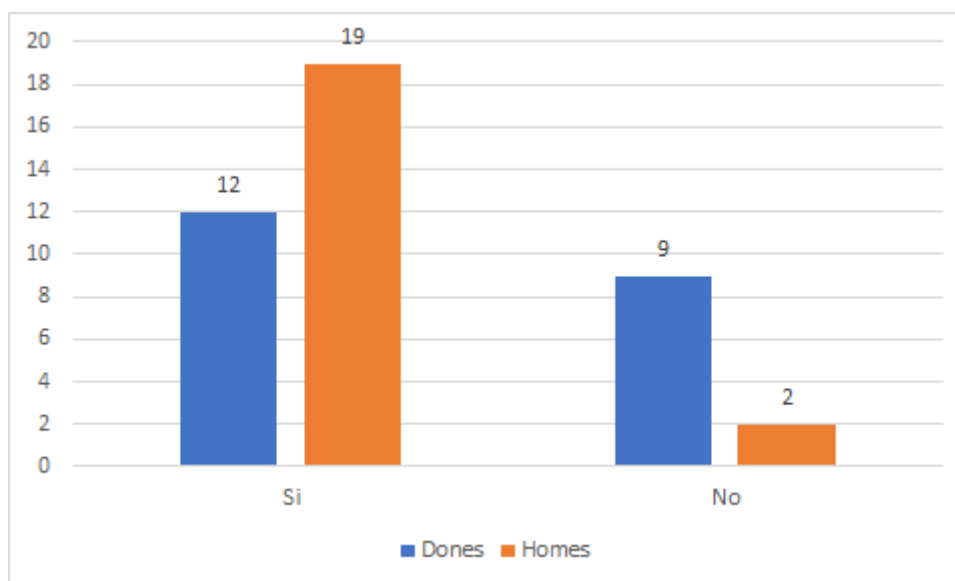

Figura 42. Voluntarietat percebuda d'acudir al procés de mediació per part de l'altre membre

El 71% de les dones (n= 15) i el 62% dels homes (n=13) consideren que l'**exparella va acudir a mediació creient que arribaria a un acord satisfactori** (figura 43).

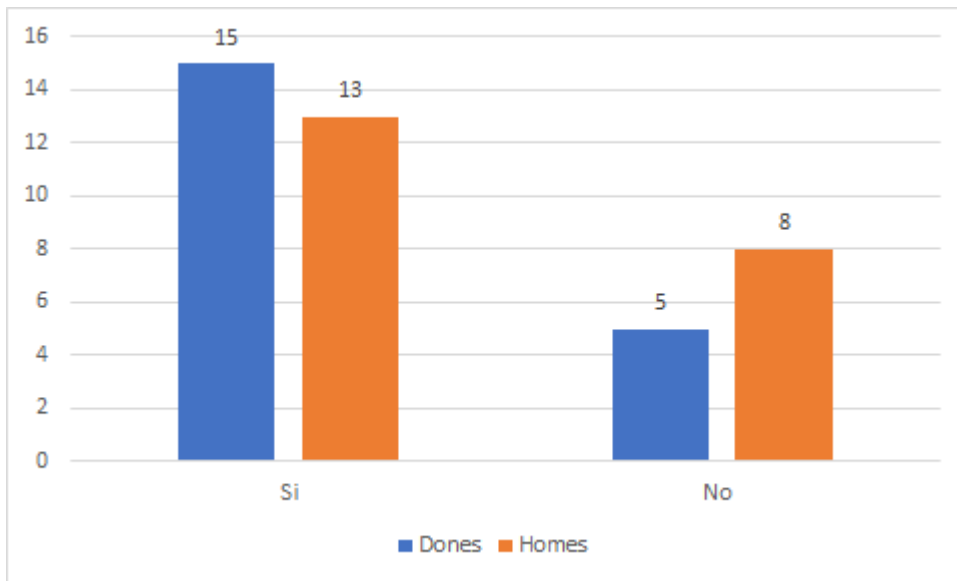

Figura 43. Expectatives de l'altra part

En relació al **grau de confiança abans del procés de mediació** (figura 44) en el 38% dels homes tenen poca confiança. El 38% de les dones i dels homes (n=8) afirmen tenir una confiança suficient.

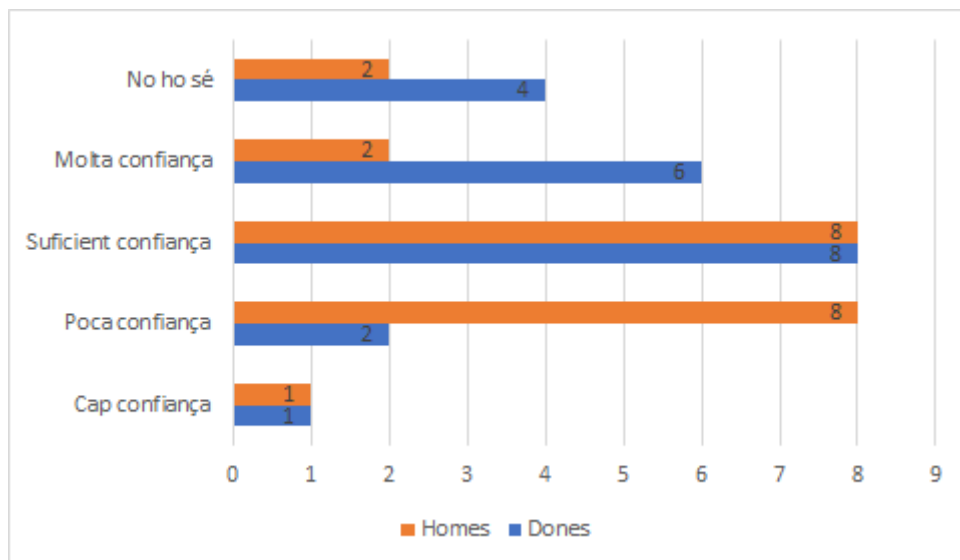

Figura 44. Grau de confiança propi abans de començar

Cal assenyalar que s'observa que al final del procés de mediació, en el 23%

dels casos (n=5) va augmentar la **confiança**, i que en els 62% es va mantenir igual. Únicament en tres casos la confiança va disminuir (figura 45).

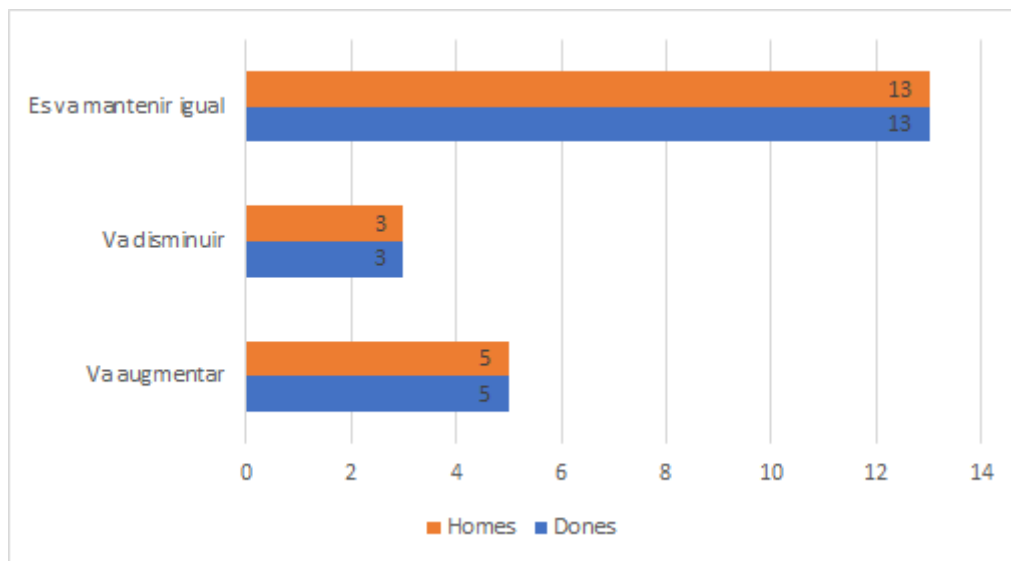

Figura 45. Grau de confiança de l'altra part abans de començar

En relació al **grau de confiança en la mediació de l'exparella** abans de començar la mediació (figura 46), el 48% de les dones i el 43% dels homes manifesten incertesa respecte al grau de confiança en l'exparella.

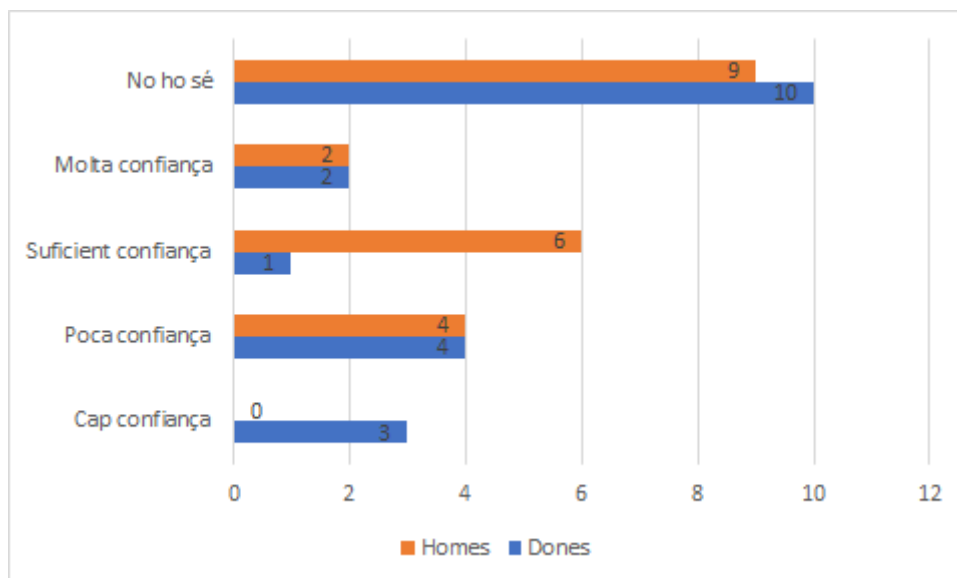

Figura 46. Grau de confiança inicial en la mediació de l'exparella

Al final del procés mediador, el 52% dels homes i dones afirmen que es va mantenir igual el **grau de confiança en la mediació per l'altra part** (figura 47).

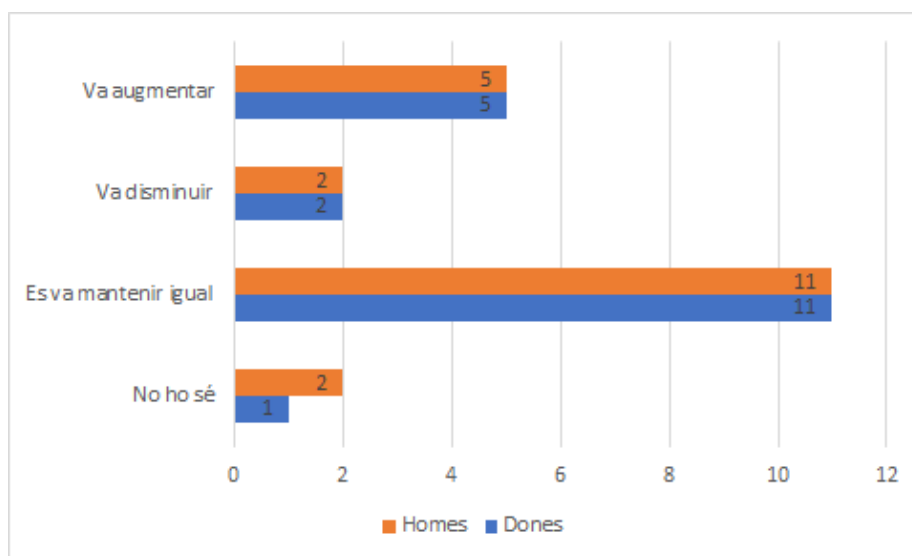

Figura 47. Canvi del grau de confiança de l'altra part

6.2.4 Característiques de la persona mediadora

A continuació es presenten els resultats en relació a las característiques de la persona mediadora segons la percepció de les parts mediatades.

La major part de les dones i homes creia que la **persona mediadora va actuar de forma imparcial** (n= 41, 21 dones i 20 homes) estimant que va ser imparcial en grau alt o molt alt (nivell 4 o 5, en escala 1-5) (figura 48).

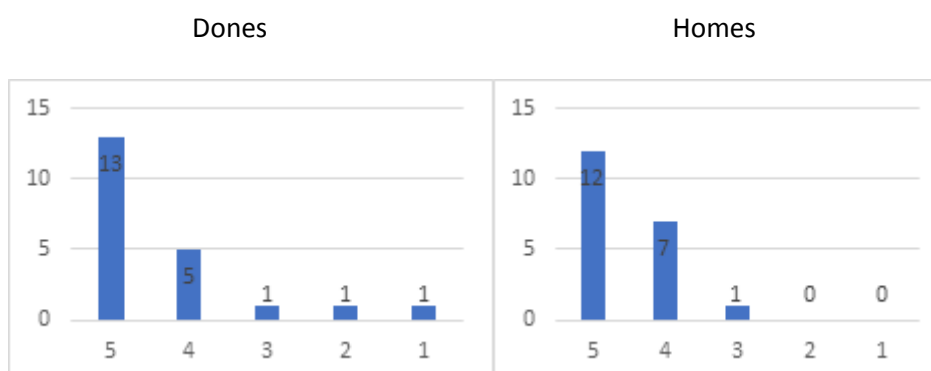

Figura 48. Imparcialitat del/la mediador/a

Més de la meitat de les parts mediades, tant homes com dones, van percebre que la **persona mediadora generava confiança i credibilitat** (n= 34, 17 dones i 17 homes) (figura 49).

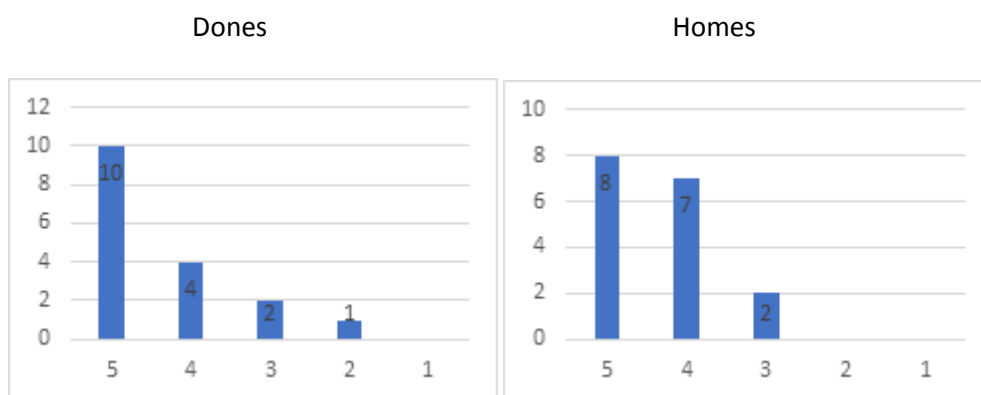

Figura 49. Confiança i credibilitat

La majoria de les parts mediades atribueixen a la figura mediadora nivells alts o molt alts de **simpatia** (n= 35, 18 dones i 17 homes) (figura 50).

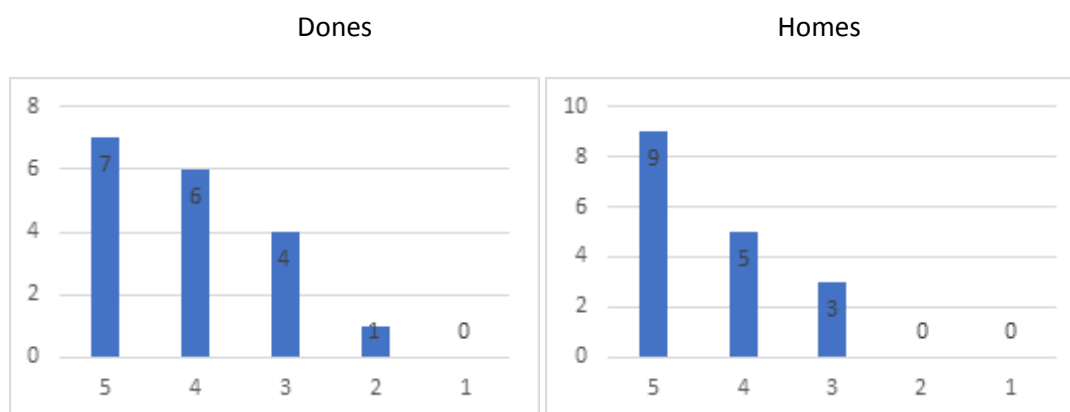

Figura 50. Simpatia del/la mediador/a

A més, en tots els casos, es va percebre la figura mediadora com a **bon professional** (n= 34, 16 dones i 18 homes) (figura 51), i en la majoria dels casos en grau alt o molt alt (nivell 4 o 5, en escala 1-5).

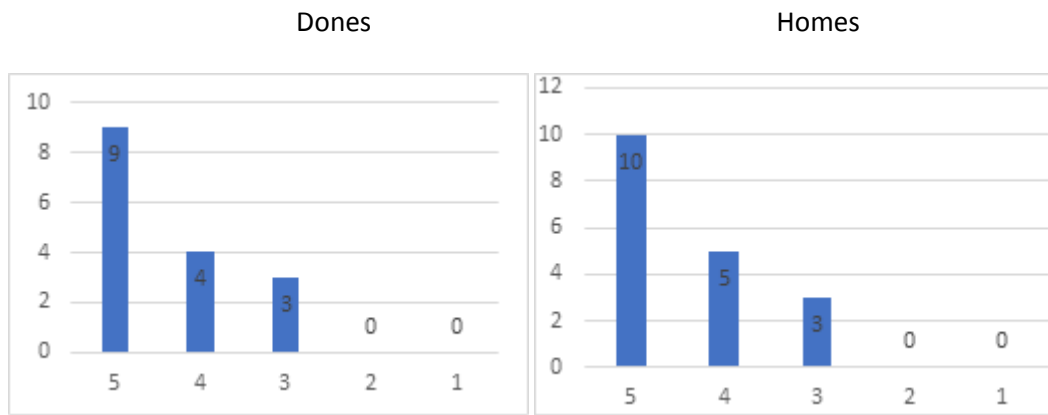

Figura 51. Bon professional

Prop de la meitat d'enquestats ($n= 25$, 13 dones i 12 homes) no contesta la pregunta de si la figura medidora va ser **ferma en les seves propostes i opinions** (figura 52). Els resultats mostren un alt nivell de dispersió entre les dones, tot i que majoritàriament, tant homes com dones, van considerar-ho amb nivells, alts i molt alts (nivell 4 o 5, en escala 1-5).

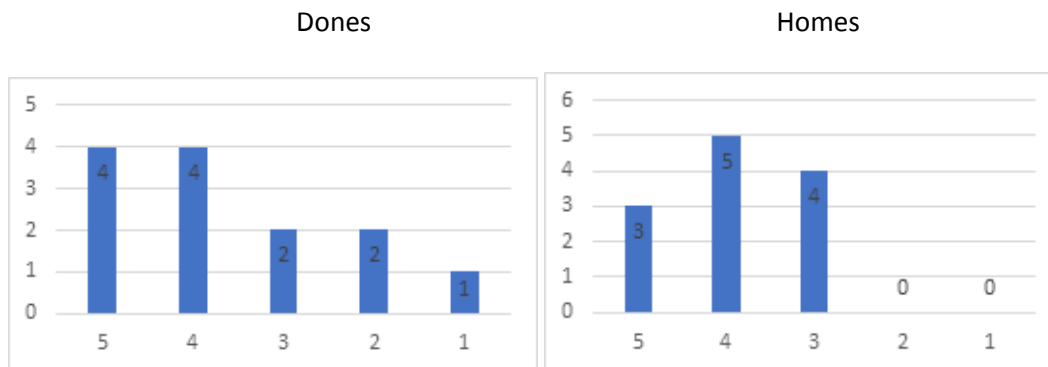

Figura 52. Fermesa a les propostes i opinions

Els homes i les dones que han contestat la pregunta de si la persona medidora tenia **actituds conciliadores** ($n= 32$, 17 dones i 15 homes) (figura 53), en la seva majoria, consideren una actitud favorable (nivell 3, 4 o 5, en escala 1-5).

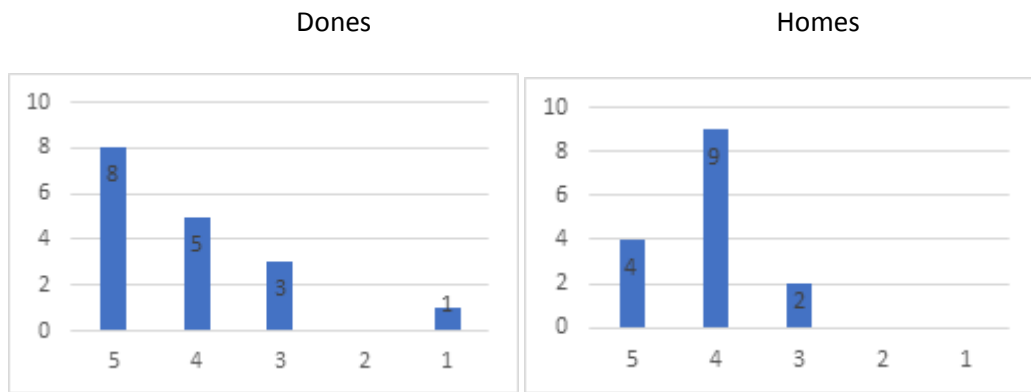

Figura 53. Actitud conciliadora

En general, tant en homes com en dones, existeix la percepció de què la persona mediadora va **escoltar i va comprendre els interessos d'ambdues parts** (n= 34, 17 dones i 17 homes) (figura 54).

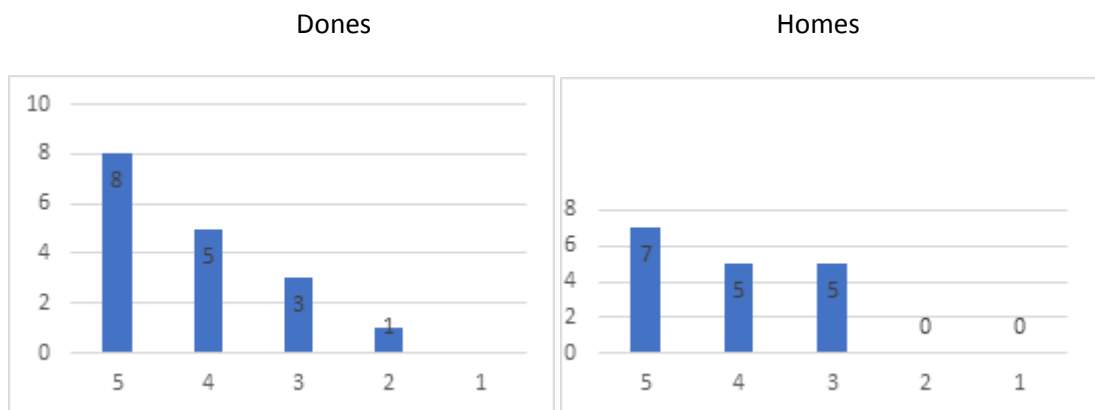

Figura 54. Va escoltar i va comprendre els interessos de les dues parts

Quan es pregunta per la satisfacció en els **avenços cap a l'acord** (n= 23, 11 dones i 12 homes) (figura 55), la meitat dels enquestats no contesten. Les persones que contesten es concentren en els graus més alts (nivell 3, 4 o 5, en escala 1-5), la qual cosa indica la satisfacció per l'avenç cap als acords.

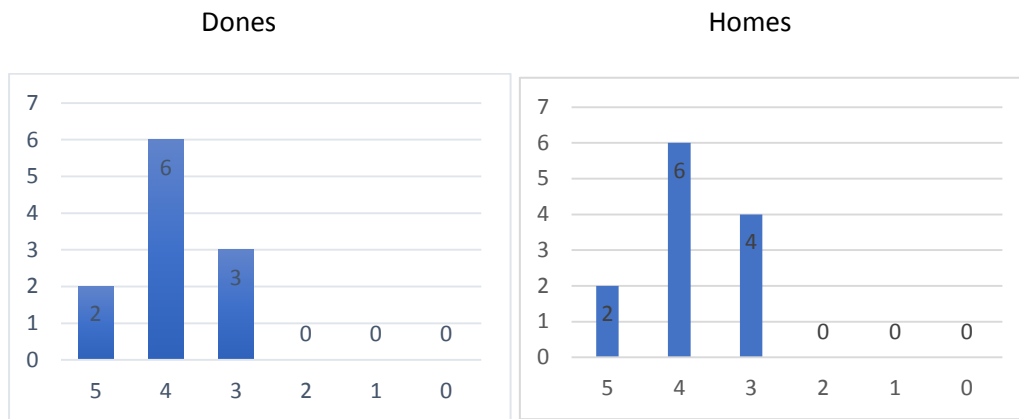

Figura 55. Satisfacció pel que fa als avenços cap a l'acord

Quan es pregunta sobre la **contenció de les expressions d'hostilitat entre les parts** (n= 23, 12 dones i 11 homes) (figura 56), prop de la meitat dels enquestats no contesta la pregunta. Entre els que la contesten, s'observa un nivell de concentració elevat ens els graus mitjans (nivell 3 o 4, en escala 1-5), això suposa la percepció de les parts de què la figura medidora va contenir les expressions d'hostilitat entre les parts.

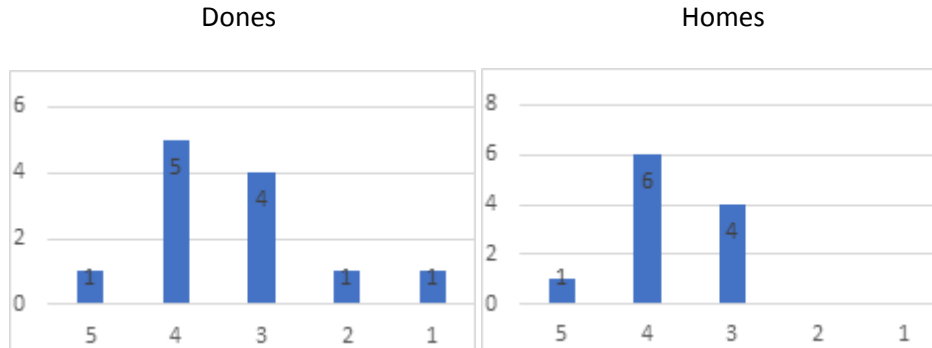

Figura 56. Contenció de les expressions d'hostilitat entre les parts

Quan es pregunta sobre la percepció d'**intentar augmentar la confiança entre les parts** (n= 23, 12 dones i 11 homes) (figura 57), prop de la meitat d'enquestats no respon la pregunta. Dels que contesten, s'observa un alt nivell de concentració ens els graus mitjans (nivell 3 o 4, en escala 1-5). Els homes, especialment, consideren que la figura medidora va procurar augmentar els nivells de confiança.

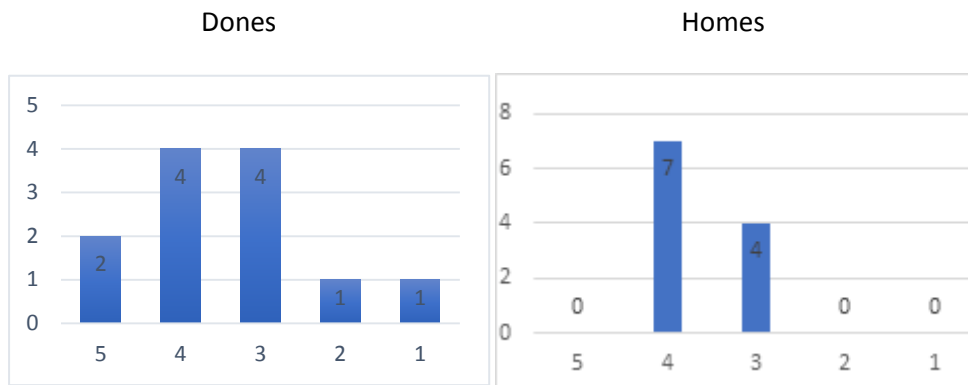

Figura 57. Intent d'augmentar la confiança entre les parts

Prop de la meitat dels enquestats tampoc contesta la pregunta de si va fer **suggeriments per facilitar l'acord** (n= 25, 12 dones i 13 homes) (figura 58). De les persones que contesten, tant homes com dones perceben nivells mitjos/alts per part de la figura mediadora a l'hora de fer suggeriments (nivell 3 i 4, en escala 1-5).

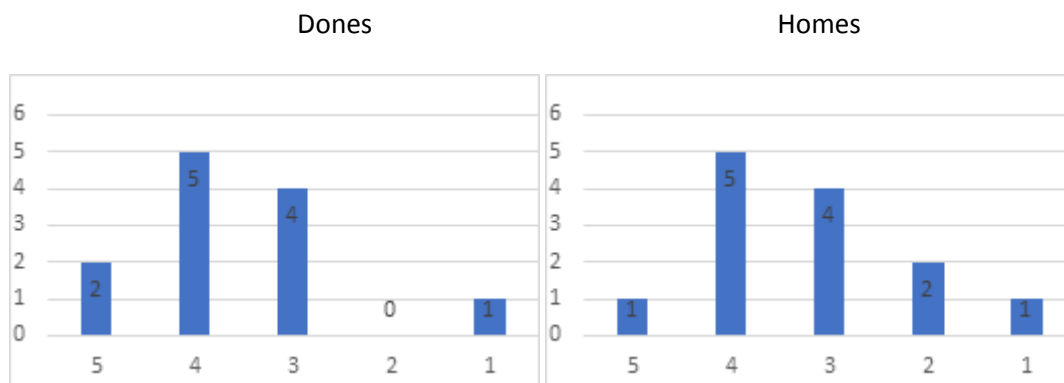

Figura 58. Va proposar suggeriments per facilitar l'acord

Quan es pregunta per si la persona mediadora va exercir una **forta pressió per arribar a un acord** (n= 26, 13 dones i 13 homes), la meitat d'enquestats no contesta (figura 59). Dels que contesten, s'observa un alt nivell de concentració als graus baixos (nivell 1 o 2, en escala 1-5) i, per tant, indica que la persona mediadora no va pressionar perquè arribessin a un acord. Si bé en dos casos, dues dones varen percebre sentir-se bastant pressionades per arribar a un acord.

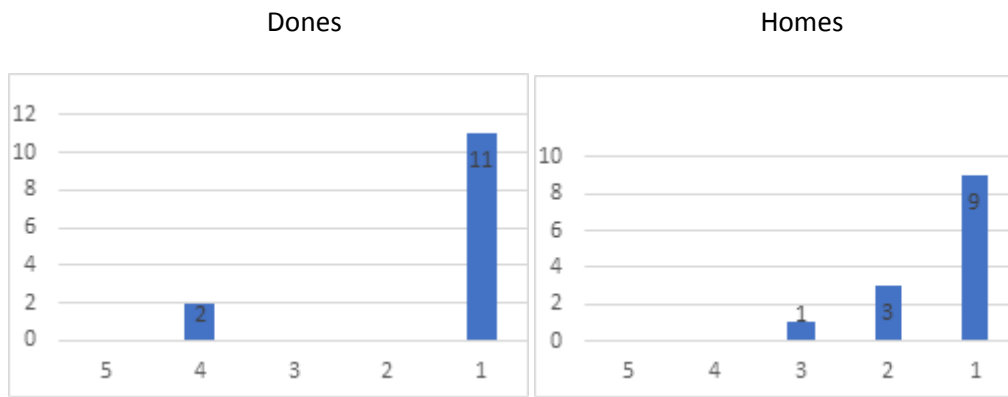

Figura 59. Ens vam sentir pressionats perquè arribéssim a un acord

S'observa diferent nivell d'intensitat segons la variable gènere quan es pregunta si la persona medidora va **ajudar a clarificar quins eren els assumptes importants** (n= 28, 15 dones i 13 homes) (figura 60). La majoria dels enquestats opina afirmativament (nivell 3, 4 o 5, en escala 1-5).

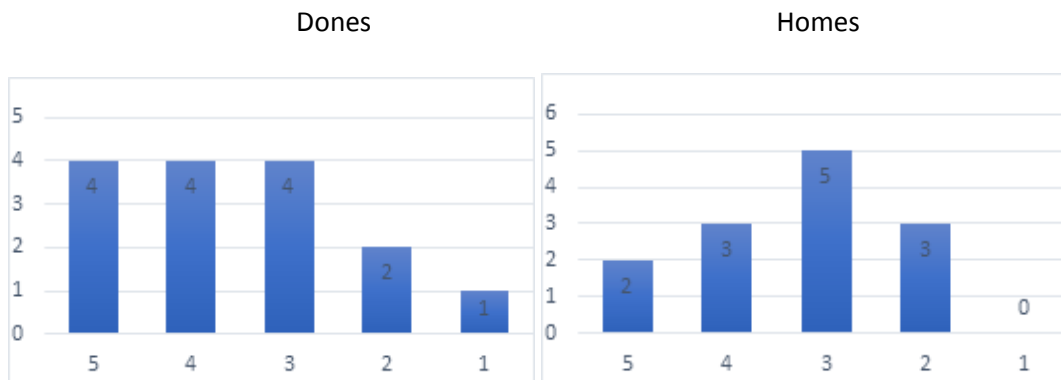

Figura 60. Va ajudar en la identificació d'assumptes importants

6.2.5 Resultats de la mediació

En aquest apartat es presenta la descripció de les dades i la seva anàlisi respecte la valoració dels resultats en la mediació, concretant en el que les parts han valorat respecte l'eficàcia percebuda de la mediació, de la satisfacció en el servei, la seva voluntat i percepció de compliment en l'acord.

La primera pregunta és si creu que **l'ajuda del servei va ser eficaç** (n= 42) (figura 61). La majoria de respostes se situen en bastant (12 dones i 8 homes) i molt (3 dones i 6 homes).

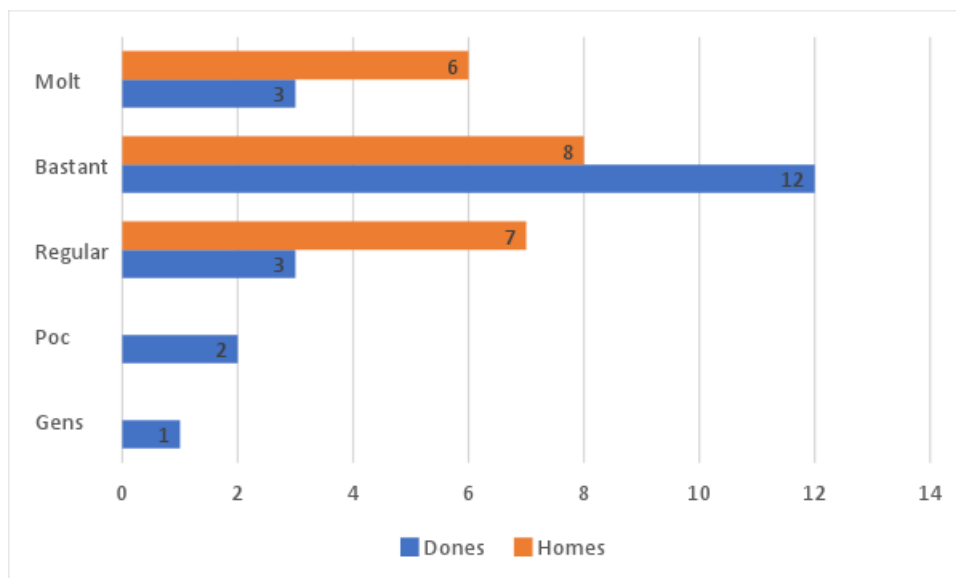

Figura 61. Percepció de l'eficàcia de la mediació

Quan es pregunta sobre el **grau de satisfacció amb l'acord** (n= 42) (figura 62), es veu una valoració positiva per ambdues parts, majoritàriament amb molt o bastant satisfets (13 homes i 15 dones).

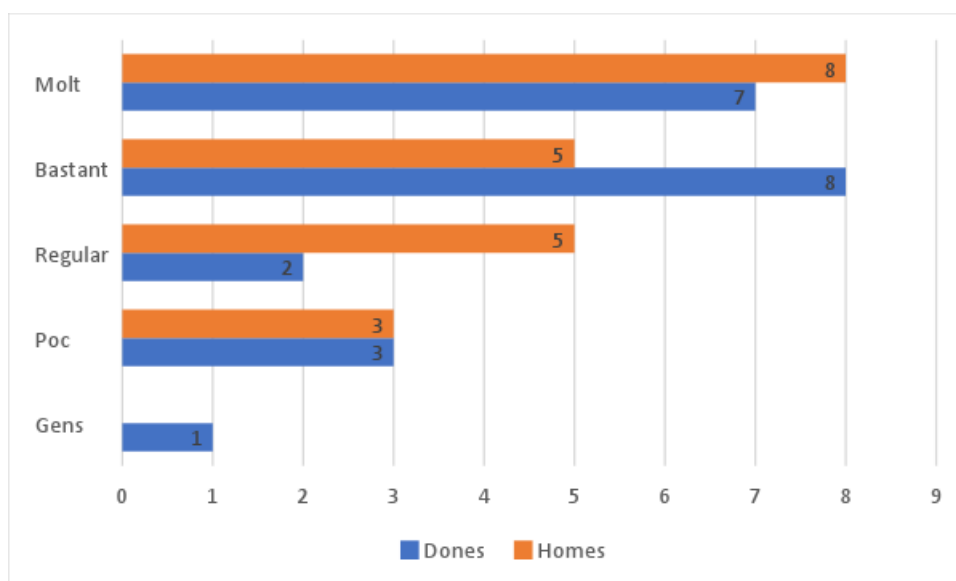

Figura 62. Grau de satisfacció amb l'acord

En canvi, quan es pregunta sobre la creença del **grau de satisfacció de la parella** amb l'acord (n= 41, 20 dones i 21 homes) (figura 63), la meitat té una valoració positiva (bastant, amb 7 dones i 7 homes i molt alt, en 4 dones i 5

homes) i gairebé un terç de les persones diu que no ho sap (6 dones i 6 homes), una satisfacció regular (2 dones i 3 homes) i només 1 persona manifesta que la parella estava poc satisfeta amb l'acord.

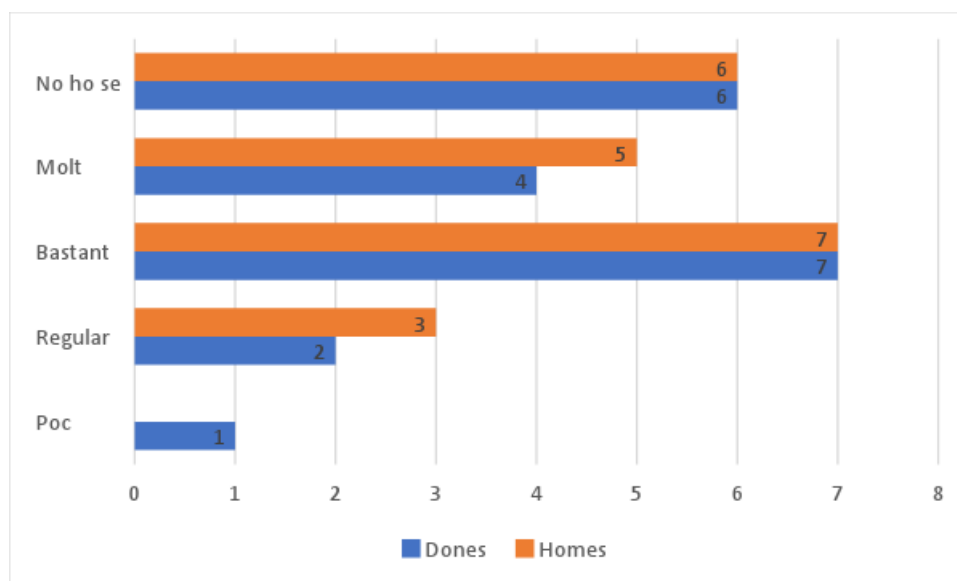

Figura 63. Opinió envers el grau de satisfacció de la parella amb l'acord

A continuació, es pregunta sobre el grau de satisfacció amb les **clàusules de l'acord** (n= 33, 15 dones i 18 homes) (figura 64). Les responsabilitats parentals, individualment i com a progenitors, tenen una valoració positiva per ambdues parts (12 homes i 14 dones), amb resposta alta o molt alta (nivell 3 o 4, en escala 0-4).

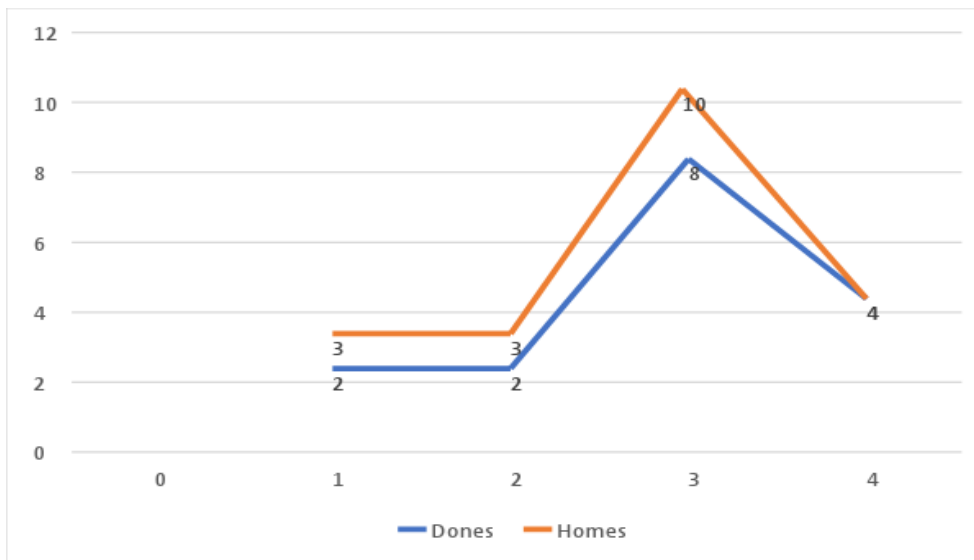

Figura 64. Grau de satisfacció de la parella en l'exercici de les responsabilitats parentals

En canvi, quan es pregunta sobre la **residència dels fills/es** (n= 31, 14 dones i 17 homes) (figura 65), s'observa que hi ha més discordança. Tot i així, la meitat de les parelles valoren molt positivament els acords en relació a aquesta temàtica (nivell 3 o 4, en escala 0-4), amb (13 dones i 12 homes).

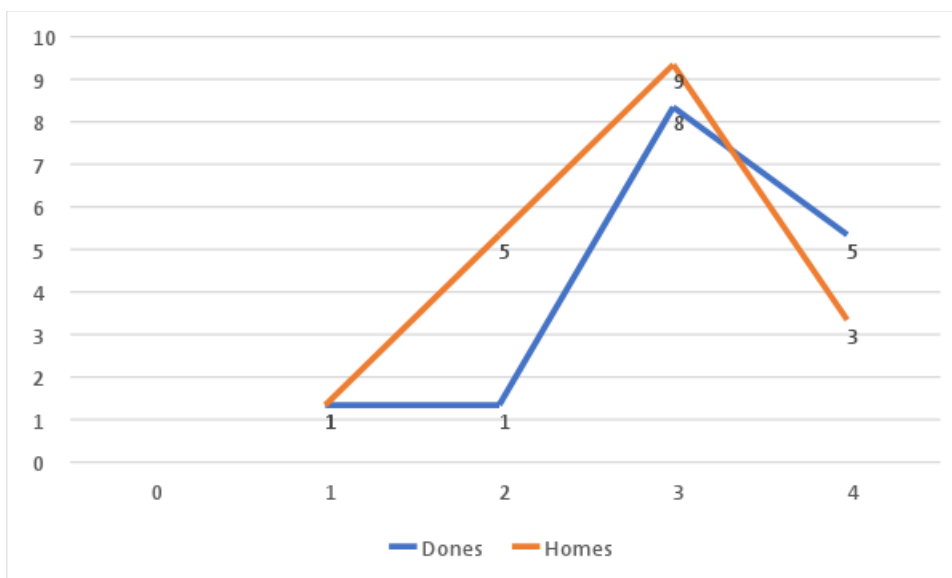

Figura 65. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a la residència dels fills/filles

En els acords sobre el **repartiment del temps en companyia dels fills** (n= 29, 12 dones i 17 homes) (figura 66), s'observa que els homes estan més satisfets que les dones, amb puntuacions altes o molt altes (nivell 3 o 4, en escala 0-4), on hi ha 13 homes i 10 dones.

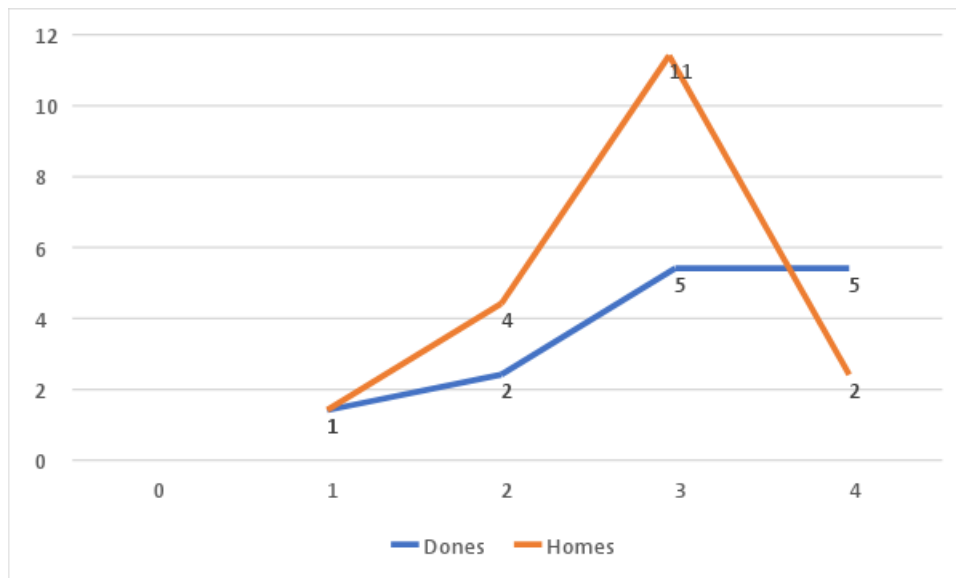

Figura 66. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació al repartiment del temps amb els fills

Quan s'ha preguntat sobre el **grau de satisfacció del repartiment dels dies assenyalats** (n= 26, 12 dones i 14 homes) (figura 67) com Nadal, Pasqua, aniversaris, etc., s'observa que els homes estan una mica més satisfets que les dones, amb puntuacions altes o molt altes (nivell 3 o 4, en escala 0-4), on hi ha 11 homes i 9 dones.

Figura 67. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació al repartiment dels dies assenyalats

En el **repartiment de les vacances** (n= 25, 12 dones i 13 homes) (figura 68), hi ha una satisfacció alta o molt alta (nivell 3 o 4, en escala 0-4), 8 dones i 9 homes.

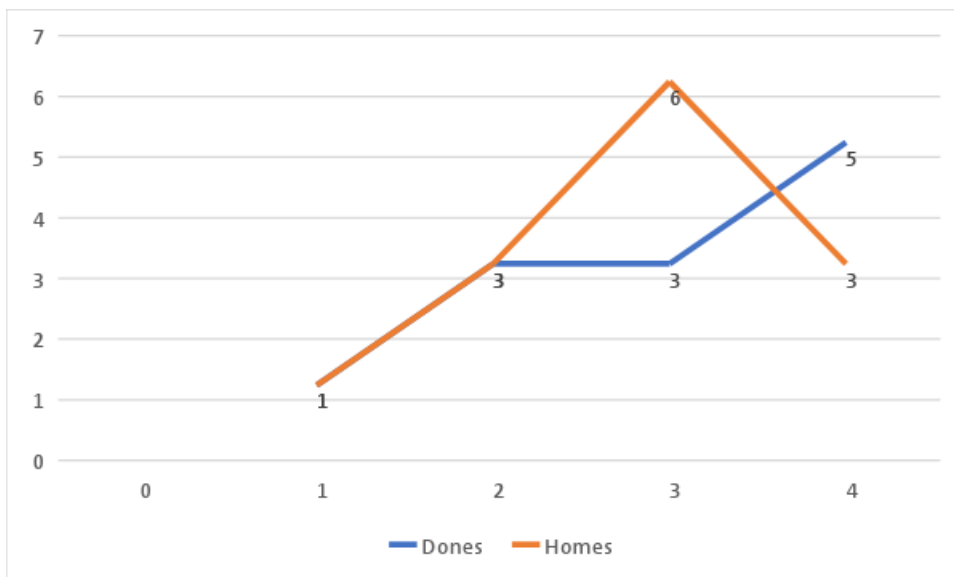

Figura 68. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a les vacances

Respecte a la **satisfacció amb l'acord sobre la pensió alimentària** (n= 26, 12 dones i 14 homes) (figura 69) la valoració majoritària és molt alta i alta

(nivell 3 i 4, en escala 0-4), 9 homes i 6 dones. La resta estan entre el nivell 2 (4 homes i 3 dones) i el nivell 1 (1 home).

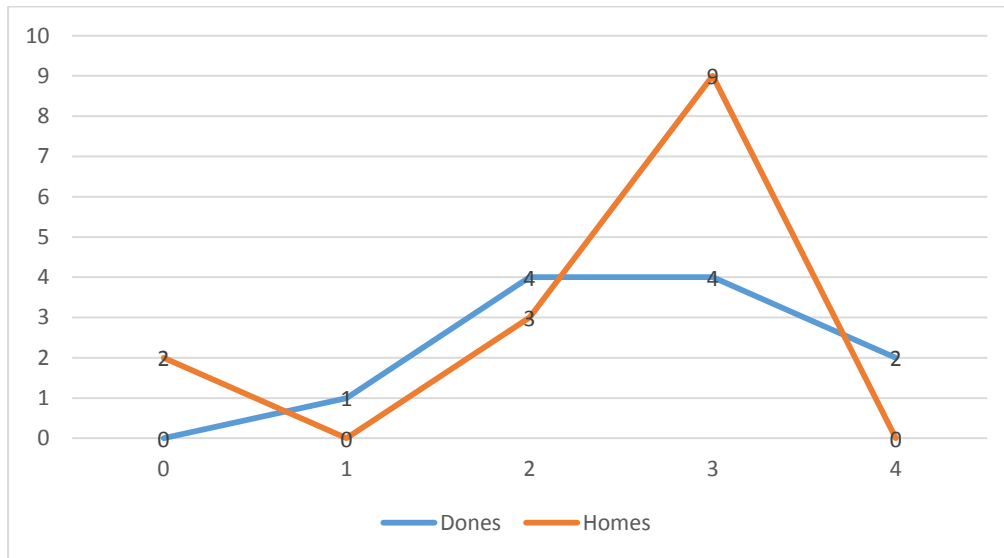

Figura 69. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a la pensió alimentària

Respecte a la **satisfacció amb l'acord sobre repartiment de responsabilitats econòmiques** (n= 22, 11 dones i 11 homes) (figura 70) la valoració majoritària és alta i molt alta (nivell 3 o 4, en escala 0-4), 8 homes i 6 dones. La resta estan entre el nivell 2 (3 homes i 2 dones) i el nivell 1 (3 homes i 1 dona).

Figura 70. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació al repartiment de les responsabilitats econòmiques

Respecte a la **satisfacció amb l'acord sobre la salut dels descendents** (n= 21, 11 dones i 10 homes) (figura 71) la valoració majoritària és alta i molt alta (nivell 3 o 4, en escala 0-4), 10 homes i 6 dones. La resta estan en el nivell 2 (5 homes).

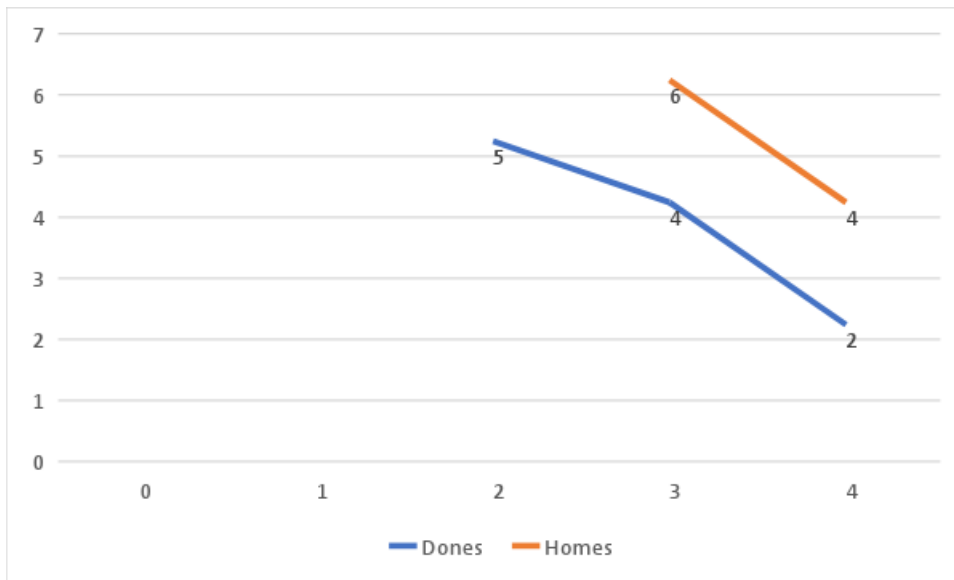

Figura 71. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a la salut dels descendents

Respecte a la **satisfacció amb l'acord amb qüestions relatives a l'escolaritat i a l'educació dels fills** (n= 26, 13 dones i 13 homes) (figura 72) la valoració majoritària és alta i molt alta (nivell 3 o 4, en escala 0-4), 10 dones i 13 . La resta estan en el nivell 2 (3 dones).

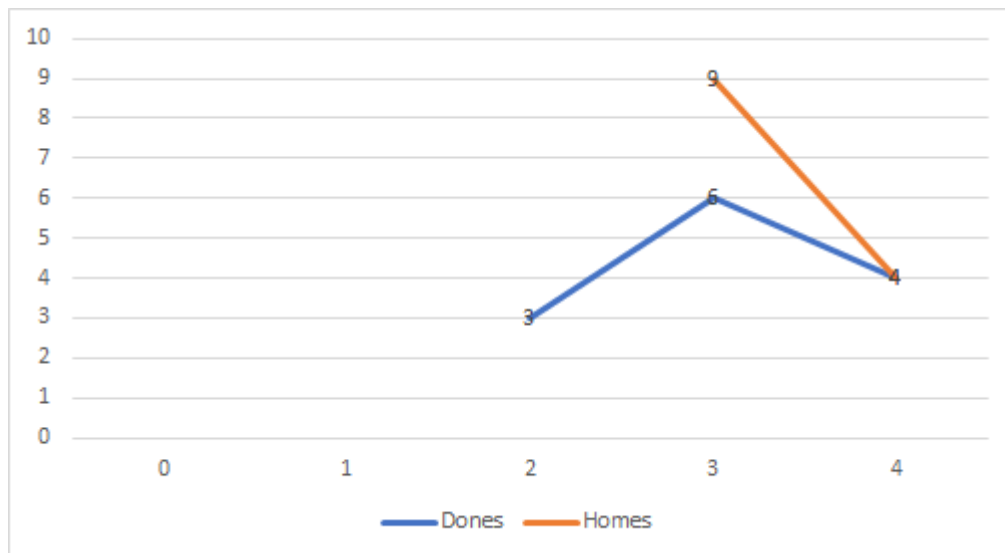

Figura 72. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a l'escolaritat i l'educació dels fills

Una vegada assolit l'acord, es demana si hi havia ferma intenció de compliment (n= 41, 21 dones i 20 homes) (figura 73) i la valoració majoritària és bastant i molt alta (nivell 3 o 4, en escala 0-4), 21 homes i 19 dones. La resta està en el nivell 1 (1 home).

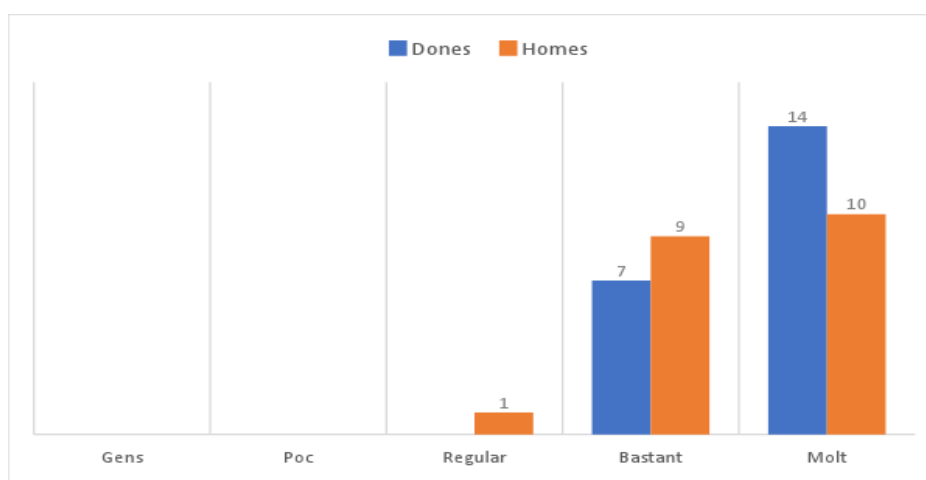

Figura 73. Intenció del compliment d'acords

Respecte la **creença de si la seva exparella tenia la intenció de complir els acords assolits** (n= 40, 20 dones i 20 homes) (figura 74) la valoració majoritària és bastant i molt alta, especialment per part dels homes (nivell 3 o 4, en escala 0-4), 12 homes i 19 dones. La resta valora regular (1 home), gens (3 homes), i que no ho saben (5 dones i 4 homes).

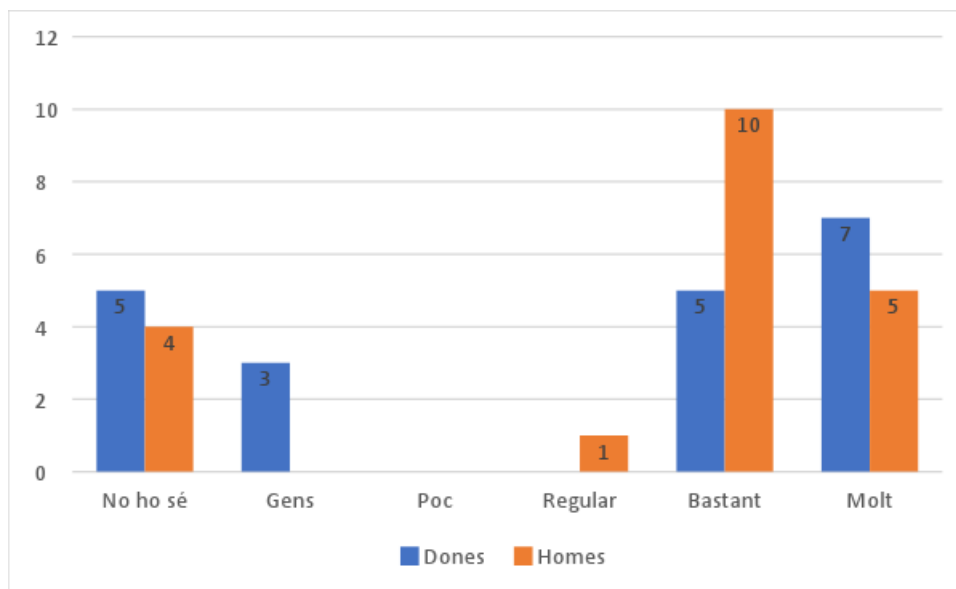

Figura 74. Percepció d'intenció de compliment de l'exparella

Respecte **el grau en què les parts creuen que han complert les clàusules de l'acord** (n= 38, 19 dones i 19 homes) (figura 75) la valoració majoritària és sempre, 14 homes i 13 dones. La resta valora freqüentment (5 homes i 5 dones) i de vegades (1 home).

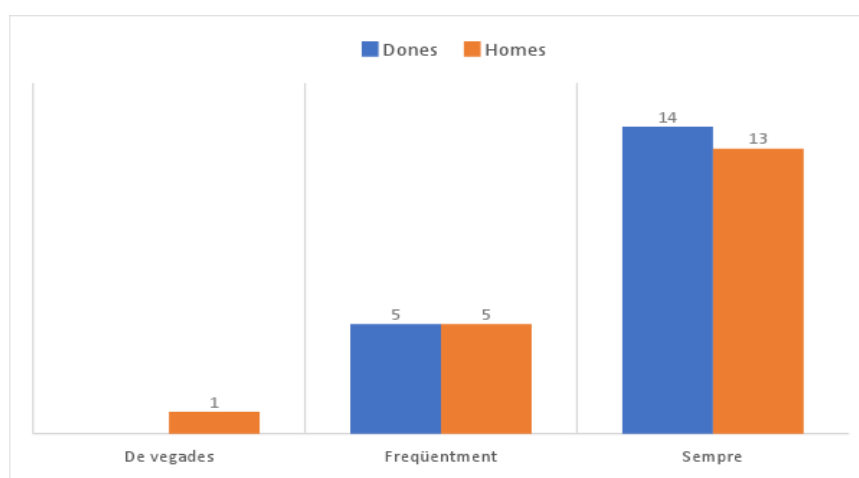

Figura 75. Percepció del compliment propi de l'acord

Respecte al grau en què una de les parts creu que la seva exparella ha complert les clàusules de l'acord (n= 39, 20 dones i 19 homes) (figura 76) la valoració majoritària és sempre, 9 homes i 7 dones i freqüentment (4 dones i 8 homes) i de vegades (6 dones i 2 homes), 3 dones valoren que mai ha complert.

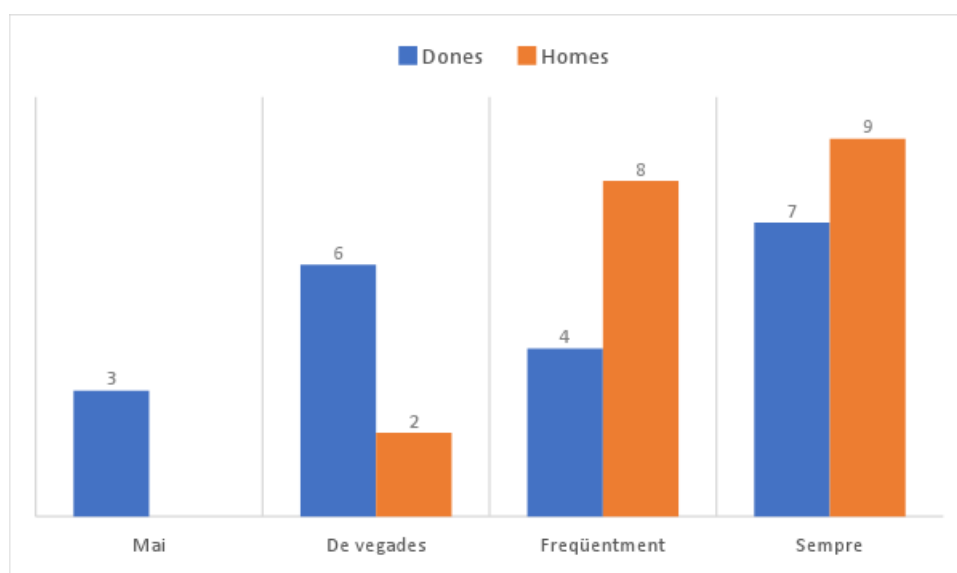

Figura 76. Percepció del compliment de l'acord de l'exparella

A la taula 6 es presenten les respostes en relació al motius pels quals hi ha hagut **incompliment de l'acord per la seva part**. Resulta especialment interessant assenyalar que en aquest apartat un home declara que gràcies a la mediació no es va separar finalment.

DONA	HOME
	Alguns canvis de dies de la nena.
S'adapten a la situació, segons conveniències del nen i l'horari laboral.	
Econòmic.	

	Només es parlen i decideixen alguna cosa diferent.
	Per canvi de circumstàncies.
	No s'han arribat a acords de separació ja que finalment, i gràcies a la mediació, no ens vam separar.
El nostre fill de 14 anys no vol anar amb el seu pare.	

Taula 6. Raons de l'incompliment de l'acord

En relació als motius pels quals hi ha hagut **incompliment per part de l'exparella** (n= 15, 10 dones i 5 homes), els resultats són (taula 7):

DONA	HOME
	Com a mare no ha tingut una actitud correcta, però perquè no estava bé.
En l'horari, perquè si ell acabava abans de la feina, venia abans a recollir el nen.	
Ara no tant, abans fallava en algun punt.	
En diverses ocasions, però parlen i canvien per adaptar-se a les necessitats de la situació.	
A vegades no paga.	No li deixa el fill els dies que havien quedat.

<p>Ell no li compra res a la filla, només menjar i res més.</p>	
<p>No ha complert mai.</p>	
<p>No passa la manutenció, ve quan ell vol, ve 5 minuts i marxa.</p>	<p>Només si ells parlen i decideixen alguna cosa diferent.</p>
<p>Ell li paga quan li va bé, no quan li toca. El tracte entre ells: van acordar que ell l'assessoraria sobre les construccions, però no l'informa i ell vol parlar directament amb la persona que contracta, però la despesa la paga ella.</p>	
	<p>No s'han arribat a acords de separació ja que finalment, i gràcies a la mediació, no ens vam separar.</p>
	<p>Canvi de la custòdia compartida, ja que ara la té la mare. Crec que la mare del meu fill vol tornar a Amèrica del Sud.</p>
<p>El conflicte es basa en què jo vull viatjar amb els meus fills i com són menors ell no ho permet. No es presenta per fer el passaport dels meus fills.</p>	
<p>La meva exparella pateix un problema d'alcoholisme. Depèn de la intensitat per arribar a complir o no els acords (ha estat internat en diverses</p>	

ocasions).

Taula 7. Raons de l'incompliment per part de l'exparella

Respecte a la **pregunta si una vegada signat l'acord consideren que hi va haver millores en la relació amb la seva exparella, per exemple respecte la comunicació, comprensió, etc.** (n= 39, 19 dones i 20 homes) (figura 77) la valoració majoritària està en cap i poques (12 dones i 14 homes). La resta valora algunes (3 homes i 3 dones) i també els que valoren bastant i moltes (6 dones i 3 homes).

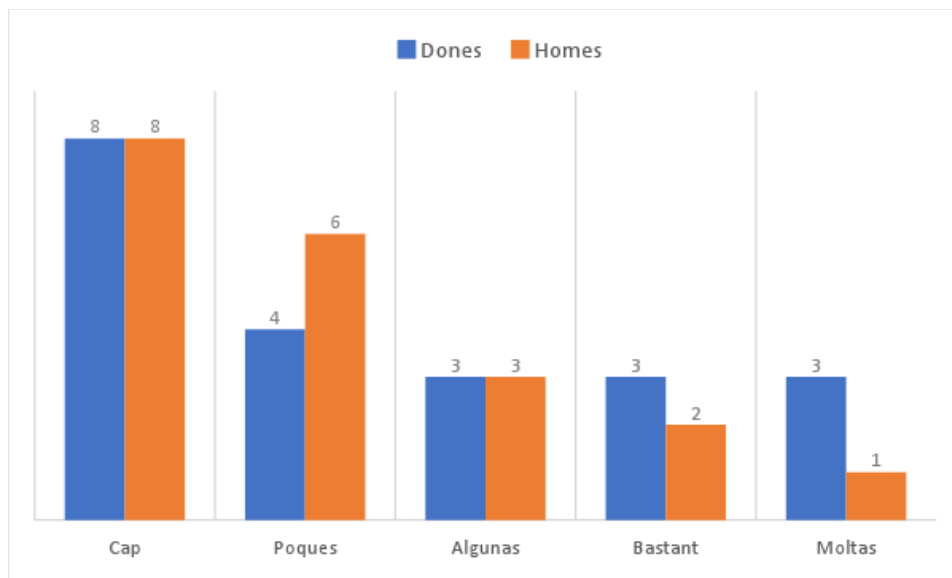

Figura 77. Percepció de millores postmediació

Respecte a la **pregunta de si l'experiència adquirida en mediació els podria ajudar a afrontar altres conflictes futurs** (n= 40, 19 dones i 21 homes) (figura 78) la valoració majoritària, un 60%, és bastant i molt, 11 dones i 13 homes. La resta, un 40%, valora regular (6 homes i 5 dones) i els que valoren poc i gens (3 dones i 2 homes).

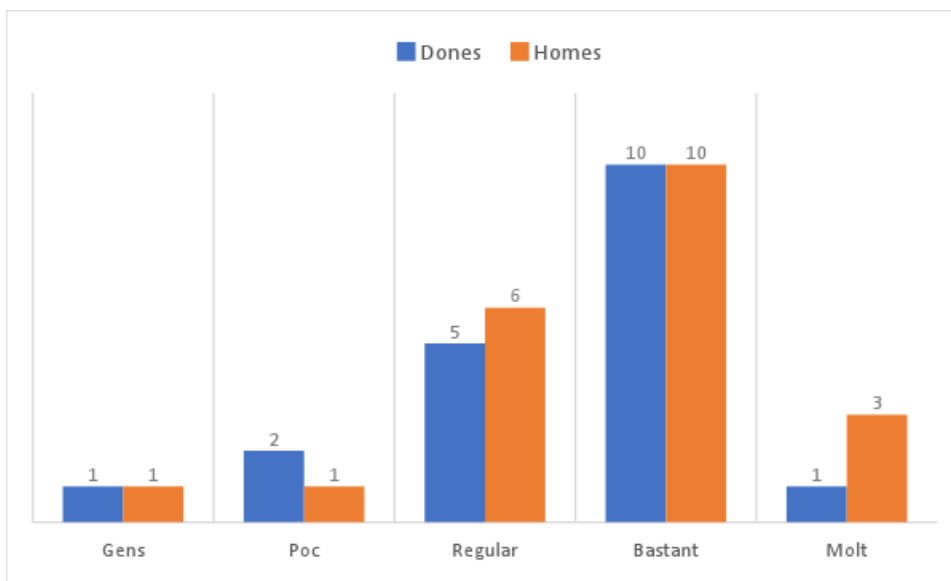

Figura 78. Utilitat de l'aprenentatge en el procés de mediació per propers conflictes

Respecte a la **pregunta de si recomanaria la mediació a altres persones que estiguessin en una situació semblant** (n= 41, 20 dones i 21 homes) (figura 79) la valoració majoritària està en bastant i molt, 16 dones i 19 homes. La resta valora regular (4 dones i 2 homes).

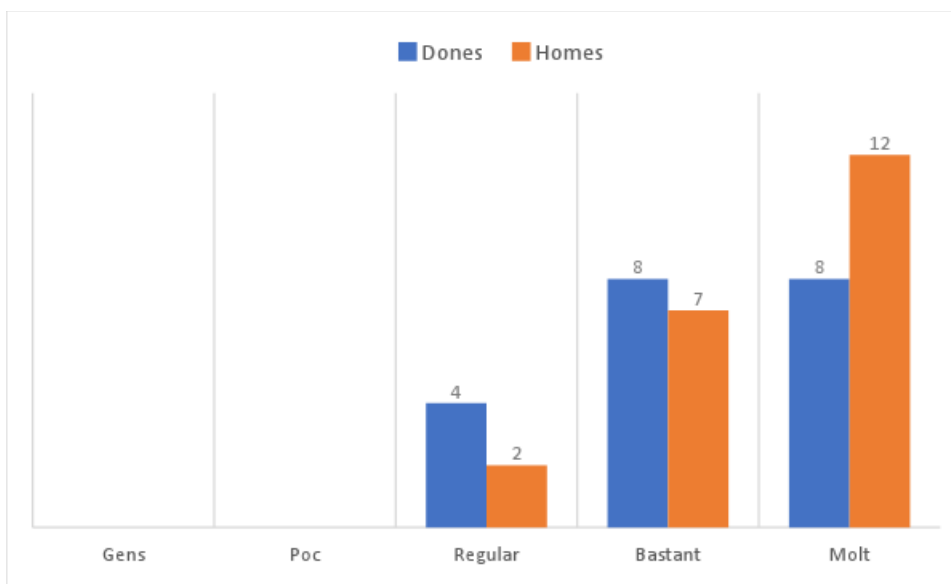

Figura 79. Recomanació de la mediació a altres persones

Finalment, només hi van haver 3 respostes en relació a **si creien que la mediació els havia ajudat a aconseguir un acord millor que el que haguessin pogut aconseguir sense ella** (n= 3, 1 dona i 2 homes). Dues van indicar regular i 1 bastant. I cap dels entrevistats va tornar a recórrer a serveis de mediació per resoldre alguna qüestió, derivada o no, de l'acord (n= 41, 20 dones i 21 homes).

6.2.6 Comparacions de proporcions entre les respostes de la persona mediadora i les parts

En aquest apartat es presenta l'anàlisi estadístic desenvolupat a partir de la comparació de proporcions de les respostes donades per la persona mediadora i les parts, en relació als resultats de la mediació.

En primer lloc es comparen les freqüències de respostes entre les parts, i en segon lloc, les respostes que donen les parts respecte a la persona mediadora.

Els resultats ens mostren que s'obtenen diferències significatives ($\alpha < 0,05$) en les respostes donades per les parts en relació als acords en qüestions relatives a **la salut dels fills/es** ($p = 0,014$) i/o **la seva escolaritat** ($p = 0,065$) mostrant-se **més satisfets els homes que les dones**. També, pel que fa al convenciment en el grau de compliment de l'acord de l'exparella. En aquest punt destaca que els homes mostren una tendència a creure més en el compliment dels acords que les dones, si bé les diferències no són significatives ($p = 0,311$).

En relació amb la comparació de les respostes obtingudes per les parts respecte la persona mediadora, les diferències són significatives en relació a **la percepció d'eficàcia** ($p < 0,03$ homes i dones), respecte la persona mediadora, així com el creure que **l'experiència de mediació els ajudarà a les parts a afrontar conflictes futurs** ($p < 0,007$ homes i $p < 0,005$ dones). Cal assenyalar que totes les persones mediadores ho creuen unànimement, a diferència de les parts.

Dades de la persona mediadora

De les respostes obtingudes en el qüestionari administrat a la persona mediadora (n=14) es destaca que quan responen a **les característiques sobre la ruptura o divorci** perceben **dificultats en la comunicació** en un 99%, el problema del **desamor** i les **incompatibilitats personals** entre les parts, en un 91%, desacords en assumptes importants en un 80% i en **problemes econòmics** en un 72%. També, un 60% percebia que les parts no assumien les responsabilitats parentals, i un 50%, les conjugals. Altres aspectes facilitadors de la ruptura són els **assumpes relacionats amb la criança dels fills**, en un 70%. A més, les parts afirmen la presència de conductes agressives en un 40%, intromissions familiars en un 30%, infidelitat i gelosia en un 20%. Problemes com l'alcoholisme o l'abús d'altres substàncies només són assenyalats com a causa de la ruptura en un 10%.

També, per part de la persona mediadora, es va percebre un **grau de conflicte en què les parts van arribar a la mediació** (en un 53%, alt; molt alt, en un 15%, i moderat en un 15%). Es va observar que els punts que van ser importants i determinants en l'última època de la convivència, varen ser les **dificultats de comunicació i incomprensió** entre les parts, en un 100% dels entrevistats. Dels 12 mediadors que van respondre, 5 ho varen considerar molt important, específicament les dificultats de comunicació. També la presència d'hostilitat en un 80%, i es va percebre la violència física en un 10%. Finalment, el desinterès per la relació i les dificultats en la convivència es van percebre en un 99%, així com en un 72% les parts van mostrar interès per separar-se i estaven segures de fer-ho.

La **valoració del procés de mediació** per part de la persona mediadora indica que un 86% de les parts no havien requerit abans els serveis de cap professional o servei de mediació. No obstant això, quan les persones mediadores varen rebre l'assignació del cas tenien dubtes que les parts arribessin a un acord satisfactori per a totes dues, en un 64%; si bé consideraven que les dues parts varen assistir voluntàriament a la mediació en un 85%. També assenyalen que el 50% de les parts van anar a la mediació familiar amb expectatives d'arribar a un acord satisfactori, i s'observa que hi van dipositar poca confiança en un 62% i només molta

confiança en un 10%. No obstant això, en un 71% la confiança va augmentar al finalitzar el procés de mediació i només en un 21% es va mantenir igual.

Respecte a la **valoració que va fer la persona mediadora de les seves pròpies característiques**, en un 99% es va considerar que aquesta va tractar de **comprendre el interessos** de totes dues parts, que va **augmentar la confiança** entre les parts i els va ajudar a aclarir quins eren els assumptes importants. També van valorar la **imparcialitat**, la **professionalitat**, l'**actitud conciliadora** de la persona mediadora, la **simpatia** i la **fermesa en les seves propostes i opinions**. Aquests últims aspectes són els més relacionats amb la satisfacció de les parts en relació als acords. Pel que fa a la valoració en si va fer **suggeriments per facilitar l'acord**, en un 23% van dir gens (3 casos), però 2 casos varen dir que sí en el grau més alt (escala 1-5) i la resta varen valorar entre 2-3 (8 casos). A la pregunta de si la persona mediadora va **pressionar fortament per a què les parts arribessin a l'acord**, un 61% afirmà que no, però 3 casos valoren en un 2 i 1 cas en un 3 (escala 1-5). També, la persona mediadora percep que les parts varen quedar **satisfetes amb els acords** arribats gairebé en un 100%, específicament en las temàtiques relatives a la residència dels fills, repartiment de temps, repartiment de dies assenyalats, vacances, responsabilitats econòmiques, salut dels nens, escolaritat, etc.

I finalment, quan es va preguntar a la persona mediadora si creia que un cop assolit l'acord les parts tenien una **ferma intenció de complir-lo**, un 85% creien que sí. I quan es va preguntar en quin grau creia que les parts tenien **intenció de complir els acords**, un 60% (6 casos) estan molt convençudes i la resta, un 57%, varen opinar entre 3 i 4 (escala 1-5). També van considerar que la mediació els va ajudar a aconseguir un acord més satisfactori per a totes les parts que el que haguessin aconseguit sense ella. La persona mediadora va percebre que en un 15% les parts recomanarien molt la mediació i la resta, 85%, la recomanarien bastant. També van percebre que l'experiència assolida amb la mediació els podria ajudar bastant a afrontar altres conflictes futurs en un 71%, i en un 29% que els ajudaria molt.

7. Conclusions

De la presentació del marc legal, el marc conceptual, l'anàlisi de les dades de les parts i de la persona mediadora entorn del grau de compliment en els processos de mediació familiar, es realitzen les següents conclusions:

7.1 Específiques del marc legal

- 1) Les parts i la persona mediadora estan subjectes a les limitacions i a les particularitats del procés mediador.
- 2) Els casos en què les parts estan complint els acords, han entès i utilitzat la mediació, tal i com la defineix l'article 1 de la Llei 15/2009, de 22 de juliol de mediació en l'àmbit del dret privat. La mediació és un procediment que s'adreça a facilitar la comunicació entre les persones. En el conjunt d'expedients de mediació iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord en les cinc demarcacions territorials de Catalunya analitzats, més del 75% de les parts i el 100% de les persones mediadores expressen que s'ha **arribat a la mediació per una deficient comunicació**, i que el procés els ha estat útil en aquest aspecte. Així mateix, la pretensió d'evitar processos judicials que s'escriu en la definició legal del concepte, està en sintonia amb la voluntat majoritària de les parts de **tornar a mediació en cas de nous conflictes**; si bé, en alguns casos l'acord contempla el compromís de no iniciar un procediment judicial.
- 3) Els principis de la mediació que més han incidit en el compliment dels acords han estat:
 - La voluntarietat: atès que la majoria dels casos de mediació han arribat per iniciativa de les parts.
 - La imparcialitat i neutralitat: les parts han valorat molt positivament la independència i tracte igualitari de la persona mediadora.
 - El principi de bona fe: les parts, en la seva gran majoria, durant el procés de mediació no han desconfiat de l'altra part.
- 4) Dels aspectes del procediment mediador regulats per la llei, destaca el nombre de les sessions. En la majoria dels casos amb acord **no es**

superen les 3 sessions, essent un nombre important les que es realitzen en una única sessió, si bé la llei permet fins a un màxim de 6 sessions. Analitzant els expedients relatius als casos resolts a partir d'una sessió, observem que les persones mediadores són principalment llicenciades en dret, i a més, en grau alt i molt alt han fet suggeriments per afavorir l'acord, si bé les parts afirmen no haver-se sentit forçades. Tots aquest aspectes fan pensar que les parts van accedir a mediació amb un preacord, o bé, que l'acció mediadora va anar encaminada a aquest. Considerem que els l'objectes tractats en els casos estudiats: **temes de guàrdia i custòdia, aspectes lligats a la potestat parental i temes econòmics**, són de suficient rellevància com per dedicar un temps superior a una sessió o dues.

- 5) El 20% de les mediacions han estat derivades per la via judicial, la resta han arribat al Centre per iniciativa pròpia. D'aquesta dada podem inferir que quan les parts se senten responsables del procés des d'un inici, el nivell de confiança d'arribar a acords creix i, per tant, el nombre d'acords també. En els casos enquestats **la gran majoria de les parts confiava entre molt i bastant poder arribar a acord.**

7.2. Específiques del marc conceptual

- 1) El grau de compliment dels acords requereix de la consideració del conjunt dels processos de mediació, de les característiques de les parts (aspectes personals, de la ruptura, de la separació, de la mediació, de la persona mediadora).
- 2) La pertinença de validar en el futur el model teòric (MIME, subapartat 3.2.2) atès que aquest incideix directament en els indicadors de la pràctica en la mediació, en la seva eficàcia, qualitat i promoció dels seus processos per aconseguir un canvi real en la gestió dels conflictes en la mediació familiar, per tal d'aportar un benefici en les famílies.

7.3 Específiques de la fase 1: anàlisi dels expedients

- 1) El nombre de sessions en el procés (majoritàries entre 1 i 3), atès que no s'acaben d'utilitzar les 6 de límit legal, fa pensar que hi pot haver

altres tipus de motivacions per resoldre els casos, i poder obtenir un benefici immediat i tangible (l'acord).

- 2) El fet que hi ha hagut alguna demarcació, com la de Girona, en què predomina la mediació resolta en una sessió, ens indica que caldria revisar les diferents parts del procés, especialment l'accés de les parts a la mediació, així com els seus indicadors, per tal de garantir l'ús de la mediació de manera igualitària i inclusiva en el marc dels principis de la mediació.
- 3) El baix nombre de casos que venen derivats judicialment (20%) fa pensar que caldria treballar en la promoció en aquest àmbit judicial per tal de poder augmentar el nombre de mediacions. És possible que, tot i que mitjançant l'opció de la justícia gratuïta hi accedeixen quasi en la meitat de processos, calgui fer una millor difusió des de diferents institucions, tant privades com judicials.
- 4) El fet que la temàtica acordada més freqüent sigui la custòdia, seguit de les visites i les vacances, ens reflecteix que una de les preocupacions més essencials de les famílies en els processos de mediació familiar és com organitzaran i funcionaran a partir de l'acord fet en la mediació.
- 5) Pel que fa a la potestat parental, és notòria la rellevància que té la necessitat de tractar el tema de la comunicació i la relació, atès que a partir d'ella es facilitarà el grau de compliment de diferents aspectes, com ara els que fan referència a la relació amb els seus progenitors, el seu oci, rutines domèstiques, alimentació, etc. Tots aquests aspectes ajudaran a reconstruir, ja sigui una nova parella o l'activitat familiar.
- 6) Les parts majoritàriament pacten acords econòmics lligats a temes de guarda i custòdia. La repartició de béns no és una temàtica que apareix de manera principal en els acords analitzats. Aquest fet pot comportar que la complexitat dels casos sigui menor que quan les parts tenen béns a repartir i, per tant, que el nombre de casos amb acord sigui major. Dels casos analitzats, els acords econòmics estaven lligats a la cura dels fills i no als béns comuns adquirits entre les parts.
- 7) El fet que el 54% de les parts explicitin voler tornar a la mediació, i d'aquests, el 21% digui que li agradaria revisar els acords i que tinguin

el compromís de no prendre mesures judicials front al conflicte (10%), fa pensar en un potencial educatiu, psicològic i social molt rellevant de la mediació en un futur, com a eina alternativa o complementària a altres metodologies adversarials.

7.4. Específiques de la fase 2: anàlisi del grau de compliment

- 1) Dels factors personals i de les dades de les 21 parelles analitzades es constaten uns nivells socioeconòmics i educatius mitjans. Declaren un salari mensual que se situa entre 1.000€ i 1.500€ (principalment els homes); entre 500€ i 1.000€ (principalment les dones); amb poca càrrega familiar (entre 1 i 2 fills/filles) i amb els fills/filles ja força crescuts (10 anys). Manifesten entre les parts un lleuger desacord en la iniciativa d'acabar amb la relació, i consideren la via extrajudicial com la preferent per a gestionar el conflicte. A partir d'aquests resultats es suggereix que cal seguir promocionant el valor afegit de la mediació com a mètode de gestió de conflictes en diverses situacions familiars.
- 2) Entre les principals causes o factors determinants de la ruptura percebuts per les parts destaquen **els problemes de comunicació**, així com els problemes en les **incompatibilitats personals**. Entre aquestes incompatibilitats és rellevant el problema del **desamor** i en una intensitat més baixa, també els desacords en assumptes econòmics. Altres assumptes assenyalats, si bé amb intensitat més baixa, van ser: la no assumpció de les responsabilitats en el rol d'espòs/a, el deteriorament sexual, i la infidelitat. D'altra banda, sorprèn que tant les conductes agressives com el grau de conflictivitat en l'últim període de convivència, en els casos en què una de les parts ho constatava, no hagin estat considerats factors importants de la separació. També, el fet que els desacords amb les responsabilitats com a pares i mares, la criança dels fills o les intromissions de la família, només fossin assenyalats en un cas com a importants. Finalment, apareixen altres causes més aïllades i específiques (problemes de drogues, discussions, embarassos no desitjats, malalties, etc.) que ens mostren la diversitat i complexitat en el grau

d'elaboració de la conflictivitat per part de la parella abans de la ruptura, i com cal prestar una especial atenció a la gestió de la comunicació i les emocions en la responsabilitat en el conflicte, en el si de la parella. Totes aquestes característiques de la ruptura també han estat observades per la persona mediadora quan ha estat preguntada, la qual cosa vol dir que són elements rellevants dels processos mediadors a més de resultar un indicador de qualitat del procés mediador el fet de coincidir amb la percepció de les parts.

- 3) Referit a la importància que ha pogut tenir *el grau de conflictivitat en l'última fase de la convivència de la parella*, tornen a mostrar-se rellevants els **problemes de comunicació i incomprensió**, si bé en aquest punt es refereixen a la presència d'hostilitat i violència verbal percebuda especialment amb més intensitat per part de les dones. També, el desinterès per la relació, problemes en la convivència, i un fort convenciment de què era necessària la separació, especialment per part dels homes. Certament, aquesta fase final de convivència es caracteritza per la presència de força patiment i manca de gestió emocional i de comunicació, el que ens fa pensar en la important funció que té la mediació per a les parelles en procés de ruptura quan aquesta té possibilitats d'arribar a un acord, i a més, al compliment. Una vegada més es mostra molta coincidència amb el que ha observat la persona mediadora i les parts.
- 4) Quant a la **valoració del procés de la mediació**, ambdues parts tenien expectatives i confiança en què podrien assolir l'acord, si bé s'ha constatat un lleuger increment per part de les dones, tot i que al finalitzar el procés només en tres casos els va disminuir la confiança. No obstant això, sorprenen els dubtes que manifesta la persona mediadora en la creença de l'assoliment en el compliment dels acords.
- 5) Quant a la valoració de la persona mediadora, majoritàriament les parts la valoren principalment per la seva **imparcialitat**, la capacitat de generar confiança, credibilitat i simpatia. En definitiva, la persona mediadora es va percebre com a una bona professional, que a més mantenia actituds conciliadores, d'escolta i de comprensió dels

interessos amb ambdues parts; capaç de contenir expressions d'hostilitat mostrant un intent d'augment de la confiança entre les parts, d'ajudar en la identificació d'assumptes importants i de proposar suggeriments per facilitar l'acord. En relació a aquest punt, cal assenyalar que les dones van percebre certa pressió percebuda per part de la persona mediadora per arribar a l'acord. Aquest fet pot haver comportat que les parts poguessin veure avenços en la construcció dels acords i probablement incidís en el posterior compliment. Cal afegir que les percepcions de la persona mediadora coincideix amb la percepció de les parts en relació als aspectes assenyalats.

- 6) Quant a la **valoració dels resultats de la mediació**, de forma majoritària el subjectes manifesten un grau molt i bastant **eficaç en el servei de la mediació**, com també amb el seu grau de satisfacció, i especialment en els acords relatius a les responsabilitats parentals. No obstant això, respecte la residència dels fills/filles, tot i que les dades mostren més desacord entre homes i dones, s'observa alts nivells d'acord en el grau de satisfacció dels acords relatius al repartiment del temps i/o en els dies assenyalats, en les vacances, en la pensió alimentària, en altres responsabilitats econòmiques o en temes de la salut, escolaritat i en l'educació dels fills/filles, malgrat les dones sempre s'han manifestat menys satisfetes. Tot això mostra, en certa mesura, que va existir un èxit de la mediació per l'assoliment de l'acord i la seva satisfacció com a resultat permetent la resolució del conflicte subjacent en la parella. Les persones mediadores, com no pot ser d'una altra manera, han expressat que creuen en la mediació i els seus beneficis per assolir acords en les parts.
- 7) També, en els **resultats de la mediació** és notori l'alta valoració en la voluntat de compliment dels acords per part de les parts, així com la intenció de compliment i la percepció de compliment de l'acord. No obstant això, respecte a la valoració específica en què cadascú creu en el grau en què l'altre membre de la parella ha complert l'acord, existeix més dispersió: mai (3 dones), de vegades (6 dones i 2 homes), freqüentment (4 dones i 8 homes) i sempre (7 dones i 9 homes). Quan

hi ha hagut incompliment, les parelles refereixen motius externs o canvis de circumstàncies que les han obligat a haver d'acceptar comportaments de l'altre que no estaven previstos inicialment. Aquests casos singulars i valoracions són coincidents en la mostra de persones mediadores enquestades. En concret, és rellevant que la persona mediadora cregui que un cop assolit l'acord les parts tenien una ferma intenció de complir-lo i estiguessin molt convençudes d'això. També, que la mediació pot ajudar a aconseguir un acord més satisfactori que altres sistemes i que és una molt bona experiència per assolir l'afrontament de conflictes futurs.

8) Així mateix, quan a les parelles se'ls ha preguntat respecte a la percepció dels **canvis o millores després de la mediació**, la resposta ha estat molt repartida entre cap (8 dones i 8 homes), poques (4 dones i 6 homes), algunes (3 dones i 3 homes), bastant (3 dones i 2 homes) i moltes (3 dones i 2 homes). No obstant això, quan se'ls ha demanat la **utilitat de l'experiència en la mediació** per afrontar futurs conflictes, la resposta majoritària se situa en bastant (10 dones i 10 homes), molt (1 dona i 3 homes) i en regular (5 dones i 6 homes); només uns quants comenten poc (2 dones i 1 home) i gens (1 dona i 1 home). També és majoritària la resposta a si recomanaria la mediació, al considerar molt positiva l'experiència, concretament molt (12 homes i 8 dones), bastant (8 dones i 7 homes) i regular (4 dones i 1 homes). Les persones mediadores també es reafirmen en el mateix. Per tant, cal pensar que **hi ha un impacte de la mediació en la vida de les parelles**. En concret, és rellevant que la persona mediadora cregui que un cop assolit l'acord les parts tenien una ferma intenció de complir-lo i estiguessin molt convençudes d'això. També, que la mediació pot ajudar a aconseguir un acord més satisfactori respecte altres sistemes i que és una molt bona experiència per assolir l'afrontament de conflictes futurs.

9) I finalment, en l'**anàlisi de la comparació de la freqüència en les respostes** entre les parts, s'obtenen diferències estadísticament significatives en relació al grau de satisfacció amb els acords referits a

qüestions relatives a la salut dels fills i/o la seva escolaritat. Els homes es manifesten més satisfets que les dones. Altres diferències significatives les observem entre les parts i la persona mediadora en relació a **la percepció d'eficàcia** i l'expectativa de què **l'experiència de mediació ajudarà a les parts a afrontar conflictes futurs.** Totes les persones mediadores ho creuen unànimement, a diferència de les parts, que ho creuen en un 60%. Donat que ambdós aspectes estan estretament relacionats amb el grau de satisfacció global de la mediació i en el compliment dels acords, caldria orientar accions futures de seguiment dels casos de mediació, a més de desenvolupament d'accions de promoció de la pràctica mediadora, promovent la incorporació de la mediació en la vida quotidiana de les persones.

En funció de com arriba el cas, les seves característiques i el paper que juga la figura de la persona mediadora, es pot condicionar l'ús que es fa del procés i la seva repercussió en el grau de compliment.

8. Propostes i Recomanacions

Les propostes i recomanacions d'aquest estudi parteixen dels resultats i de les conclusions a les què s'ha arribat amb l'anàlisi de les dades obtingudes. Aquestes tenen per objectiu identificar les possibles causes del compliment dels acords i fer-ne l'anàlisi de les variables implicades en els procés de mediació familiar.

La funció primordial de les recomanacions és una mirada a futur per a l'optimització dels factors que la recerca assenyala com a elements a millorar en tot el procés de mediació i que facilita el compliment dels acords.

Dividirem les recomanacions en dos nivells:

- 1) Recomanacions de gestió, que fan referència a aspectes de gestió on pot incidir el propi Centre de mediació i que no tenen a veure en la pràctica del procés de mediació, sinó en l'ajuda a les futures recerques.
- 2) Recomanacions de contingut, que pretenen millorar aspectes de la pràctica mediadora.

Recomanacions de gestió

L'estudi realitzat dona resposta a una part de la recomanació núm. 8 del Capítol de Mediació Familiar del Llibre Blanc de la Mediació a Catalunya (2010), que considerava que en un futur caldria realitzar estudis per poder valorar el més exacte i científicament possible el grau de satisfacció de les parts en un procés de mediació. A partir dels resultats i de la recerca realitzada donem un pas en aquest sentit, si bé, cal seguir investigant més i millor sobre els aspectes de satisfacció i eficàcia en els processos de mediació familiar.

Per poder optimitzar les recerques futures i minimitzar algunes de les dificultats que ens hem trobat en l'actual, considerem que, si bé en l'actualitat les dades dels casos estan en carpetes de paper i allotjades al territori on ocorre, un important avenç seria que aquesta informació estigués centralitzada al Centre de Mediació de Dret Privat, ja que això permetria:

- L'obtenció de dades en temps real per optimitzar el maneig de la informació i l'homogeneïtzació del servei prestat.
- La integració de dades per assegurar i processar la informació amb major celeritat assegurant la qualitat del servei prestat.
- La generació d'una política de gestió documental per millorar l'ús de la informació.
- La recollida d'informació de manera digital i minimització de tasques administratives en paper.

En manejar-se els casos en sitges geogràfiques, es perd l'oportunitat de col·laborar en xarxa. Avui, les noves xarxes de comunicació permeten establir relacions i mitjans de col·laboració entre individus, grups i institucions, creant sistemes que permeten intercanviar idees i informació rellevant, millorant la gestió i transferència del coneixement, i permeten la capacitació contínua dels actors del sistema.

Una millora significativa seria la generació de xarxes de col·laboració, com a forma de garantir l'estàndard de qualitat i el compliment de normativa, generant una concepció d'equip global, de servei i entorn global, com a promotor d'una cultura digital col·laborativa, que permetés trencar les actuals sitges geogràfiques.

Per altra banda, ateses les baixes taxes de resposta per part de les persones mediadores i el fet que en els expedients no constava la informació mínima requerida, es considera que és del tot necessari establir una avaluació periòdica de les persones mediadores en funció de les seves actuacions. Això permetria millorar el servei i assegurar els estàndards de qualitat de la persona medidora. A més, a partir de la recerca es constata la diferència d'actuació entre les persones mediadores. Per aquesta motiu considerem necessari el desenvolupament d'uns estàndards de qualitat que les persones mediadores del registre haurien de seguir.

Recomanacions a partir del contingut de la recerca

La recerca ha utilitzat el model integrat de mediació eficaç (MIME). Aquest model analitza un seguit de factors personals, com ara: les característiques

de la ruptura i de la separació, que estan fora del control del procés de mediació, de la seva regulació legal i del Centre de Mediació. A més, el model incorpora un conjunt de factors relatius a les característiques del procés de mediació i de la persona mediadora. Ambdós són aspectes sobre els quals és possible incidir i, per tant, la seva gestió contribueix a la millora de la pràctica mediadora i a una intervenció professional més eficaç.

Totes les recomanacions que plantejem de contingut al finalitzar l'estudi van adreçades a aquests objectius de millora de la intervenció i de la pràctica mediadora.

Del present estudi cal subratllar les següents aportacions:

- 1) Dels casos estudiats, els que arriben a acord amb menys sessions de mediació, representen els de menor conflictivitat.
- 2) En els casos estudiats, els factors més determinants i principals en la ruptura de les parelles són els **dèficits de comunicació**, la **incompatibilitat amb la parella**, el **desamor** i el **deteriorament de la vida sexual**. D'altra banda es valoren positivament les persones, el seus rols, condicions i funcions paternes, i la sinceritat i franquesa mútua, especialment referida a les qüestions econòmiques. Aquests factors que acabem d'assenyalar donen raó de la capacitat d'acordar que han tingut.
- 3) El factor confiança de les parts es fa palès en la bona relació amb les persones mediadores, a qui reconeixen les seves capacitats professionals i simpatia.
- 4) La majoria dels casos estudiats presenten una relativa precarietat econòmica, de tal manera que molts d'ells tenen dret a justícia gratuïta. Aquesta pot ser una característica que expliqui i faciliti els acords, ja que entenem que la percepció mútua de les parts és d'una certa igualtat. Valoren que el procediment judicial no podrà millorar significativament les condicions acordades.

A partir d'aquestes aportacions es proposa:

- Analitzar en profunditat el desenvolupament de les mediacions realitzades amb més de tres sessions.

- L'estudi de les tècniques utilitzades en els casos de més de tres sessions, donat que permeten observar com la persona mediadora les fa servir i crea l'espai de confiança que afavoreix la gestió acordada del conflicte quan aquest es més greu.

És molt important mantenir el nombre de 6 sessions, s'estima que un treball més acurat en la conflictivitat futura i els conflictes de comunicació entre les parts afavorirà l'aprenentatge de les parts en la seva gestió dels conflictes i la comunicació i, per tant, contribueix a una millora de la qualitat en el compliment dels acords.

En tot cas, es pot tenir en compte que la legislació vigent ha limitat la quantitat màxima de sessions a 6, i ha limitat la possibilitat d'iniciar novament un procés de mediació a la condició que se sol·liciti després d'un any d'acabat el primer procés, ja sigui que s'hagi arribat a acords o no. Aquesta última limitació, recollida, únicament en la legislació catalana, no preveu que la situació de separació suposi construir una nova forma de relacionar-se, on roman la condició de ser tots dos pares responsables de la Pàtria Potestat dels fills/filles menors o dependents, procés caracteritzat per un alt nivell emocional. Aquesta situació comporta el fet cert que, en aquest procés de construcció d'una nova relació, hi haurà molts aspectes que aniran succeint, i que potser no s'hauran pogut preveure durant el procés de mediació. Una recomanació seria que les sessions que no s'hagin utilitzat en el procés cap a l'acord es puguin utilitzar en el moment en què, a causa d'una manca de comunicació efectiva, els progenitors necessitin més temps de diàleg per a pactar.

A més, una bona preparació per al procés de mediació també facilitaria l'ús d'aquest servei. Per això, es recomana participar en un programa previ a la mediació on es fomenti l'educació de les emocions per a l'empoderament de les famílies en la gestió de les situacions durant el procés de mediació. Aquesta acció contribuiria al benestar familiar al llarg del temps, a més de i proporcionar-los eines per a resoldre els possibles conflictes socials que sorgeixin tant en la mediació com en situacions posteriors.

Els casos estudiats han estat el conjunt d'expedients de mediació iniciats l'any 2015 i finalitzats amb acord en les cinc demarcacions territorials de Catalunya

(Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona, Terres de l'Ebre) que han anat a una mediació pública. Entenem que a Catalunya hi ha casos de mediació familiar realitzats en despatxos privats i que el Centre no pot comptabilitzar. Tot i així, el nombre de casos amb precarietat econòmica que ha constatat l'estudi fa reflexionar sobre el temor i l'equivocació de relacionar la mediació com a un "procés de justícia per a persones sense recursos". En aquest sentit es recomana fer campanyes de difusió de la mediació, en les quals es potenciï el procés i els seus avantatges pel conjunt de les famílies de la societat catalana.

En l'estudi s'ha pogut constatar que l'objecte de les mediacions està bàsicament relacionat a aspectes com la pàtria potestat, la guarda i custòdia, a temàtiques de comunicació i relació i a aspectes econòmics que no fan referència a la guarda i custòdia. Les parts, en la seva majoria, han tingut la sensació que la persona mediadora no ha proposat els acords i que ells lliurement han pactat l'esdevenir de la seva separació. Per facilitar la tasca de les persones mediades es proposa en la consecució dels seu acord la creació d'un recopilador d'acords, òbviament anònim, que podria atorgar a les parts i a les persones mediadores, idees sobre com resoldre una mateixa situació.

Per exemple, respecte a la distribució del temps amb els fills, s'ha pogut constatar diverses formes de resoldre:

- 1) Els/Les fills/filles passen una temporada amb cadascun dels progenitors.
- 2) Els/Les fills/ filles passen uns dies a casa de cada progenitor.
- 3) Els/ Les fills/ filles passen unes hores del dia amb un dels progenitors i les altres hores, amb l'altre.
- 4) Els/ Les fills/ filles es mantenen a la casa familiar, però els progenitors canvien torns per estar amb ells.
- 5) Els/ Les fills/ filles es mantenen amb un dels progenitors a la casa familiar i l'altre visita en aquesta casa per horaris.
- 6) Els/ Les fills/ filles es mantenen amb un dels progenitors a la casa familiar i l'altre visita en aquesta casa per dies.

- 7) Els/ Les fills/ filles es mantenen amb un dels progenitors a la casa familiar i l'altre visita en aquesta casa sense restricció de dies ni d'hores.

Així mateix, cada aspecte de les responsabilitats paternals pot assumir diferents matisos i formes. Però en la intensitat del conflicte, és possible que no es pugui pensar amb tota la tranquil·litat necessària per a ser creatius. Un banc d'idees, podria resultar una aportació a la cerca de noves i millors solucions als efectes personals i patrimonials de la separació o divorci.

Malgrat que la via d'accés que han utilitzat majoritàriament les parts mediades ha estat la iniciativa pròpia, en una menor proporció trobem els casos derivats judicialment, recomanem la implementació de l'obligatorietat d'assistència de la mediació familiar, seguint l'exemple de la Llei 7/2015, de 30 de juny, de relacions familiars en supòsits de separació o ruptura dels progenitors, del País Basc, tal i com veiem en el subapartat 3.1.

La principal novetat d'aquesta Llei es troba a l'article 6, ja que fa un pas important en matèria de mediació pel que fa als procediments judicials de família. En concret, faculta al jutge per derivar, amb caràcter obligatori a les parts, a una sessió informativa de mediació intrajudicial. En aquesta sessió se'ls explica el seu funcionament i els beneficis. L'obligatorietat de la primera sessió informativa obra, al nostre entendre, una porta molt important a la professió medidora, tant a l'hora de divulgar la pràctica medidora, com en el nombre de processos mediadors que genera. Aquests impulsos legals faciliten la implementació de la cultura de la mediació a la societat, tant en els casos en què el jutge obliga a una primera sessió informativa de mediació, com en els casos que aniran a mediació de forma voluntària.

La dificultat que ha suposat obtenir respostes amb el qüestionari administrat ens fa pensar que les parts no s'han sentit acompanyades després de la finalització del procés medidor. Les diferències significatives de les respostes entre les parts i la persona medidora (apartat 6.2.6) en quan a l'eficàcia de la mediació i la creença que l'experiència de la mediació els ajudarà en situacions futures, vol dir que es perceben de manera diferent ambdós aspectes. Per aquest motiu proposem que el Centre podria esdevenir el gestor d'un grup de suport de la mediació, format per persones que ja han

passat per una mediació o estan en el procés de complir els acords. Compartir l'experiència de les dificultats pot ajudar a les parts a trobar solucions creatives i adaptades a la cultura de la mediació i del diàleg. Aquests grups de suport on hi poden acudir les parts que ho creguin convenient són una font pacificadora. Els participants poden sentir altres veus que opinen com la seva contrapart i entendre els seus raonaments amb un nivell d'intensitat més baix. Alhora, aquests grups poden afavorir i donar suport a les parts que volen fer una mediació o que estan en procés de mediació, donant informació de com procedir i d'aspectes que els poden ajudar a encarar amb més tranquil·litat el procés.

Aquest grup de suport compliria un dels aspectes que hem trobat a faltar en l'exercici mediador i en les funcions del Centre, el seguiment dels acords assolits. Aquest seguiment es podria organitzar de manera adaptada a les necessitats de les parts, inclús es podria organitzar una sessió periòdica. La conducció d'aquests grups la podrien realitzar mediadors del Centre i es podrien comptabilitzar com a hores de formació acreditades. L'experiència formativa de com la persona mediadora ha d'orientar l'escolta de les parts que han passat per un procés de mediació i que estan en la fase de compliment dels acords, podria ser molt enriquidora.

També, pel que fa al marc legal ha de poder replantejar-se, en el futur, el paper que hi juguen els diferents agents de l'àmbit judicial, els requeriments de la figura de la persona mediadora per incidir en el grau de compliment dels acords.

9. Referències bibliogràfiques

Bowling, D., Hoffman, D. A. (2000). Bringing peace into the room: how the personal qualities of the mediator impact the process of conflict resolution.

Negotiation Journal, 16(1), 5–28. Descargado de <https://doi.org/10.1111/j.1571-9979.2000.tb00199.x>

Casanovas, P., Magre, J., y Lauroba, M. E. (2010). *Llibre blanc de la mediació a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

Decret 135/2012, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.

Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell de 21 de maig de 2008, sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils.

Ley 5/2012, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles.

Lopes, C. (2017). *Capítulo IV Modelos de Eficácia em Mediação Familiar*.

Tesis doctoral. Universidad de Santiago de Compostela.

López de Argumedo, A. y Fernández de la Mela, J.M. (2014). El acuerdo de mediación. Descargarregat de

http://www.uria.com/documentos/publicaciones/4481/documento/20150116_um.pdf?id=5651.

Lundberg, D., Moloney, L. (2010). Being in the room: Family Dispute Resolution practitioner's experience of high conflict family dispute resolution. *Journal of Family Studies*, 16(3), 209–223.

Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya.

Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.

Llei 25/2010, de 29 de juliol del llibre II del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família.

Monteiro, A.P., Serrano, G., y Rodríguez, D. (2012). Estilos de gestión del conflicto, factores de personalidad y eficacia en la negociación. *Revista de Psicología Social*, 27(1), 97–109.

Ortuño, P. (2013). La mediación en el ámbito familiar. *Revista Jurídica de Castilla y León*, 29, 1–23.

- Pruitt, D. G., Carnevale, P. J. (1993). *Negotiation in social conflict*. Londres: Thomson Brooks.
- Pruitt, D. G., Peirce, R. S., McGillicuddy, N. B., Welton, G. L., i Castrianno, L. M. (1993). Long-term success in mediation. *Law and Human Behavior*, 17(3), 313–330.
- Pruitt, D. G., Peirce, R. S., Zubek, J. M., Welton, G. L., i Nochajski, T. H. (1990). Goal achievement, procedural justice and the success of mediation. *International Journal of Conflict Management*, 1(1), 33-45.
- Real Decreto 980/2013, de 13 de diciembre, por el cual se despliegan determinados aspectos de la Ley 5/2012, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles.
- Reial Decret 135/2012, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.
- Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter persona
- Reglament de la Llei 15/2009, de 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.
- Rudd, B. N., Ogle, R. K., Holtzworth-Munroe, A., Applegate, A. G., i D'onofrio, B. M. (2015). Child-informed mediation study follow-up: Comparing the frequency of relitigation following different types of family mediation. *Psychology, Public Policy, and Law*, 21(4), 452.
- Sánchez García, A. (2012). *La eficacia de los métodos alternos de solución de conflictos en España y México. Perspectiva integral de los acuerdos de mediación y los laudos arbitrales*. Tesis Doctoral. Universidad Rey Juan Carlos.
- Serrano, G. (2008). Eficacia y mediación familiar. *Boletín de Psicología*, 92, 51-63.
- Serrano, G., Lopes, C., Rodríguez, D., i Mirón, L. (2006). Características de los mediadores y éxito de la mediación. *Anuario de Psicología Jurídica*, 16, 75–88.

Serrano, G. i Méndez, M. (1999). Las intervenciones de los mediadores.
Revista de Psicología General y Aplicada, 52(2-3), 235-253.

10. Llistat de figures i gràfiques

Figures

Figura 1. Model integrat de Mediació Eficaz (MIME) (Serrano, 2008).

Figura 2. Nombre d'expedients per demarcació. Representa el percentatge d'expedients que van acabar en acord l'any 2015 atenent a la seva demarcació geogràfica.

Figura 3. Casos amb resposta de les dues parts per demarcacions.

Figura 4. Casos amb resposta de les dues parts més la persona mediadora per demarcacions.

Figura 5. Nombre de sessions per expedient.

Figura 6. Nombre de sessions que van ser necessàries en cada procés, per demarcacions.

Figura 7. Percentatge de casos que accedeixen a mediació per derivació judicial a Catalunya.

Figura 8. Percentatge de casos que accedeixen a mediació per derivació judicial per demarcacions.

Figura 9. Temes relacionats amb la custòdia presents en els acords de mediació.

Figura 10. Temes relacionats amb la custòdia: percentatge d'aparició explícita en els acords de mediació per demarcacions.

Figura 11. Temàtiques relacionades amb la potestat parental presents en els acords de mediació.

Figura 12. Temes relacionats amb l'exercici de la potestat parental: percentatge d'aparició explícita en els acords de mediació per demarcacions.

Figura 13. Acords de tall econòmic presents en els acords de mediació aconseguits a Catalunya el 2015.

Figura 14. Acords econòmics: percentatge d'aparició explícita en els acords de mediació per demarcacions.

Figura 15. Visió de futur. Percentatge de casos en els quals es fa explícit el compromís de tornar a mediació si fos necessari, i percentatge d'acords revisables.

Figura 16. Previsió de futur per demarcacions.

Figura 17. Iniciativa de la mediació.

Figura 18. Tipus de procés.

Figura 19. Motiu de la ruptura segons homes i dones: percepció problemes comunicació.

Figura 20. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Desacords en assumptes econòmics.

Figura 21. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Percepció de l'existència de problemes econòmics.

Figura 22. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Incompatibilitats personals.

Figura 23. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Desacords en assumptes importants.

Figura 24. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Incompliment de les responsabilitats del rol d'espòs/a.

Figura 25. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Deteriorament sexual.

Figura 26. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Existència de desamor entre les parelles.

Figura 27. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Infidelitat de la parella.

Figura 28. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Conductes agressives.

Figura 29. Grau de conflictivitat en l'últim període de convivència.

Figura 30. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Incompliment de rol de pare/mare vist per la parella.

Figura 31. Motiu de la ruptura segons homes i dones: Desacords en la criança dels fills i filles.

Figura 32. Problemes de comunicació en l'últim període de convivència.

Figura 33. Problemes d'incomprensió en l'últim període de convivència.

Figura 34. Hostilitat a l'últim període de convivència.

Figura 35. Violència verbal en l'últim període de convivència.

Figura 36. Violència física en l'últim període de convivència.

Figura 37. Dificultats de convivència en l'últim període de convivència.

Figura 38. Desinterès vers l'altre en l'últim període de convivència

Figura 39. Creença de la necessitat de la separació en l'últim període de convivència

Figura 40. Necessitat de separació en l'últim període de convivència.

Figura 41. Expectatives pròpies per arribar a l'acord.

Figura 42. Voluntarietat percebuda d'acudir al procés de mediació per part de l'altre membre.

Figura 43. Expectatives de l'altra part.

Figura 44. Grau de confiança propi abans de començar.

Figura 45. Grau de confiança de l'altra part abans de començar.

Figura 46. Grau de confiança inicial de l'exparella.

Figura 47. Canvi del grau de confiança de l'altra part.

Figura 48. Imparcialitat del/la mediador/a.

Figura 49. Confiança i credibilitat.

Figura 50. Simpatia del/la mediador/a.

Figura 51. Bon professional.

Figura 52. Fermesa a les propostes i opinions.

Figura 53. Actitud conciliadora.

Figura 54. Va escoltar i va comprendre els interessos de les dues parts.

Figura 55. Satisfacció pel que fa als avenços cap a l'acord.

Figura 56. Contenció de les expressions d'hostilitat entre les parts.

Figura 57. Intent d'augmentar la confiança entre les parts.

Figura 58. Va proposar suggeriments per facilitar l'acord.

Figura 59. Ens vam sentir pressionats perquè arribéssim a un acord.

Figura 60. Va ajudar en la identificació d'assumptes importants.

Figura 61. Percepció de l'eficàcia de la mediació.

Figura 62. Grau de satisfacció amb l'acord.

Figura 63. Opinió envers el grau de satisfacció de la parella amb l'acord.

Figura 64. Grau de satisfacció de la parella en l'exercici de les responsabilitats parentals.

Figura 65. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a la residència dels fills i filles.

Figura 66. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació al repartiment del temps amb els fills i filles.

Figura 67. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació als dies assenyalats.

Figura 68. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a les vacances.

Figura 69. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a la pensió alimentària.

Figura 70. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació al repartiment de les responsabilitats econòmiques.

Figura 70. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a la salut dels descendents.

Figura 71. Grau de satisfacció de la parella sobre l'acord en relació a l'escolaritat i l'educació dels fills i filles.

Figura 73. Intenció del compliment d'acords.

Figura 74. Percepció d'intenció de compliment de l'exparella.

Figura 75. Percepció del compliment propi de l'acord.

Figura 76. Percepció del compliment de l'acord de l'exparella.

Figura 77. Percepció de millores postmediació.

Figura 78. Utilitat de l'aprenentatge en el procés de mediació per propers conflictes.

Figura 79. Recomanació de la mediació a altres persones.

Taules

Taula 1. Trucades fetes a les parts segons demarcació i taxa de resposta.

Taula 2. Activitats corresponents a la primera etapa de la recerca.

Taula 3. Activitats corresponents a la segona etapa de la recerca.

Taula 4. Activitats corresponents a la tercera etapa de la recerca.

Taula 5. Dades personals de les parts (n= 21 parelles).

Taula 6. Raons de l'incompliment de l'acord.

Taula 7. Raons incompliment per part de l'exparella.